

Lapin liitto

LAPIN TUULIVOIMASELVITYS 2022

Liite 3: Paliskuntaakohtainen arviointi

5.12.2022

Sisällysluettelo

1	Johdanto	4
2	Porotalous selvitysalueella	4
3	Tuulivoiman vaikutukset poronhoitoon	6
3.1	Poroelinkeino ja poron vuosi yleisesti	6
3.2	Vaikutukset poronhoitoon	7
4	Lähtötiedot ja arviointimenetelmät	8
4.1	Lähtötiedot	8
4.2	Arviointimenetelmät	9
5	Paliskuntaakohtainen arviointi	10
5.1	Muonio	10
5.2	Kyrö.....	14
5.3	Kuivasalmi.....	14
5.4	Sattasniemi	19
5.5	Oraniemi.....	24
5.6	Kemin-Sompio	27
5.7	Pohjois-Salla.....	28
5.8	Kolari.....	28
5.9	Alakylä	33
5.10	Jääskö	38
5.11	Syväjärvi.....	42
5.12	Poikajärvi	44
5.13	Pyhä-Kallio	44
5.14	Hirvasniemi	47
5.15	Salla.....	54
5.16	Orajärvi	60
5.17	Lohijärvi	63
5.18	Palojärvi	67
5.19	Narkaus.....	71
5.20	Vanttaus.....	71
5.21	Niemelä.....	74
5.22	Isosydänmaa	74
5.23	Kuukas	83

5.12.2022

5.24	Timisjärvi.....	88
5.25	Posion Livo.....	91
5.26	Pudasjärven Livo.....	91
5.27	Ikonen.....	95
5.28	Tolva.....	95
5.29	Akanlahti.....	95
5.30	Taivalkoski.....	95
6	Yhteenveto.....	96

5.12.2022

1 Johdanto

FCG Finnish Consulting Group Oy on laatinut Lapin liiton toimeksiannosta selvitystä Lapin maakunnan alueen tuulivoimatuotantoon potentiaalisista alueista.

Tämä raportti on osa esiselvitystä tuulivoimapotentiaalisista alueista. Raportin tavoitteena on ollut tarkastella laajan teknistaloudellisen sekä paikkatietoanalyysiin pohjautuvan analyysin perusteella löydettyjen potentiaalisten tuulivoima-alueiden merkitystä ja vaikutusta poroelinkeinoon näkökulmasta sekä arvioida kunkin potentiaalisen tuulivoima-alueen toteutuskelpoisuutta.

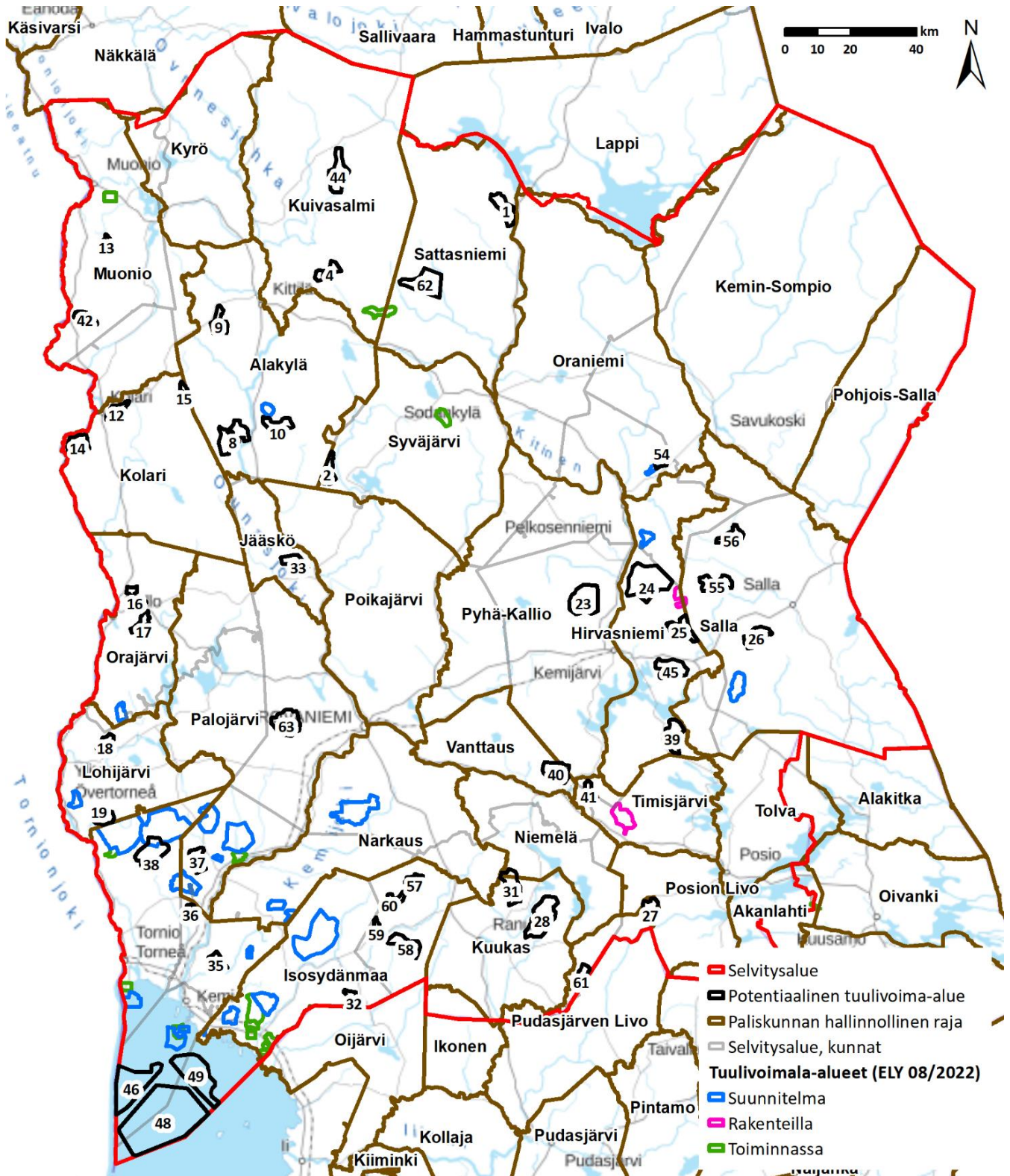
Raportti ei korvaa hankekohtaista tarkempaa selvitystä ja vaikutusten arviointia, joita on tehtävä jatko suunnittelun aikana (esim. kaavoitus- ja YVA-menettely), mikäli hanketta päätetään viedä eteenpäin ja vaikka sen vaikutukset olisi esiselvityksessä arvioitu vähäiseksi tai kohtalaiseksi.

2 Porotalous selvitysalueella

Lapin liiton tuulivoimaselvitys 2022 koskee Lapin maakunnan aluetta pois lukien saamelaisten kotiseutualue. Yhteensä selvitysalueelle sijoittuu 30 paliskuntaa, joista viisi on osittain Pohjois-Pohjanmaan maakunnan puolella. Yhteensä selvitysalueella toimii 2 538 poronhoitajaa ja on noin 95 000 eloporoa. Poronhoito-oikeus (PHL 3§) on koko poronhoitoalueella turvattu maan omistussuhteesta riippumatta. Poronhoitajat ovat siten oikeuden haltijoita, eikä kaavalla saa aiheuttaa muulle oikeuden haltijalle kohtuutonta haittaa (MRL 28§). Selvitysalueen paliskunnista seitsemän on lisäksi erityisellä poronhoitoalueella, jossa elinkeinon asema maankäyttäjänä on vahvempi muuhun poronhoitoalueeseen nähden. PHL:n 2 § (848/1990) mukaan ”tällä alueella olevaa maata ei saa käyttää sillä tavoin, että siitä aiheutuu huomattavaa haittaa poronhoidolle”.

Selvitysalueen paliskunnista 21 alueelle olisi sijoittumassa uusia potentiaalisia tuulivoimaa-alueita. Näiden paliskuntien pinta-ala on yhteensä 46 883 km². Potentiaalisten tuulivoima-alueiden maapinta-ala on yhteensä 1 290 km², eli 2,7 % näiden paliskuntien yhteisestä pinta-alasta, jolloin tuulivoima-alueiden laajuus suhteessa paliskuntien pinta-alaan on varsin pieni. Kokonaispinta-alojen laskenta ei kuitenkaan ole riittävä tapa tarkastella paliskuntiin kohdistuvia vaikutuksia. Paliskuntien poronhoidon varsinaisessa käytössä oleva pinta-ala eroaa huomattavasti paliskuntien hallinnollisista rajoista eikä yhteislaskelmissa ole huomioitu poronhoitoa jo rajoittavia tekijöitä, kuten asutusta, infrastruktuuria tai muita maankäyttäjiä. Menetettävän pinta-alan sijainti suhteessa paliskunnan poronhoidon kannalta toiminnallisiin ja keskeisiin alueisiin on tarkastelussa oleellisempaa sekä sijaintien tunnistaminen. On myös huomioitava, ettei kaikissa paliskunnissa-kaan porot laidunna koko paliskunnan alueella, vaan paliskunnassa voi olla useita erillään toimivia perhe- tai tokkakuntia, jotka käyttävät paliskunnassa eri alueita. Paliskuntien poronhoito sekä muusta maankäytöstä johtuvat kumuloituvat toiminnalliset reunaehdot eroavat myös hyvin paljon toisistaan eikä päätelmiä siitä, mitkä alueet poronhoidolle ovat tärkeitä voi tehdä yleistäen. Edellä mainituista syistä selvityksessä on päädytty tekemään poronhoidosta erillisraportti, jossa potentiaalisia hankealueita ja paliskuntia arvioidaan paliskuntaakohtaisesti.

5.12.2022

Kuva 1. Paliskuntien hallinnolliset rajat, selvitysalue ja potentiaaliset tuulivoima-alueet.

5.12.2022

3 Tuulivoiman vaikutukset poronhoitoon

3.1 Poroelinkeino ja poron vuosi yleisesti

Poronhoito on Suomessa harjoitettavaa elinkeinoa, joka tapahtuu poronhoitoilailta (848/1990) määritellyllä alueella. Poronhoitoalueen koko on 36 % Suomen pinta-alasta ja se kattaa Lapin maakunnan (Kemi-Tornion alueita lukuun ottamatta) sekä Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun pohjoisosat. Suomen poronhoitoalue on jaettu 54 paliskuntaan, jotka ovat PHL 6 §:n mukaisia hallinnollisia yksiköitä, jotka alueellaan vastaavat poronhoidosta. Paliskunta muodostuu osakkaista, jotka ovat alueella laiduntavien porojen omistajia. Paliskunnilla on oma poroisäntien johtama hallintojärjestelmä, joka koostuu poroisännästä, varaporoisännästä, rahastonhoitajasta ja nelijäsenisestä hallituksesta. Paliskuntien kattojärjestönä toimii Paliskuntain yhdistys, jonka jäseniä kaikki paliskunnat ovat ja käyttävät äänivaltaansa porolukumäärään suhteutettuna.

Poronhoito on pohjoisen Suomen vanhin edelleen elinvoimainen elinkeino ja varsin kulttuurisidonnainen ammatti, joka osaltaan mahdollistaa perinteisen pohjoisen kyläasumisen. Poronhoitoa harjoittaa nykyisellään Suomessa pääelinkeinonaan noin 1 000 henkilöä ja tämän lisäksi noin tuhannelle poronhoito tarjoaa merkittävän sivuelinkeinon. Lapin maakunnassa poronhoito on suurin alkutuotannon ala ja aidosti kestävä alueellinen elinkeino, jota on harjoitettu vuosisatoja. Lapin matkailun imagossa ja markkinoinnissa poro on monella tapaa hyödynnetty ollen sen keskeisimpiä tekijöitä erämaisen luonnon ja revontulten rinnalla. Poronlihan ja muiden tuotteiden jalostus on myös merkittävä osa elinkeinorakennetta (Paliskuntain yhdistys 2018).

Poroilla on vuodenaikojen noudatteleva laidunkierto, jota käytetään hyväksi poronhoitotöissä. Laidunkierto on luontaista ja säännöllistä vuosien välillä, mikäli olosuhteet paliskunnan alueella eivät muutu. Laidunkiertoa ohjaavat ravinnon laatu ja saatavuus sekä alueiden rauhallisuus ja yhtenäisyys. Porojen luontainen vuodenvuoro erityyppisten laidunalueiden välillä perustuu siihen, että vasat oppivat pienestä lähtien käyttämään elinpiirinsä laidunalueita seuraamalla emäänsä. Tämän takia eläimet voivat pyrkiä etsimään ravintoa totunnaisilta laidunalueiltaan silloinkin, kun laitumet ovat syystä tai toisesta huonontuneet ravinnon määrän ja laadun suhteen.

Porojen laidunkierrossa on olosuhteista johtuvia paliskunta kohtaisia eroja ja myös paliskunnan sisällä porot liikkuvat kesä- ja talvilaidunten välillä eri tavalla. Laidunkierto voi olla kymmenien, jopa satojen, kilometrien pituinen ja sitä ohjaa ravinto ja sen saatavuus. Porojen ravinnonkäyttö vaihtelee vuodenajan mukaan. Keväällä toukokuuseen vasoma-aikaan porot laiduntavat alueilla, joilta lumet sulavat nopeimmin (eteläiset rinteet, suoalueilla korkeammat mätäspinnat) ja joissa uudet versot tulevat esiin ensimmäisinä. Kesälaidunalueina toimivat rehevämmät suot, hakkuuaukeat ja purovarsien niityt, joilta porot syksyn tullen siirtyvät metsiin ja tunturikankaille. Rykimä eli porojen kiima-aika ajoittuu syys-marraskuulle, ja porot jatkavat tuolloin laidunnustaan kangasmailla. Talven tultua porot käyttävät ravintonaan lumen alta löytyviä jäkäliä, varpuja ja muita kasveja sekä puissa kasvavaa luppoo eli naavaa. Jäkälä- ja luppolaidunten pinta-alojen kapenemisen sekä muuttuvien sääolosuhteiden aiheuttamaa talvikauden ravinnon määrän vähenemistä ja saavutettavuutta paikataan kuitenkin nykyisin lähes jokaisessa paliskunnassa lisäruokinnalla taikka tarhauksella.

Poronhoito on luontaiselinkeino ja sen kannattavuus perustuu käytettäviin luonnonlaitumiin ja porojen vapaaseen laidunnukseen ympärivuotisesti tai ainakin lähes koko vuoden ajan. Yleisesti alkukesällä porot kerätään kesäaitaan ja keväällä syntyneet vasat merkitään. Kesäaidat voivat olla kiinteitä tai siirrettäviä. Kesällä porot laiduntavat vapaasti. Syksyllä ja syystalvella porotöissä hyödynnetään rykimäaika sekä porojen luontaista kerääntymistä tokkiin ja vaellusta kohti talvilaitumia. Tällöin porot kerätään ja kuljetetaan käsiteltäväksi lähimpänä sijaitsevaan erotusaitaan. Erotusten jälkeen porot päästetään talvilaitumille tai ne joko siirretään tai ne siirtyvät omia aikojaan talviruokinta-alueille ja -tarhoille. Keväällä osa poroista vasoo tarhoissa

5.12.2022

ennen kuin ne päästetään vaeltamaan kesälaitumille. Tarhat ovat poronomistajien yksityisiä ja ne ovat yhdessä muiden alueiden kanssa osa porotilojen toiminnallista kokonaisuutta. Porojen tarhauksessa viettämä aika vaihtelee suuresti paliskunnittain sekä paliskuntien sisällä. Usein tarhaus aika riippuu paikallisista talviolosuhteista, kuten lumen syvyydestä ja kovuudesta. Jossain paliskunnissa petotilanne voi pitkittää tarhausaikaa. Poromatkailla porot ovat tarhassa yleensä koko talvisesongin ajan.

Porojen liikkumista laitumilla ohjataan useissa paliskunnissa laidunkierro- ja työaitojen avulla, lisäksi käytössä on muuta infrastruktuuria, kuten kääntäjä. Porojen kokoamiseen ja kuljettamiseen ja ruokintaan käytetään apuna mönkijöitä ja talvisin moottorikelkkoja. Joissakin paliskunnissa käytetään kokoamisessa myös pienhelikoptereita. Koko paliskunnan poronhoitojärjestelmä ja kaikki porotalouden infrastruktuuri on siis rakennettu sen mukaan, miten porot liikkuvat ja miten niitä pystytään käsittelemään.

3.2 Vaikutukset poronhoitoon

Yleisesti erilaisissa maankäytön hankkeissa uusi infrastruktuuri aiheuttaa poronhoitotyössä käytettävien rakenteiden muutostarpeita sekä muutoksia luontaisissa laidunalueissa (suorat ja epäsuorat vaikutukset) ja laidunkierrossa. Muuttuva maankäyttö voi vaikeuttaa poronhoidon rakenteiden käytettävyyttä ja esimerkiksi uusi tiestö saattaa vaatia aukkoja poroaitoihin sekä lisätä mahdollisesti porokolareita.

Maankäytön hankkeet kaventavat ja pirstovat porolaitumia ja aiheuttavat muutoksia porojen laidunten käytössä ja laidunkierrossa, mikä voi näkyä mm. häiriöalueiden välttämisenä tai rakennettujen alueiden hyödynämisenä räkkäsuojana. Laidunalueiden kaventumisen myötä porot joutuvat etsimään uusia laidunalueita, mikä näkyy laidunnuspaineen lisääntymisenä jäljelle jäävillä laidunalueilla.

Erilaisten yllä mainittujen vaikutusmekanismien kautta sekä muiden maankäyttöhankkeiden yhteisvaikutuksena poroelinkeinon harjoittamisen kannattavuus saattaa heiketä tietyillä alueilla, mikäli kustannukset rakenteiden käytettävyydessä nousevat, porojen kokoamisen vaatimat työt lisääntyvät, lisäruokinta kustannukset lisääntyvät, vasomismenestys tai porojen kunto heikkenee tai porotappiot muutoin kasvavat.

Taulukko 1. Maankäyttöä muuttavien hankkeiden mahdollisia vaikutuksia poronhoitoon (mukaillen Paliskuntain yhdistys 2014).

Porolaitumet	<ul style="list-style-type: none"> Laidunalueiden poistuminen käytöstä osittain tai kokonaan, alueiden käytön vaikeutuminen tai alueen välttäminen Laidunten maanpeitteen muuttuminen Laidunten pirstaloituminen Laidunten epätasainen kuluminen
Porojen laidunten käyttö	<ul style="list-style-type: none"> Levottomuutta aiheuttava häiriötekijä (laiduntamisen häiriintyminen) Laiduntamisen tai lisääntymisen siirtyminen muualle Porojen kulkureittien muuttuminen ja laidunten saavutettavuuden heikkeneminen Vaikutus porojen hyvinvointiin (esim. ravinnon saatavuuden muuttuminen, haitta-aineet)
Poronhoitotyö	<ul style="list-style-type: none"> Poronhoitoon liittyvän infrastruktuurin käytön vaikeutuminen tai poistuminen käytöstä sekä uudelleenjärjestely Muutokset porojen kuljetusreiteissä tai kuljetusten häiriintyminen
Porovahingot	<ul style="list-style-type: none"> Liikenteen aiheuttamat vahingot (porokolarit) Porovahingot hankealueella

5.12.2022

Poronhoitoelinkeinojen kannattavuus	<ul style="list-style-type: none">• Vasaprocentin mahdollinen laskeminen• Teuraspainojen mahdollinen putoaminen• Lisäruokinnan lisääntyminen• Poronhoitoon liittyvän infrastruktuurin uudelleenjärjestely• Porojen siirtyminen viero paliskuntiin• Porojen siirtyminen alueille missä syntyy porojen aiheuttamien vahinkojen korvausvelvollisuus tai vahinkojen estämistarve (viljelykset, puutarhat ja vakituisten asuntojen pihat)• Suurimman sallitun eloporumäärän laskeminen
Vaikutukset poronhoitoon liittyviin sosiaalisiin ja kulttuurisiin tekijöihin	<ul style="list-style-type: none">• Elinkeinojen ja elämäntavan menettäminen• Poronhoitajien turvallisuus• Kulttuurimaiseman muutokset• Kulttuuriperinnön häviäminen• Muutokset paikallisyhteisön sosiaalisissa rakenteissa

4 Lähtötiedot ja arviointimenetelmät

Tässä raportissa tarkastellut tuulivoimapotentiaaliset alueet on rajattu laajan teknistaloudellisen sekä paikkatietoanalyysiin pohjautuvan tarkastelun perusteella. Kunkin rajatun tuulivoimapotentiaalisen alueen vaikutukset paikallisen paliskunnan poronhoitoon on arvioitu raportissa pohjautuen TOKAT-paikkatietoaineiston tarkempaan aluekohtaiseen analyysiin sekä paliskuntien kommentteihin alueista.

Poroelinkeinoa koskevan arvioinnin tavoitteena on ollut jaotella tuulivoimapotentiaalisten alueiden joukosta ne alueet, joiden:

- vaikutukset poroelinkeinolle ovat ennalta arvioiden vähäisiä ja alue on hyvin sopiva tuulivoiman kehittämiseen,
- vaikutukset ovat vähintään kohtalaisia ja alue on ennalta arvioiden kohtuullisin muutoksin sopiva tuulivoiman kehittämiseen
- vaikutukset ovat suuria ja alue on ennalta arvioiden jossain laajuudessa sopiva tuulivoiman kehittämiseen, mutta vaatii alueen huomattavaa sovitamista poronhoidon näkökulmasta sekä
- alueisiin, jotka aiheuttavat huomattavaa/kohtuutonta haittaa poroelinkeinolle ja arvioinnin perusteella alue ei sovi tuulivoiman kehittämiseen sen poroelinkeinolle aiheuttamien haittojen vuoksi.

4.1 Lähtötiedot

Raportissa käytettyä paikkatietoaineistoa (SYKE, LUKE, Paliskuntain yhdistys ja paliskunnat, TOKAT 2022) on päivitetty ennen selvitystyön käynnistämistä, jotta se olisi mahdollisimman ajantasainen selvitystyötä varten. Päivittämisestä vastasi Lapin liitto yhteistyössä Paliskuntain yhdistyksen ja selvitysalueen paliskuntien kanssa. Päivityksiä tehtiin 18 paliskunnan aineistoon. Aineisto todettiin jo paikkansa pitäväksi 8 paliskunnan ja 2 paliskunnan kohdalla päivitys jäi tekemättä.

5.12.2022

21 paliskunnalle on lisäksi lähetetty sähköpostitse kohdekortit kommentoitaviksi paliskunnan alueelle sijoituvista tuulivoima-alueista. Kommenteissa on kerrottu poronhoidosta alueella yleisesti, alueen merkityksestä koko paliskuntaan ja mahdollisista vaikutuksista alueen poronhoitoon sekä paliskunnan suhtautumisesta mahdollisiin alueisiin. Kommenteja pyydettiin 16.11 mennessä ja niitä antoivat 20 paliskuntaa. Arvioinneissa on kohdekorttien kommentointien lisäksi otettu huomioon kuntatyöryhmissä sekä avoimissa webinaareissa poronhoidosta esiin tulleita asioita sekä Paliskuntain yhdistyksen lausuntoja. Paliskuntien perustietojen kuvaamisessa on käytetty paliskuntayhdistyksen nettisivuilla olevia tietoja sekä poroluvut taulukkoa (Paliskuntain yhdistys 2021).

4.2 Arviointimenetelmät

Vaikutusten arvioinnissa tuulivoimapotentiaalisten alueiden merkitystä laidunmaana sekä porotöiden toteuttamiseen on arvioitu perustuen paikkatietotarkasteluun sekä paliskunnista saatuihin kommentteihin. Arvioinnin lähtötiedot eivät ole riittäviä, jotta voitaisiin arvioida alueelle mahdollisesti rakennettavan tuulivoimamahankkeen paikalliselle poroelinkeinolle aiheuttamia sosiaalisia vaikutuksia tai todellisia laidunalueuuden vaikutuksia, vaan ko. vaikutuksia voidaan täsmällisemmin arvioida vasta, kun hanke on todellisuudessa olemassa ja sille on muodostettu hankesuunnitelma (hankealue, voimalapaikat, tiet, sähkönsiirto), joihin vaikutuksia voidaan suhteuttaa. Arvioinnissa ei ole huomioitu yhteisvaikutusten osalta suunnitteilla olevia tuulivoimapuistoja tai muita hankkeita, sillä ne voivat olla aikataulun tai suunnittelutilanteen osalta hyvin eri vaiheissa tai jäädä toteutumatta kokonaan, joten huomioon otetaan vain olemassa sekä rakenteilla olevat hankkeet. Tämän raportin vaikutusten arviointia voidaan käyttää jatkokehittävien tuulivoimapotentiaalisten hankkeiden löytämiseen, mutta hankekohtaisten vaikutusten arviointi tulee aina laatia jatkosuunnittelussa kaavoituksen, YVA-menettelyn tai muun myöhemmän suunnitteluvaiheen aikana. Tällöin myös yhteisvaikutukset tulee huomioida sen hetkisen tilanteen mukaisesti. Alla olevassa taulukossa on esitetty keskeisimmät vaikutusten arvioinnissa käytetyt kriteerit, joilla alueen tuulivoimarakentamisen vaikutuksia paliskuntien poronhoidolle on arvioitu.

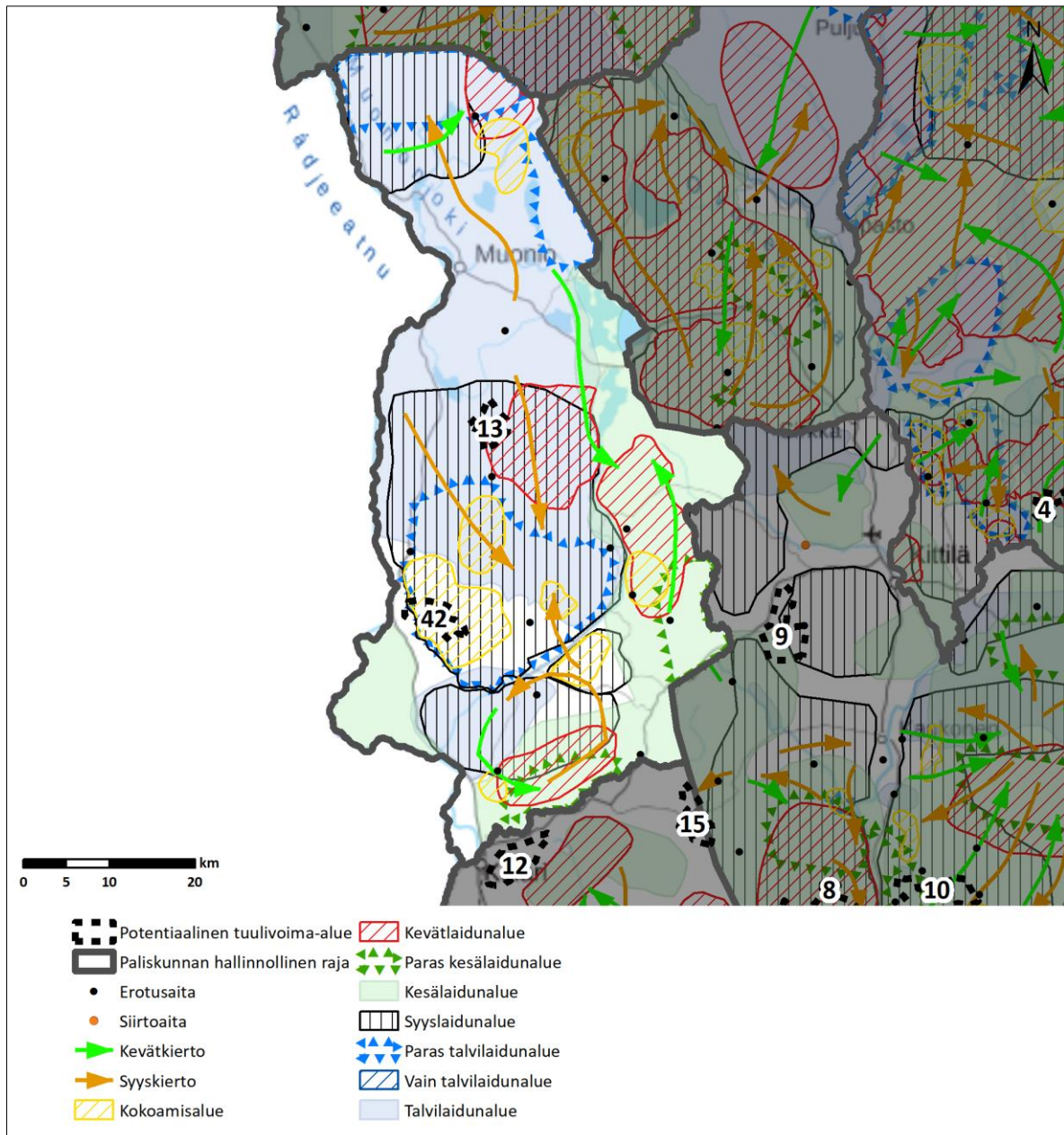
Vähäinen	Kohtalainen	Suuri	Kohtuuton/huomattava
<p>Porojen laidunalueita ei sijoitu tai niitä sijoittuu vähäisiä määriä alueelle.</p> <p>Häiriötekijöille alttiita laidunalueita (mm. vasomisaalueet) tai porojen keskeisiä kulkureittejä ei sijoitu tai niitä sijoittuu vähäisiä määriä alueelle tai lähiympäristöön.</p> <p>Porotalouden rakenteita ei sijoitu tai niitä sijoittuu vähäisesti alueelle tai lähiympäristöön.</p>	<p>Porojen laidunalueita sijoittuu alueelle osittain tai alue sijoittuu laajojen laidunalueiden reunamille.</p> <p>Häiriötekijöille alttiita laidunalueita (mm. vasomisaalueet) tai porojen keskeisiä kulkureittejä sijoittuu alueelle tai lähiympäristöön osittain ja painottuu osaan alueesta.</p> <p>Porotalouden rakenteita sijoittuu alueen lähiympäristöön tai painottuu osaan alueesta.</p> <p>Alue voi jossain laajuudessa olla sopiva tuulivoiman kehittämiseen, mutta vaatii sovittamista poronhoidon näkökulmasta.</p>	<p>Useita porojen laidunalueita sijoittuu alueelle tai alue sijoittuu laidunalueille keskeisesti.</p> <p>Häiriötekijöille alttiita laidunalueita (mm. vasomisaalueet) tai porojen keskeisiä kulkureittejä sijoittuu alueelle.</p> <p>Porotalouden rakenteita sijoittuu alueelle.</p> <p>Suuret vaikutukset painottuvat osaan alueesta tai lähiympäristöön. Alue voi jossain laajuudessa olla sopiva tuulivoiman kehittämiseen, mutta vaatii huomattavaa sovittamista poronhoidon näkökulmasta. Alueen soveltuvuus tuulivoima-alueeksi, poronhoidolle aiheutuvien vaikutusten vuoksi, vaatii tarkempaa selvittämistä.</p>	<p>Lähes puolet porojen alueellisista laidunalueista sijoittuu alueelle.</p> <p>Häiriötekijöille alttiita laidunalueita (mm. vasomisaalueet) sijoittuu alueelle. Porojen keskeisiä kulkureittejä sijoittuu alueelle ja ne kokonaisuudessaan voivat vaarantua.</p> <p>Porotalouden keskeisimpiä rakenteita ja paliskunnan suurimpia poromääriä sijoittuu alueelle.</p> <p>Vaikutukset ovat suuria koko alueella eikä alueen pienentämisen tai tuulivoimaloiden sijoittelu oletettavasti vähennä vaikutuksia.</p>

5.12.2022

5 Paliskunta-kohtainen arviointi

5.1 Muonio

Muonion paliskunta on pinta-alaltaan 2 666,4 km² ja sijoittuu Muonion (80 % paliskunnasta), Kolarin ja Kittilän kuntien alueille. Alueen suurin sallittu poromäärä on 6 000 poroa. Paliskunta sijoittuu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineistoa ei päivitetty Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022, sillä se oli ajantasainen. Paliskunta myös kommentoi alueita.

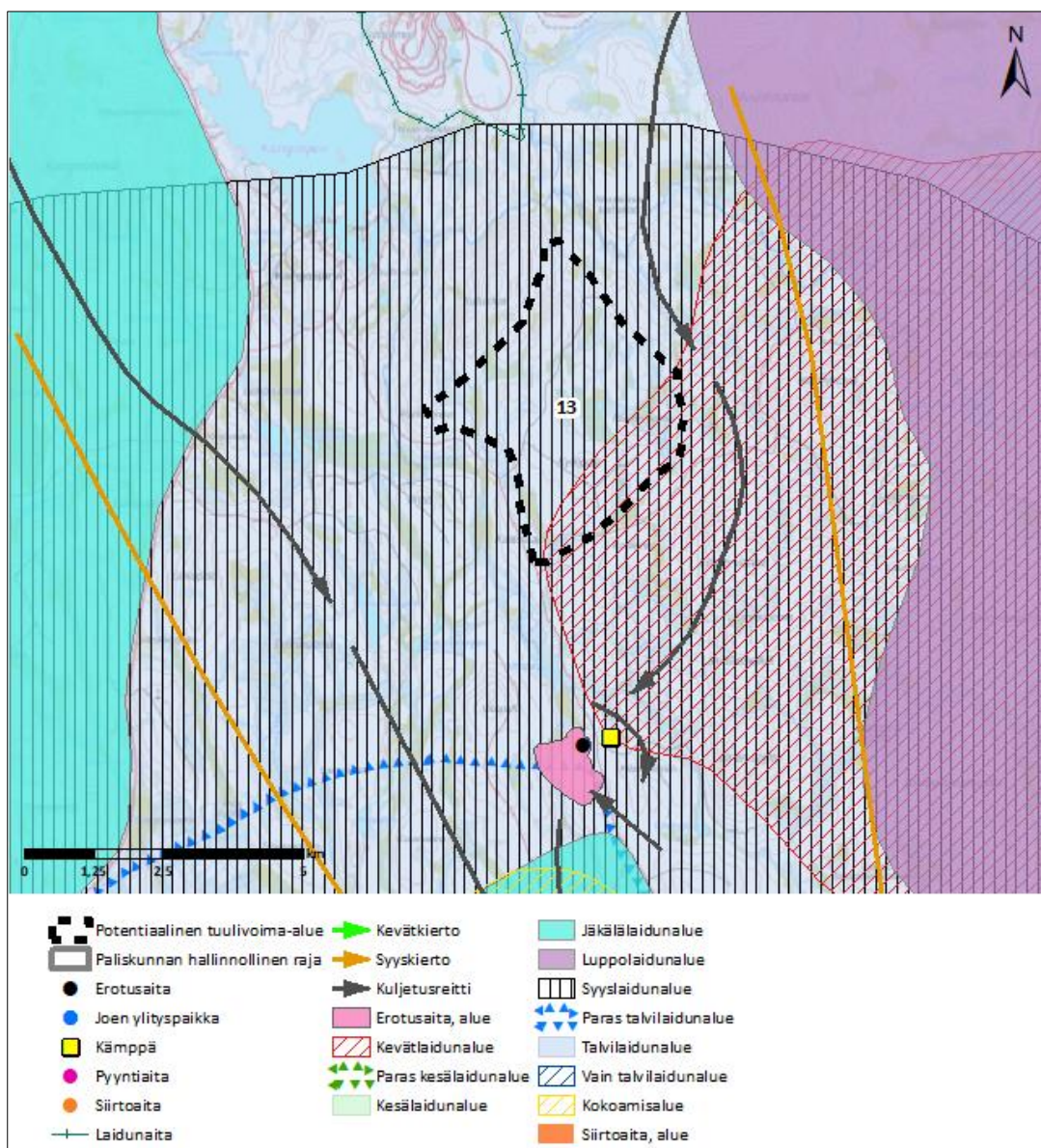

Kuva 2. Muonion paliskunnan Tokat-aineisto.

5.12.2022

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 135 osakasta ja suurin sallittu elopöroluku on 6 000 poroa. Paliskunnan todellinen elopöroluku oli 6858 poroa ja teurasporoja oli 2376. Tokat-aineiston perusteella poronhoidolle on paliskunnalla käytössä laaja yhtenäinen alue Rovaniemen tien 79 eteläpuolella sekä pienempi laidun kokonaisuus paliskunnan pohjoisosassa. Kevät- ja kesälaitumet sijoittuvat Kittilän, Kolarin ja Ruotsin rajojen tuntumaan. Karttakuvissa alueet koostuvat Pallas-Yllästunturin kansallispuistosta sekä Muonio ja Ylläs joen laajoista suoalueista. Paliskunnan keskellä, kevät- ja kesälaitumien ympäröimänä on laajat syys- ja talvilaidunalueet sekä suurin osa erotusaidoista. Talvilaidunalue kattaa paliskunnan keski- ja pohjoisosia. Kulureittien perusteella suurin osa poroista vaikuttaa kulkevan eteläpuolen laajoilla laidunalueilla, mutta poroja myös vaeltaa pohjoisimpien ja etelämpien laidunalueiden välillä.

Muonion paliskunnan alueelta tunnistettiin kaksi potentiaalista uutta tuulivoima-aluetta: alueet 13 ja 42, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

Kuva 3. Alue 13 lähikuva Tokat-aineiston kanssa.

5.12.2022

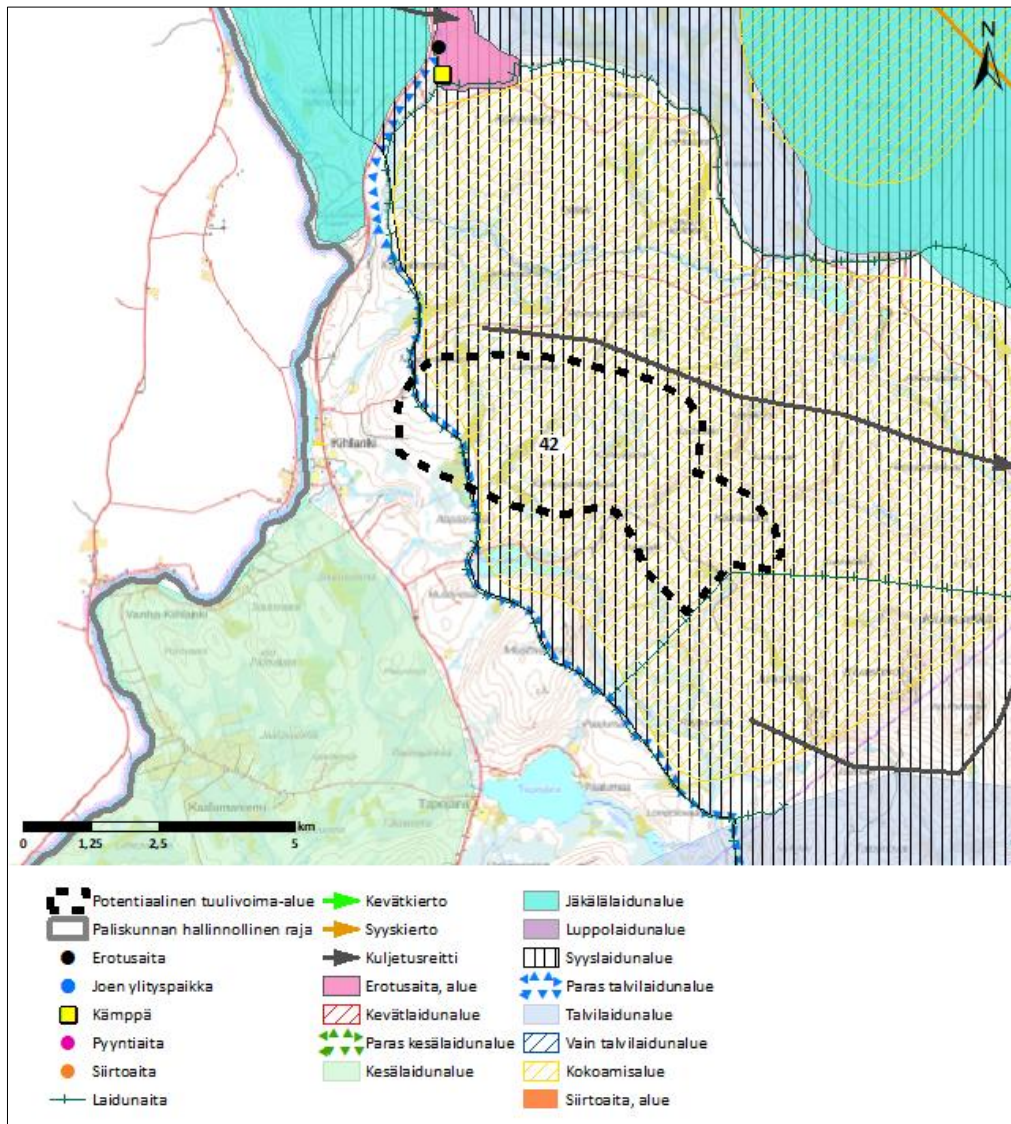
Potentiaalinen tuulivoima-alue 13 sijaitsee paliskunnan keskiosassa Särkijoen, Akanjoen ja Sulaojan väliin jäävällä alueella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 330 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 20 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (13 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan syys- ja talvilaidunalueelle sekä osittain kevätlaidunalueelle. Alueesta etelään sijaitsee Kielisen kiinteä erotusaita ja alueella molemmin puolin kulkee aitaukseen kuljetusreittejä sekä syyskiertoa.

Paliskunnan mukaan alue on syys- ja talvilaidunalue, jolta poroja kootaan syyserotusaikaan etelämpänä sijaitsevaan Lamumaan erotusaitaan. Alueen merkitys korostuu erityisesti porojen laidunkierrossa pohjoisten ja eteläisten laidunalueiden välillä. Kyseiselle alueelle rakentaminen arvioidaan aiheuttavan porojen laidunkierroksen katkeamisen pohjois- ja eteläosan välillä, sillä laidunkierrota ovat hankaloittaneet jo hankealueesta pohjoiseen rakennetut aidatut autotestiradat. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 13 sijaitsee paliskunnan laajimman syyslaidunalueen pohjoisreunalla ja kattaa siitä sekä alueelle osuvasta laajasta talvilaitumesta pinta-alallisesti vähäisen osan. Länsipuolella sijaitsevan kevätlaitumen reunaa alue kattaa myös vähän. Lähistöllä on laajasti muitakin syys-, talvi- ja kevätlaitumia. Tokat-aineiston ja paliskunnan mukaan alue sijaitsee keskeisesti porojen syyskiertoreittien varrella. Alue sijaitsee suoraan etelään päin aidatuista autotestiradoista ja syyskulkua pohjoisesta etelään vaikuttaa tapahtuvan alueen lisäksi laajemmalla alueella mm. Kangosjärven länsipuolella sekä alueen itäpuolelta. Alueen vierestä kulkee myös paljon kuljetusreittejä, joista päätellen alueeltakin kerätään poroja erotusaikaan.

Huomattavaa haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämät laidunalueet ovat pinta-alallisesti vähäisiä ja muita laitumia on lähistöllä laajasti. Alueen toteutuminen ei itsessään myöskään vaikuta katkaisevan porojen pohjoisetelä suuntaista liikettä kokonaan, mutta häiritsee sitä. Suurimmat vaikutukset alueella voivat olla paikalliseen porotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen toteutuminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen kaakkoisosaan, joten alueen pienentämisellä tai voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.12.2022

Kuva 4. Alue 42 lähikuvassa Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 42 sijaitsee paliskunnan lounaisosassa Kihlangin kylästä itään päin. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1720 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä olisi 28 kpl, josta toteutettavissa noin 2/3 (18 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella lähes kokonaan syyslaidunalueelle sekä parhaimmalle talvilaidunmaalle ja keskelle paliskunnan laajinta kokoamisaluetta, joka on kierretty laidunaidalla.

Paliskunnan mukaan alue on koko paliskunnan keskeisimpiä syyserotusalueita ja merkittäviä rykimä- eli lisääntymisalueita. Laidunaidan kiertämälle alueelle kerätään poroja laajoilta alueilta paliskunnan eteläpuolelta mm. helikopteria käyttäen ja alueella voi olla jopa 4000 poroa odottamassa erotusaitoihin siirtoa. Erotukset pidetään pääosin alueesta itään sijaitsevassa pääerotusaita Lamumaassa tai Käkivaaran erotusaidassa. Väylän eli Muonio jokivarresta poroja kerätään aidatulle kokoamisalueelle alueen kohdalta. Paliskunta vastustaa aluetta.

5.12.2022

Alue 42 sijaitsee paliskunnan laajimman syyslaitumen ja parhaimman talvilaitumen luoteisosan reunamilla kattaen pinta-alallisesti niiltä vähäisiä osia. Lähistöllä on laajasti muita syys- ja talvilaitumia. Aidatulta kokoamisalueelta pinta-alaa menetettäisiin sen sijaan lähes neljäsosa ja alue 42 sijaitsee hyvin keskeisellä paikalla erotustoimintaan nähden. Aidattu kokoamisalue voidaan todeta erityisesti paliskunnan syyserotuksia varten muodostuneeksi alueeksi. Sen merkitys paliskunnan erotustoiminnalle on suuri, sillä kaksi kolmasosaa paliskunnan poroista käsitellään syksyisin alueella ja se sijaitsee paliskunnan pääerotusaitauksen (Lamumaa) lähellä. Suuren poromäärän vuoksi on aidatun kokoamisalueen oltava laaja ja sen ruokaisuus riittävä, jotta porot jaksavat hyväkuntoisina odottaa erotukseen siirtymistä. Helikopterin käyttäminen tuulivoimaloiden kohdalta todennäköisesti estyy.

Huomattavaa haittaa arvioitaessa ovat paliskunnan menettämät laidunalueet alueella 42 pinta-alallisesti vähäisiä ja muita laitumia on lähistöllä laajasti. Alueen toteutumisen voidaan kuitenkin katsoa merkittävästi haittaavan poronhoitotyöhön liittyvää toimintaa ja rakenteiden käyttöä, joka on alueelle muodostunut vuosikymmenien aikana. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Keskeinen sijainti koko paliskunnan merkittävimmällä kokoamisalueella aiheuttaa huomattavaa haittaa poronhoitotyöhön ja vaatisi koko tämänhetkisen erotusjärjestelmän uusimista alueella. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa huomattavaa haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

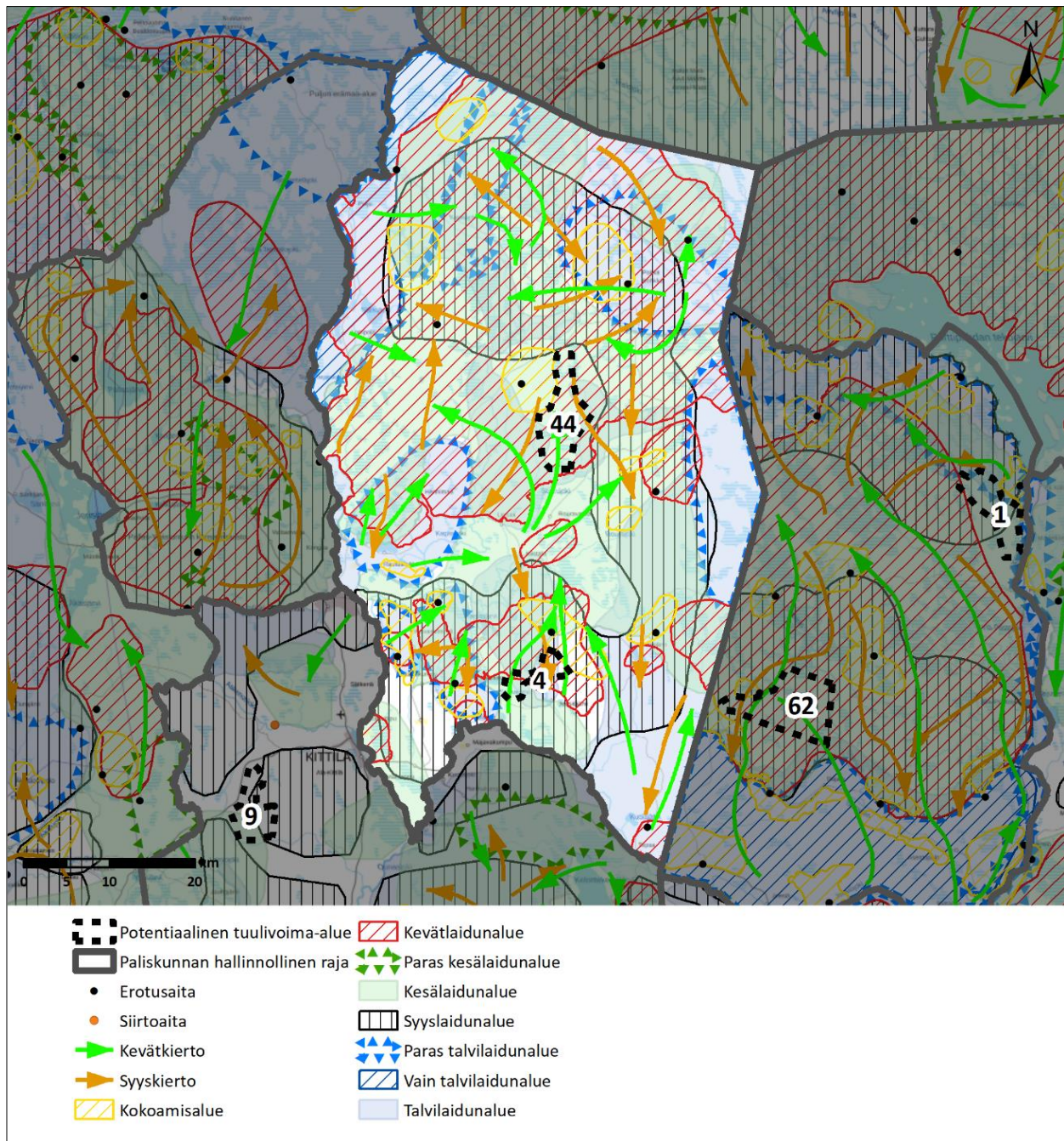
5.2 Kyrö

Kyrön paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.3 Kuivasalmi

Kuivasalmen paliskunta on pinta-alaltaan 3 518,9 km² ja sijoittuu Kittilän kunnan koillisosaan. Alueen suurin sallittu eloporomäärä on 6 000 poroa. Paliskunta sijoittuu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

5.12.2022

Kuva 5. Kuivasalmen paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 153 osakasta ja suurin sallittu elopöroluku on 6 000. Paliskunnan todellinen elopöroluku oli 5 295 ja teurasporoja oli 1 084. Tokat-aineiston perusteella poronhoidolle on paliskunnassa käytössä laajoja yhtenäisiä laidunalueita. Paliskunnan jakautuu pohjois- ja eteläosaan noin keskiosasta laidunaidalla. Pohjoisosassa kevät- ja kesälaitumet kattavat laajasti keskiosat ja talvilaitumia sijoituu enemmän paliskunnan rajaseuduille. Yhtenäinen ja laaja syyslaidunalue kattaa pohjoisosien

5.12.2022

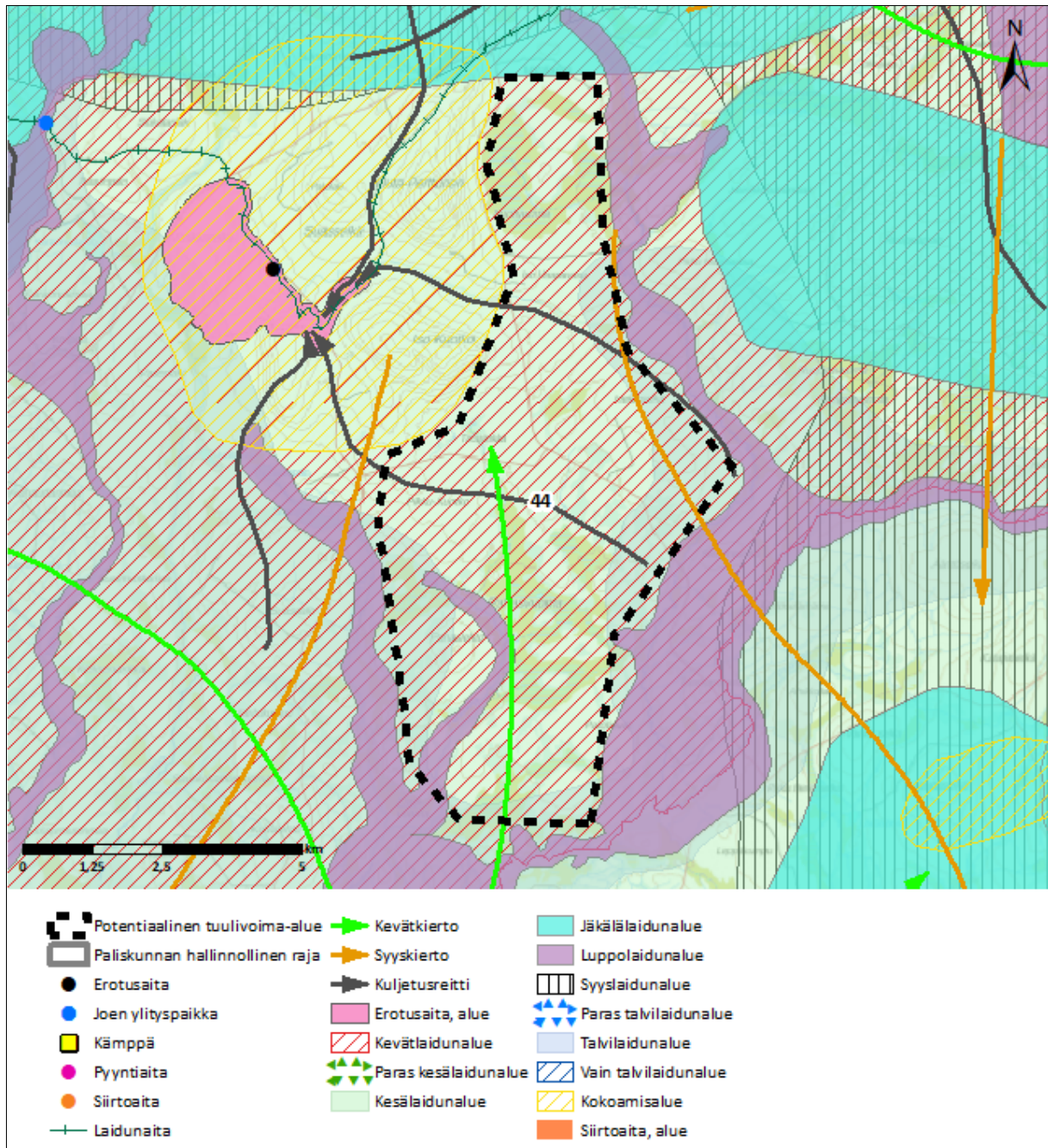
Potentiaalinen tuulivoima-alue 4 sijaitsee paliskunnan eteläosassa Kumputunturin ja Sotkajärven välisellä alueella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 670 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä olisi 26 kpl, josta toteutettavissa noin 2/3 (17 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kevät-kesä-, syys- ja talvilaidunalueille sekä pieni osa jäkälälaidunalueelle. Alue sijaitsee kahden kiinteän erotusaidan välisessä maastossa ja porojen syys- sekä kevätkiertoa on merkitty alueelle. Toinen aidoista yhdistyy laidunkiertoaitaan.

Paliskunnan mukaan alue on erittäin tärkeää vasomisaluetta, jossa vuosittain vasoo satoja poroja. Poroja on kovalla työllä viime vuosina saatu laiduntamaan kyseisellä alueella enemmän, sillä siellä on lähialueita paremmat kesälaidunalueet. Alueella on tällä hetkellä paliskunnan suurin porotiheys. Alueella kulkee myös porojen luontaiset kevät- ja syyskierrot. Myös paliskunnan eteläpuolen keskeisimmät vasanmerkitysaita ja syyserotusaita Hanhilaki sijaitsee heti alueen rajalla. Alueen rakentamisen arvioidaan poistavan kesälaidunalueen porojen käytöstä ja tekevän näin tyhjäksi paliskunnan monivuotisen työn. Porot myös todennäköisesti välttelevät aluetta laajalti ja muuttavat kulkuaan. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 4 sijaitsee eteläosan laajimman kesä- ja kevätlaitumen eteläreunalla kattaen niistä pinta-alallisesti vähäisiä osia, kuten myös kohdalle osuvista talvi- ja syyslaitumista. Lähialueilla on muitakin kevät-, kesä-, syys- ja talvilaitumia. Syyslaitumella sijainti on kuitenkin keskeinen ja lähistöllä olevat kokoamisalueet, erotusaitaukset ja kuljetusreitit kertovat alueella olevan merkitystä erotustoimintaan ja porojen keruuseen. Kevätlaitumien läheisyys voi viitata myös vasanmerkintään aidoissa. Alueelle on kuvattu runsaasti laidunkiertosuuntia ja laidunkiertoaidan läheisyys viittaa alueen merkittävyyteen myös porojen vuosittaisessa laidunkierrossa. Laidunkiertoa kuitenkin vaikuttaa tapahtuvan myös aluetta laajemmalti.

Huomattavaa haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämän laidunalueet alueella 4 ovat pinta-alallisesti vähäisiä ja lähellä on muitakin laitumia. Alueella olevien porojen määrä on kuitenkin suuri ja alue muodostunut keskeiseksi eteläpuolen toiminnalle. Vasomisalueita sekä paliskunnan mukaan lähialueita parempia kesälaitumia häiriintyisi osittain. Alue vaikuttaa olevan tärkeä porojen kulkemiseen laitumelta toiselle, joten laidunten käyttämiseen voi alueella olla häiritsevää vaikutusta. Kierron ei voida kuitenkaan arvioida kokonaan pysähtyvän. Alueen välittömässä läheisyydessä sijaitsee kaksi paliskunnan eteläpuolen merkittävintä aitausta. Vaikutukset alueen porotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta voivat olla suuria, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella on useita vaikutuksia niin poronhoitotyöhön kuin porojen luontaiseen laiduntamiseen varsinkin sen keskeisen sijainnin vuoksi. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa huomattavaa haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

5.12.2022

Kuva 7. Alue 44 lähikuva Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 44 sijaitsee lähes paliskunnan keskellä Inarin tiestä etelään ja Nuutijoesta länteen. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 4 005 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä olisi 73 kpl, josta toteutettavissa noin 2/3 (48 kpl). Hanke sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kevät-kesä- ja syyslaidunalueelle sekä pieneltä osin luppolaidunalueelle. Alueen länsi puolella on kiinteä erotusaita sekä kokoamisalue ja alueelle on kuvattu kuljetusreittejä, syys- sekä kevätkiertoa. Erotusaita yhdistyy paliskuntaa halkovaan laidunkiertoaitaan.

5.12.2022

Paliskunnan mukaan alueella on paliskunnan merkittävää syys- ja talvieroitustoimintaa. Alueen vaaroilta kerätään poroja paliskunnan pääerotusaitaan, Sammalselkään, joka on alueen vieressä koillispuolella. Sammalselässä käsitellään vuosittain noin 1 500 poroa. Myöhemmin talvella alueen länsipuolen erotusaidassa Suaselselässä käsitellään vielä lisää alueen poroja. Alueella kulkee porojen luontaista kevät- ja syyskiertoa, joka on jo kaventunut lähistöllä sijaitsevan Kittilän kultakaivoksen vuoksi. Porot ovat alkaneet väistämään kaivostoimintaa, jonka vuoksi poronostajat joutuvat hakemaan niitä kotitarhoille pitkien matkojen päästä muualta paliskunnasta. Alueen rakentamisen arvioidaan näiden haittojen korostuvan ja erotustoiminnan vaikeutuvan. Paliskunta vastustaa aluetta.

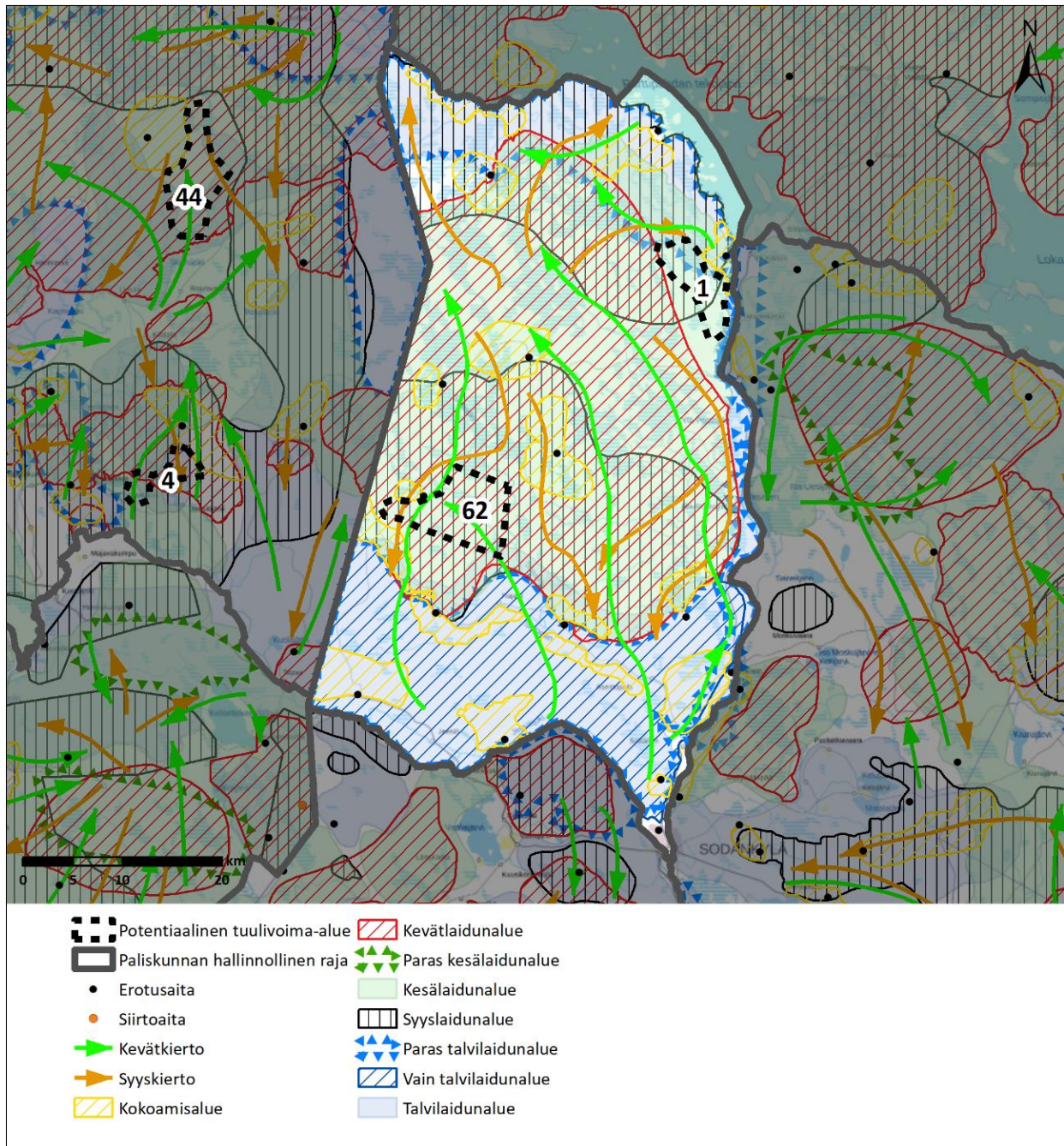
Alue 44 sijaitsee laajimman kevät- ja kesälaidunalueen keskellä kattaen niistä sekä alueelle osuvista talvi- ja luppolaitumista pinta-alallisesti vähäisiä osia. Lähistöllä on laajasti muita kevät-, kesä-, talvi- ja luppolaitumia. Länsipuolella sijaitseva erotusaita, kokoamisalue ja alueelle kuvatut kuljetusreitit kertovat merkityksestä erotustoimintaan ja porojen keruuseen. Kevätlaitumien läheisyys voi viitata myös vasanmerkintään aidassa. Alueelle on kuvattu runsaasti laidunkiertosuuntia ja laidunkierroaidan läheisyys viittaa alueen merkittävyyteen myös porojen vuosittaisessa laidunkierrossa. Laidunkiertoa kuitenkin vaikuttaa tapahtuvan myös aluetta laajemmalti.

Huomattavaa haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämän laidunalueet alueella 44 ovat pinta-alallisesti vähäisiä ja samantyyppisiä laitumia on lähistöllä laajasti. Vasomisalueita voi osittain häiriintyä. Merkinnot kuitenkin viittaavat alueen olevan tärkeä porojen kulkemiseen laitumelta toiselle, joten laidunten käyttämiseen on alueella häiritsevää vaikutusta. Yhteisvaikutusta Kittilän kaivokseen voi esiintyä. Kierron ei voida kuitenkaan arvioida kokonaan pysähtyvän. Vaikutuksia alueella on myös paikalliseen porotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen toteuttaminen nykyisellä laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavat painottuvan etenkin alueen pohjoisosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.4 Sattasniemi

Sattasniemen paliskunta on pinta-alaltaan 2 413 km² ja sijoittuu Sodankylän kunnan länsiosaan. Alueen suurin sallittu poromäärä on 5 300 poroa. Paliskunta sijoittuu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokataineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keuhällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

5.12.2022

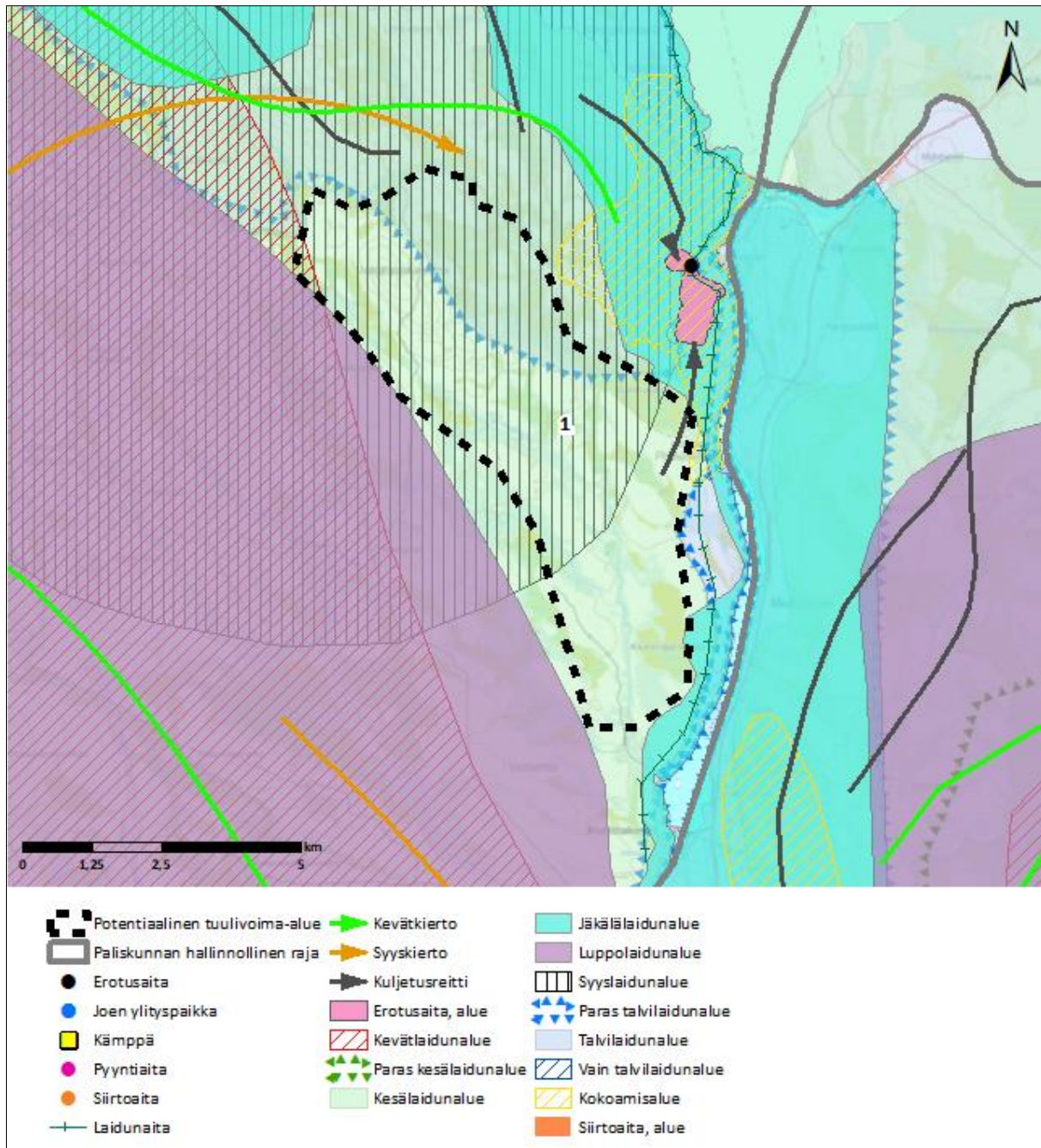
Kuva 8. Sattasniemen paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 162 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 5 300 poroa. Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 5 300 ja teurasporoja oli 1 778. Tokat-aineiston perusteella poronhoidolle on paliskunnalla käytössä lähes koko paliskunnan kattavat laajat yhtenäiset laidunalueet. Laidunkierto kesä- ja talvikauden laidunten välillä on selkeä ja suuntautuu samoille alueille koko paliskunnan tasolla. Paliskunnan kevät ja kesälaidunalueet sijoittuvat paliskunnan keskiosiin, jossa sijaitsee mm. Pomokairan ja Kaarestunturin suojelualueet kattaen yli 35 % paliskunnan pintalasta. Laidunaidoilla on erotettu

5.12.2022

talvilaidunalueet pohjois- ja eteläosissa paliskuntaa ja näille tienoille sijoittuvat myös suurin osa paliskunnan erotusaitauksista sekä syyslaitumista. Talvilaitumia on paliskunnan pohjoisrajalla ja eteläosassa.

Sattasniemen paliskunnan alueelta tunnistettiin kaksi potentiaalista uutta tuulivoima-aluetta: alueet 1 ja 62, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

Kuva 9. Alue 1 lähikuva Tokat-aineiston kanssa.

5.12.2022

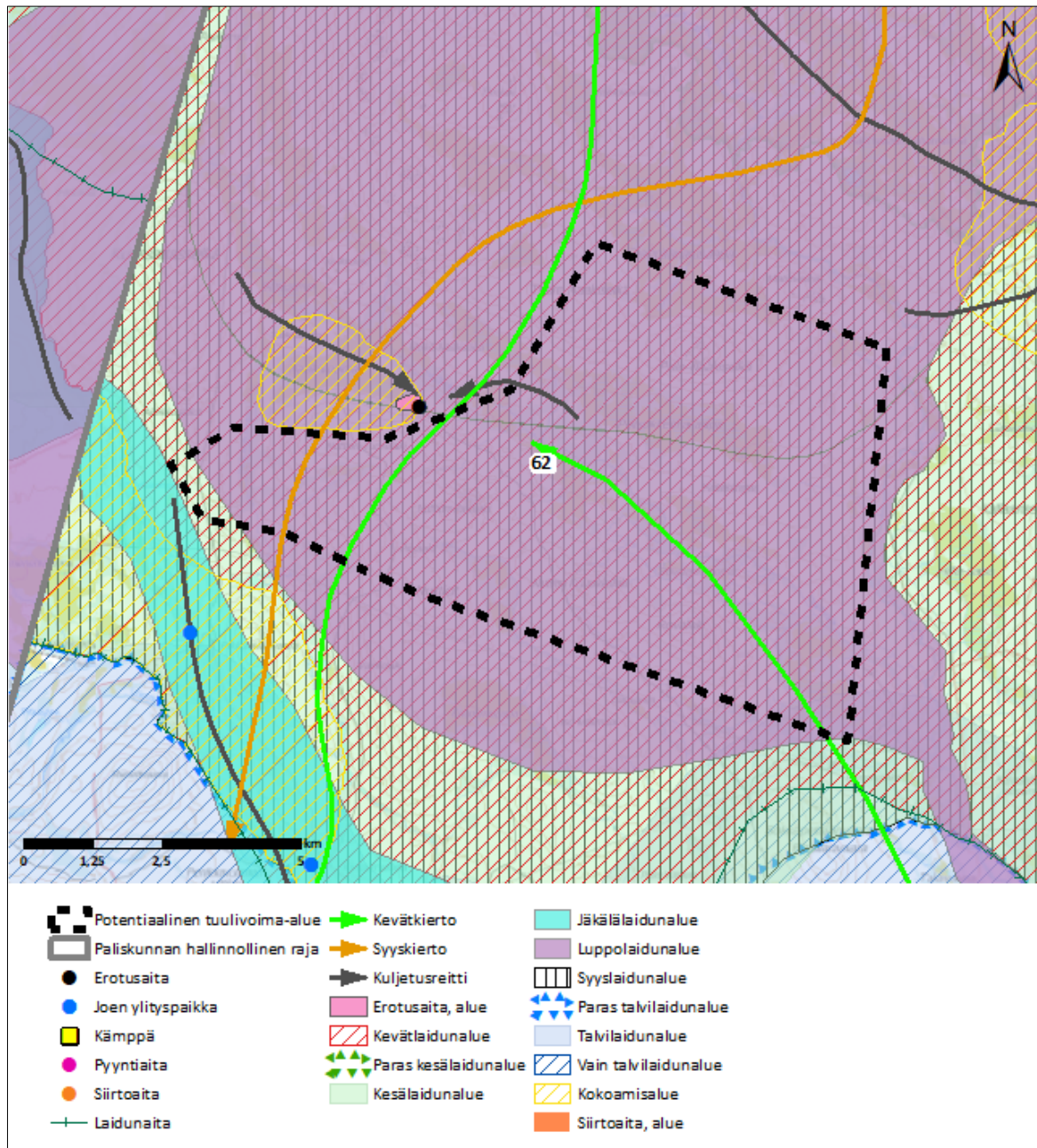
Potentiaalinen tuulivoima-alue 1 sijaitsee paliskunnan itäreunalla Kitisen rannalla. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 3 169 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä olisi 51 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (34 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesä- ja talvilaidunalueelle sekä osittain syyslaitumelle ja parhaalle talvilaitumelle. Alueesta koilliseen sijaitsee kiinteä erotusaitaus ja pohjoisessa on kuvattu kevät- ja syyskiertoa sekä kuljetusreittejä pohjoisemmassa sijaitsevaan erotusaitaan. Alueelta on kuvattu kuljetusreitti läheiseen erotusaitaan.

Paliskunnan mukaan alue on sekä kesä- että talvilaidun- aluetta, jossa muun muassa ruokitetaan poroja talvisin. Myös tärkeitä vasomisalueita sijaitsee lähistöllä ja porot kulkevat alueen kautta niille sekä tekojärvien rantamaille. Alue sijaitsee Kunnasen erotuspaikan lähellä ja sen alueelta kerätään poroja erotuksiin mm. helikopteria käyttäen. Alueen rakentamisella arvioidaan olevan lähistöllä sijaitseville vasoma-alueille häiritsevää vaikutus. Kunnasen erotusaidan toiminta tulee estymään ja talvilaitumista menetettäisiin merkittävä alue. Korvaavaa aluetta erotustoiminnalle ei ole. Paliskunta on vuonna 2022 uusinnut erotusaidan ja panostaa alueen poronhoitoon, sillä sen merkityksen koetaan kasvavan tulevaisuudessa mahdollisten kaivoshankkeiden edistyessä lähialueella. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 1 sijaitsee paliskunnan keskiosan laajan kesälaidunalueen reunalla kattaen siitä sekä alueelle osuvista syys- ja talvilaitumista vähäisiä osia. Lähistöllä on laajasti muita kesä-, syys- ja talvilaitumia. Alueen sijainti kiinteän erotusaidan ja kokoamisalueen läheisyydessä kertoo alueella olevan merkitystä kyseisen aidan erotustoimintaan ja porojen keruuseen. Paliskunnan mukaan alue on kyseisen erotusaidan kokoamisaluetta ja nimenomaan syyserotus käytössä. Lähialueelta on kuvattu kuljetusreittejä myös pohjoisempaan sijaitsevaan erotusaitaan. Laidunkiertoa kulkee aluetta laajemmaltikin.

Huomattavaa haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämät laidunalueet alueella 1 ovat pinta-alallisesti vähäisiä ja lähistöllä on muita laidunalueita laajasti. Läheisen erotusaidan toiminta häiriintyy alueesta, mutta sen ei voida katsoa kokonaan estyvän. Vaikutuksia alueella on myös paikalliseen porotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen sekä talviruokinnan osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Helikopterin käyttäminen tuulivoimaloiden kohdalta todennäköisesti estyy. Laidunkiertoa ei voida todeta pysähtyvän kokonaan alueen suunnalta vaikkakin se voi häiriintyä. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan ja laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen pohjoisosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.12.2022

Kuva 10. Alue 62 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 62 sijaitsee paliskunnan länsipuolella Naakiojan molemmin puolin. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 5 973 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä olisi 93 kpl, josta toteutettavissa noin 2/3 (62 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kevät-, kesä-, syys- ja luppulaidunalueella. Sen luoteisreunalle ja etelään sijoittuu kiinteitä erotusaitauksia ja alueelle on kuvattu kuljetusreitti sekä syys- ja kevätkiertoa. Alueesta lounaaseen sijoittuu myös joen ylityspaikkoja, jotka osaltaan vahvistavat alueen merkitystä laidunkierroksen kannalta.

5.12.2022

Paliskunnan mukaan mm. kartassa näkyvä erotuspaikka on sijainniltaan virheellinen ja sieltä puuttuu toinen erotusaita Naakivuoma. Alue 62 on osa Niuttijoen aluetta, joka on koko paliskunnan tärkeimpiä laidunalueita. Noin 2/3 paliskunnan poroista laiduntaa Sattasjoen yläpuolella ja kyseistä aluetta käytetään erityisesti vasa-aikana sekä kesä ja syyslaitumina. Alueella sijaitsee myös hakkuiden ulkopuolelle jätettyjä arvokkaita luppolaidunalueita. Alueesta etelään sijaitsee paliskunnan pääerotusaita Kautoselkä, jossa lähes puolet paliskunnan poroista käsitellään ja alue 62 kuuluu sen porojen keruualueeseen. Myös vasoja merkitään alueella sijaitsevassa vasanleikkopaikassa Naakivuomassa. Laidunkiertoa tapahtuu alueen kohdalta etenkin pohjoiseteläsuunnassa. Rakentamisen alueelle arvioidaan aiheuttavan laidunpainetta muualle paliskuntaan, häiritsevän etenkin vasa-aikaa ja aiheuttavan erotustoiminnan uudelleen järjestelyyn, joka olisi kustannuksiltaan huomattava. Paliskunta vastustaa aluetta.

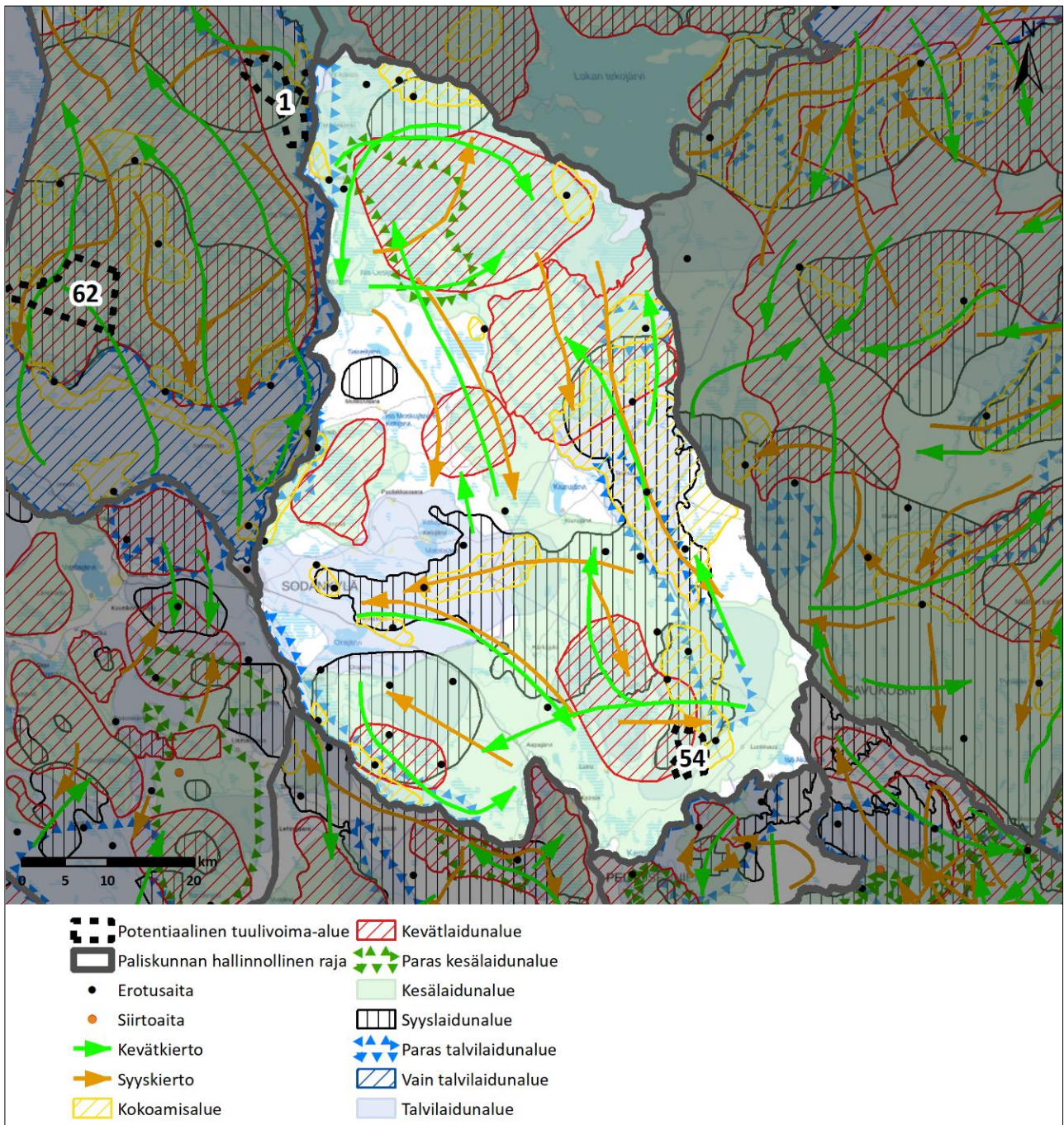
Alue 62 sijaitsee paliskunnan keskiosan laajan kevät- ja kesälaidunalueen länsiosasta kattaen siitä, sekä alueelle osuvasta syyslaitumesta vähäisiä osia. Lähistöllä on laajasti muita kevät-, kesä- ja syyslaitumia. Luppolaitumen osasta alue kattaa ison osan. Tokat-aineiston ja paliskunnan mukaan alue sijaitsee merkittäväällä laidunkiertoireitillä, jota hyödynnetään poronhoitotyössä. Laidunkiertoa tapahtuu myös aluetta laajemmalla alueella. Alueella voi todeta liikkuvan suuren määrän poroja ja lähistön erotusaitauksilla on paliskunnan toimintaan iso merkitys.

Huomattavaa haittaa arvioitaessa osa paliskunnan menettämistä laidunalueista alueella 62 ovat pinta-alallisesti kohtuullisia, mutta samantyyppisiä laitumia on lähistöllä laajasti. Vasomisalueita häiriintyy osittain. Alueen toteuttaminen vaikuttaisi merkittävästi alueen kautta tapahtuvaan laidunkiertoon sekä erotustoimintaan. Sijainnin läheisyys erotusaitoihin voi aiheuttaa rakenteiden muuttamista ja Naakivuoman osalta jopa paikan vaihtamista. Alueen sijainti ja laajuus häiritsevät erotustoimintaa paliskunnan pääerotusaidalla. Suurimmat vaikutukset voivat kohdistua porojen kokoamisen ja kuljettamisen, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seuranta ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Laidunkierto häiriintyisi, mutta sen ei voida todeta kokonaan estyvän alueen rakentamisen myötä. Läheinen sijainti jo toiminnassa olevaan Kuolavaara-Keulakkopään voi aiheuttaa yhteisvaikutusta laidunkiertoon. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa huomattavaa haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

5.5 Oraniemi

Oraniemen paliskunta on pinta-alaltaan 4 085 km² ja sijoittuu Sodankylän, Savukosken ja Pelkosenniemen kuntien. Alueen suurin sallittu poromäärä on 6 000 poroa. Paliskunta sijoittuu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivituksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

5.12.2022

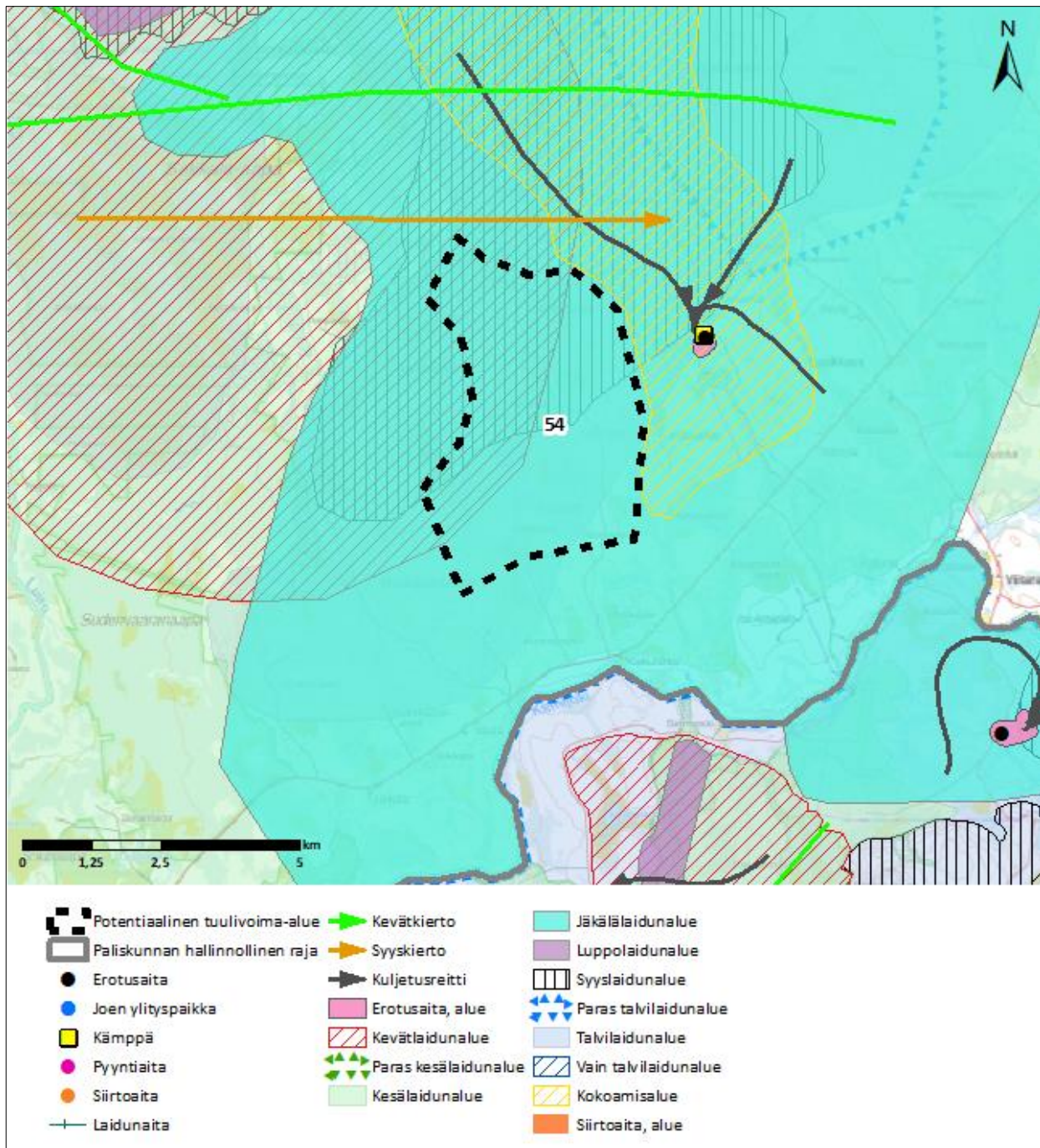

Kuva 11. Oraniemen paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 126 osakasta ja suurin sallittu elopöroluku on 6 000, mikä on yli Suomen paliskuntien keskitason (3 290 poroa). Paliskunnan todellinen elopöroluku oli 6 177 ja teurasporoja oli 2 116. Tokat-aineiston perusteella paliskunta jakautuu useisiin eri tokkakuntiin, joilla on omat laidunkierroalueensa tasaisesti ympäri paliskuntaa. Keskiosissa vaikuttaa kuitenkin olevan myös yhteisiä laitumia. Erotusaitauksia on myös koko paliskunnan alueella.

5.12.2022

Oraniemen paliskunnan alueelta tunnistettiin yksi potentiaalinen uusi tuulivoima-alue: alue 54, joka on esitetty tarkimmin lähikuvassa.

Kuva 12. Alue 54 Tokat-aineiston kanssa.

5.12.2022

Potentiaalinen tuulivoima-alue 54 sijaitsee paliskunnan kaakkoisosassa Pelkosenniemen kunnan alueella Savukosken rajan ja Sakkala-aavan väliin. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1734 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 28 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (18 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesä-, talvi- ja jäkälälaidunalueelle sekä osittain kevät- ja syyslaidunalueelle. Alueen itäpuolella sijaitsee kiinteä erotusaita ja alueesta pohjoiseen on merkitty kevät- ja syyskiertoa sekä kuljetusreittejä.

Paliskunnan mukaan Oraniemen poronhoito on jaettu viiteen eri toiminta-alueeseen. Tuulivoima-alue 54 sijaitsee Alaperän toiminta-alueella ja siellä on poroja ympärivuotisesti. Matalaisen alue on erityisesti poroja keräävä alue, jonka kautta poroja kulkee syksyisin ja keväisin. Syksyisin alueella laiduntaa Alaperän porojen lisäksi poroja myös muualta paliskunnasta ja satoja poroja käsitellään syksyn erotuksissa Kuisvaaran ja Mäteron aidoissa. Keruuta tehdään myös helikopterilla. Talvisin osa alueen poroista kerätään yksityisiin kotitarhauksiin, mutta osaa ruokitaan myös maastoon suunnitellulle alueelle ja sen lähelle. Tulevaisuudessa Alaperän toimialue suunnittelee vähentävänsä tarharuokintaa kustannusten nousun takia. Keväisin porojen tarhoista löysäämisen jälkeen poroja laiduntaa myös alueella. Poroille ei lähitöillä ole vastaavia laidunalueita eikä kulku- ja laidunreittejä, jolloin porojen kulkemista on mahdoton ennakoida. Kyseiselle alueelle rakentamisen arvioidaan pahimmassa tapauksessa aiheuttavan elinkeinonharjoittamisen loppumisen Alaperän alueelta, erityisesti kustannusten noustessa porojen kulkemisen muuttuessa sekä talvisen metsäruokinnan lisääntyessä otollisen talvilaidunalueen pienentyessä. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 54 sijaitsee paliskunnan laajimman kesälaidunalueen kaakkoisreunalla kattaen siitä sekä alueelle osuvasta kevät-, syys- ja talvilaitumesta pinta-alallisesti vähäisiä osia. Karttakuvista päätellen laajat suoalueet, joita porot yleisesti suosivat kesäisin sijoittuvat pääosin alueen ulkopuolelle. Jäkälälaitumesta alue kattaa jo suuremman osan. Talvilaitumeksi merkitty alue on karttakuvissa pääsääntöisesti tunturi- ja vaaramaisemaa eli otollista jäkälämaata. Lähitöillä on muita kevät-, kesä-, syys-, talvi- ja jäkälälaitumia laajasti. Tokat-aineiston mukaan syys- ja kevätkierto tapahtuu hankealuetta laajemmalla alueella. Itään alueesta sijaitseva erotusaita on Alaperän eteläisin aita ja sen kokoamisaluetta on heti alueen rajalla. Kuljetussuuntien mukaan aitaukseen kerätään poroja myös suunniteltua aluetta laajemmalla. Paliskunnan kommenttien ja siinä näytetyt GPS-pantasijainnit osoittavat osan poroista oleilevan syksyn aikaan Matalaisenvaaran ja Sudenvaaran alueilla, jotka jäisivät hankealueen länsipuolelle.

Huomattavaa haittaa arvioitaessa osa paliskunnan menettämistä laidunalueista alueella 54 ovat kohtalaisia, mutta lähitöillä on muita laitumia laajasti. Alaperän tokkakunnalle häiriöt ovat merkittävimpiä. Vasomisaluetta häiriintyy osittain. Läheisen erotusaidan toiminta häiriintyy osittain, mutta sen käytön ei voida katsoa estyvän kokonaan. Vaikutuksia alueella on myös paikalliseen porotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen sekä talviruokinnan osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Helikopterin käyttäminen tuulivoimaloiden kohdalta todennäköisesti estyy. Laidunkierto voi häiriintyä vähäisesti. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainniltaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen pohjoisosaan, joten alueen pienentämisellä tai voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.6 Kemin-Sompio

Kemi-Sompion paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.12.2022

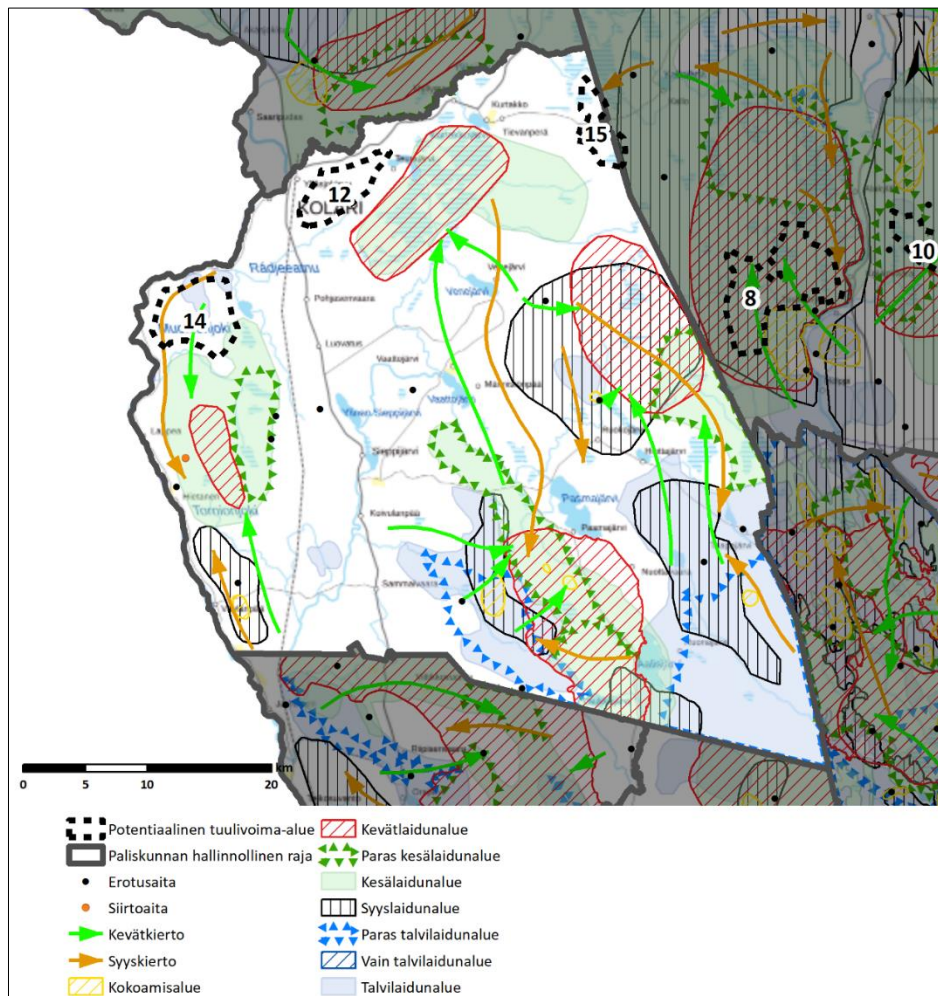
5.7 Pohjois-Salla

Pohjois-Sallan paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.8 Kolari

Kolarin paliskunta on pinta-alaltaan 1 998,8 km² ja sijoittuu Kolarin kunnanalueelle. Alueen suurin sallittu poromäärä on 2 600 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

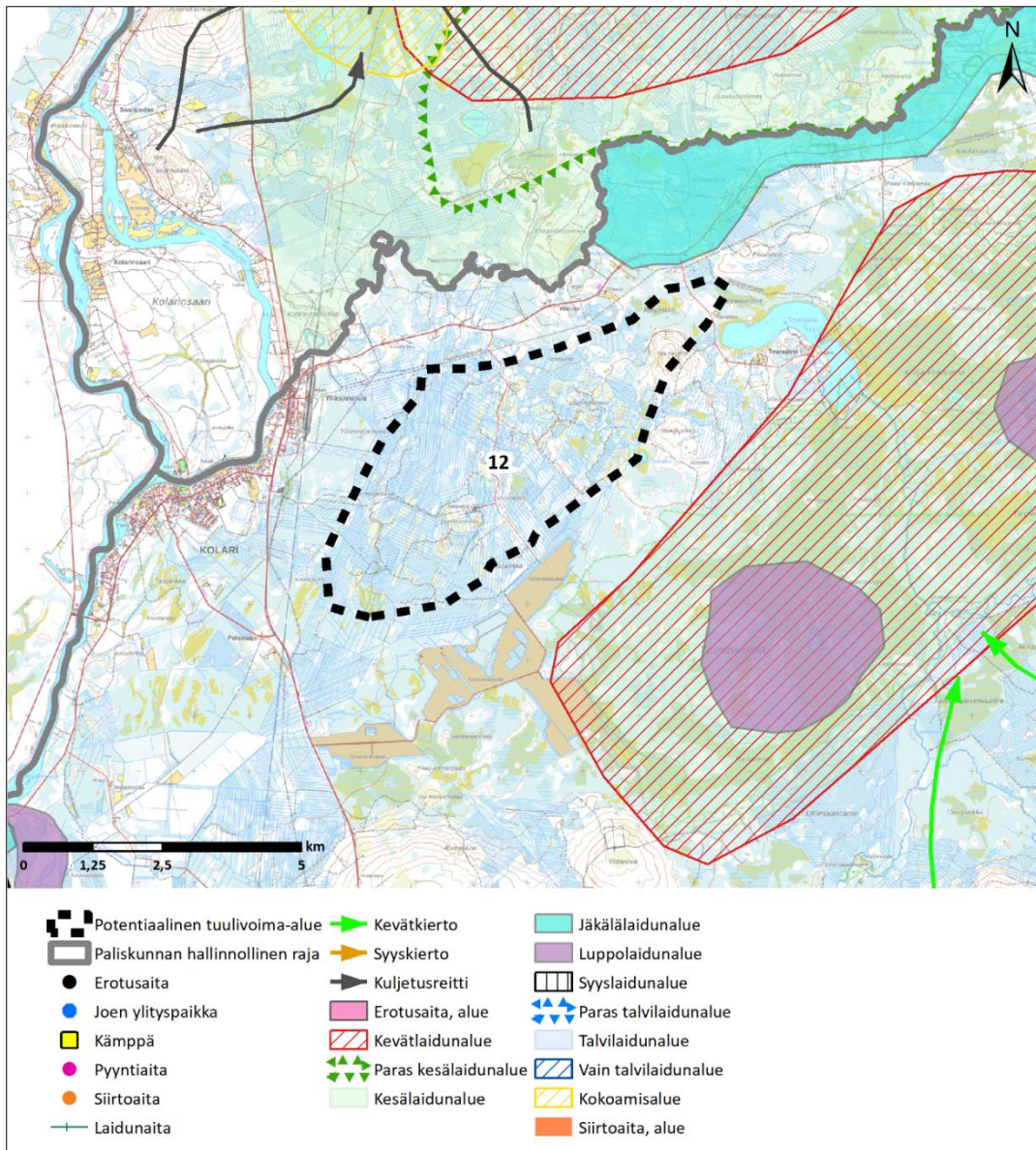
Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 62 osakasta ja suurin sallittu elopöroluku on 2 600. Paliskunnan todellinen elopöroluku oli 2596 ja teurasporoja oli 1 452. Tokat-aineiston perusteella poronhoito on jakautunut rautatien länsipuolelle ja E8 tien itäpuolelle. Länsipuolella porot vaikuttavat laiduntavan koko alueella, kun taas itäpuolella eri laidun kokonaisuuksia käyttäviä tokkakuntia on useampia. Paliskunnassa vaikuttaa olevan myös laajoja alueita, jotka ovat poronhoidollisesti vähemmän käytössä. Erotusaitoja on noin 10 ja ne ovat laajalla alueella.

Kuva 13. Kolarin paliskunnan Tokat-aineisto.

5.12.2022

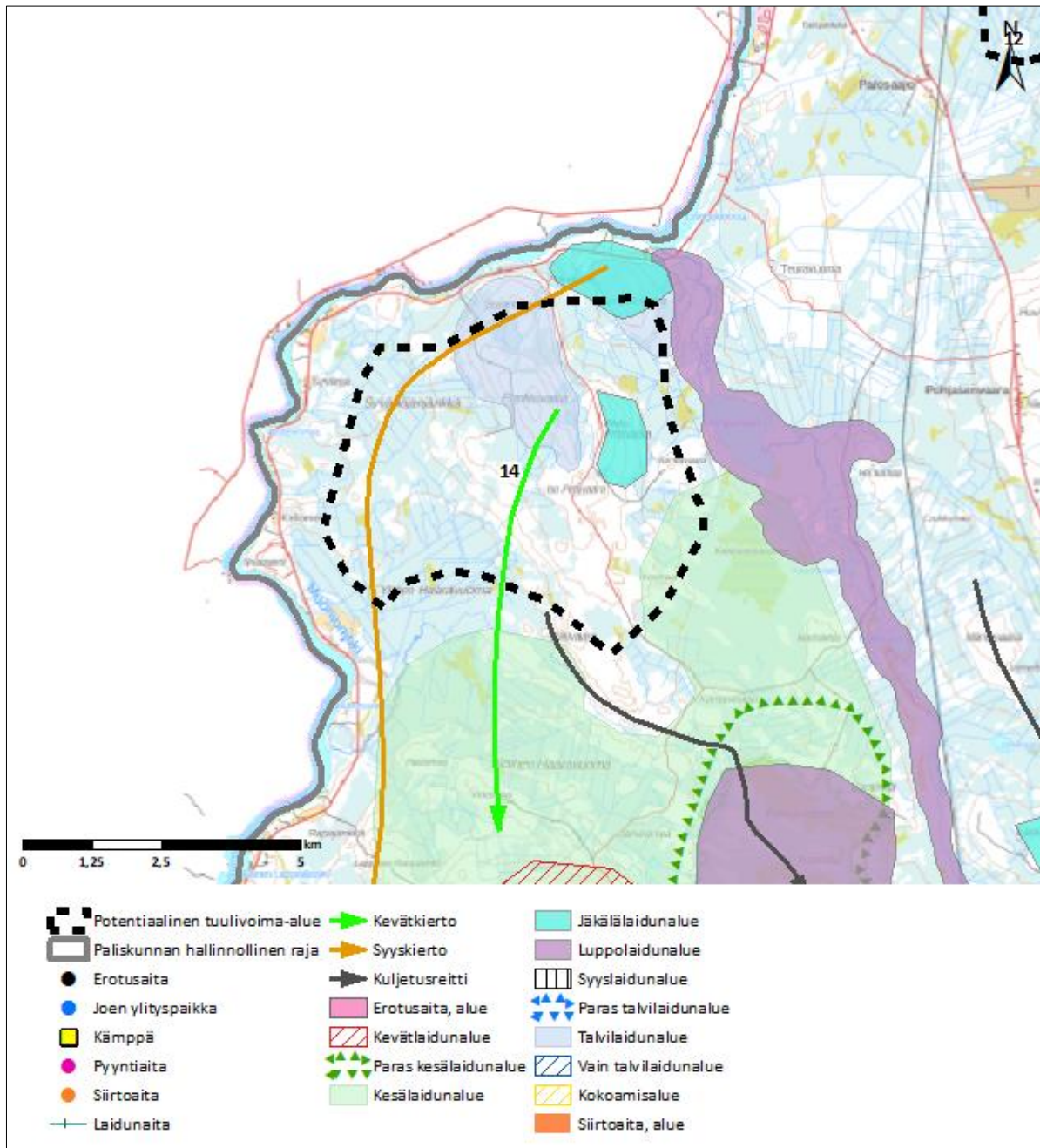
Kolarin paliskunnan alueelta tunnistettiin kolme potentiaalista uutta tuulivoima-aluetta: alueet 12, 14 ja 15, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikuvissa.

Kuva 14. Alue 12 lähikuva Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 12 sijaitsee paliskunnan pohjoisosassa Kolarin kylän itäpuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 970 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamaäärä olisi 31 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (20 kpl). Alue sijaitsee paliskunnan rajan tuntumassa eikä sinne ole merkitty oleellista paliskunnan toimintaa. Alueesta itään ja kaakkoon on merkitty kesä- ja kevätlaidunta. Paliskunnan mukaan alueelle ei sijoitu paliskunnalle oleellista toimintaa. Alueella 12 ei ole vaikutuksia tai ne ovat vähäisiä paliskunnan poronhoitoon.

5.12.2022

Kuva 15. Alue 14 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 14 sijaitsee paliskunnan luoteisreunassa Muonio-joki varressa Teuravuomantien länsipuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 3 026 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 50 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (33 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella osittain kesä-, talvi- ja jäkäälaidunalueelle ja sinne on kuvattu kevät ja syyskiertoa.

Paliskunnan mukaan alueen talvilaitumilla oleilee satoja poroja, jotka myös vasovat alueella. Alueen vaatimet vasoineen kootaan alueelta ja kuljetetaan kesämerkintään etelässä sijaitsevaan Kuurusen erotusaitaan. Alueella sijaitsee myös Törmäsnivan poroerotuspaikka. Porot kulkevat alueen läpi sekä keväällä että syksyllä.

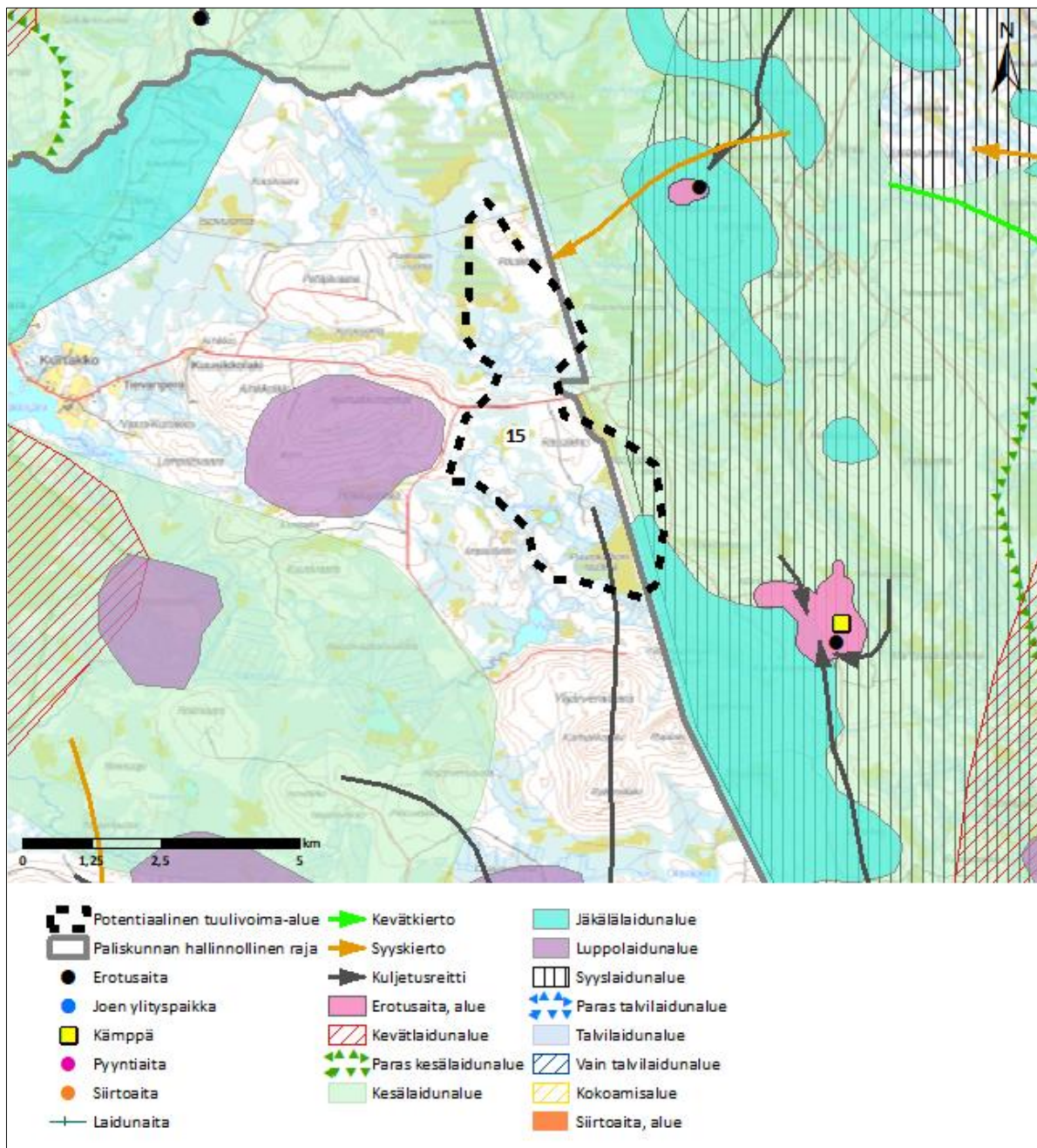
5.12.2022

Kyseiselle alueelle rakentamisen arvioidaan estävän totuttujen laidunkiertoreittien käyttämisen. Alueen ulottuminen lähes Ruotsin rajaan saa todennäköisesti aikaan sen, että porot siirtyvät valtakunnan rajan yli Ruotsin puolelle, mikä aiheuttaisi poronhoitajille lisää vaivaa ja kuluja. Myös kuljetukset kesämerkintään estyisi. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 14 sijaitsee paliskunnan länsiosan toimialueella ja se kattaa kokonaisuudessaan länsiosan ainoan talvilaidunalueen sekä yli puolet jäkälälaidunalueista. Alue on paliskunnan mukaan merkittävä talvilaidunalue ja karttakuvissa se on hakkaamatonta metsää ja vähätiestöistä aluetta. Alue korostuu myös porojen vasomisalueena vaikkakin porot kuljetetaan alueen eteläpuolelle kesäajaksi. Syys- ja kevätkierto ovat keskittyneet nimenomaan suunnitellulle alueelle. Kyseessä on pienehkö kapea alue Muonion joen ja rautatien välissä eikä vastaavaa talvilaidunalueita ole rautatien länsipuolella aineiston ja paliskunnan mukaan.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan länsiosan menettämät laidunalueet ovat suuria. Talvilaidunalueen kokonaan vaarantuminen olisi merkittävä muutos koko läntisen toimialueen poronhoidolle, sillä vastaava aluetta ei tällä hetkellä ole. Porot voisi joutua kokonaan siirtämään ja opettamaan toiselle alueelle. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seuranta- ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Laidunkierto keskittyy suunnitellulle alueelle eikä sen muutokselle ole kovinkaan tilaa kapealla alueella. On mahdollista, että porot siirtyvät Ruotsin puolelle. Vasomisalueet voivat häiriintyä ja kokoaminen kesäerotuksiin hankaloitua, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella olisi todennäköisesti useita vaikutuksia poronhoidon harjoittamiseen läntisellä toiminta-alueella eikä vaihtoehtoja laidunalueisiin ja -kiertoreitteihin luontaisesti ole. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

5.12.2022

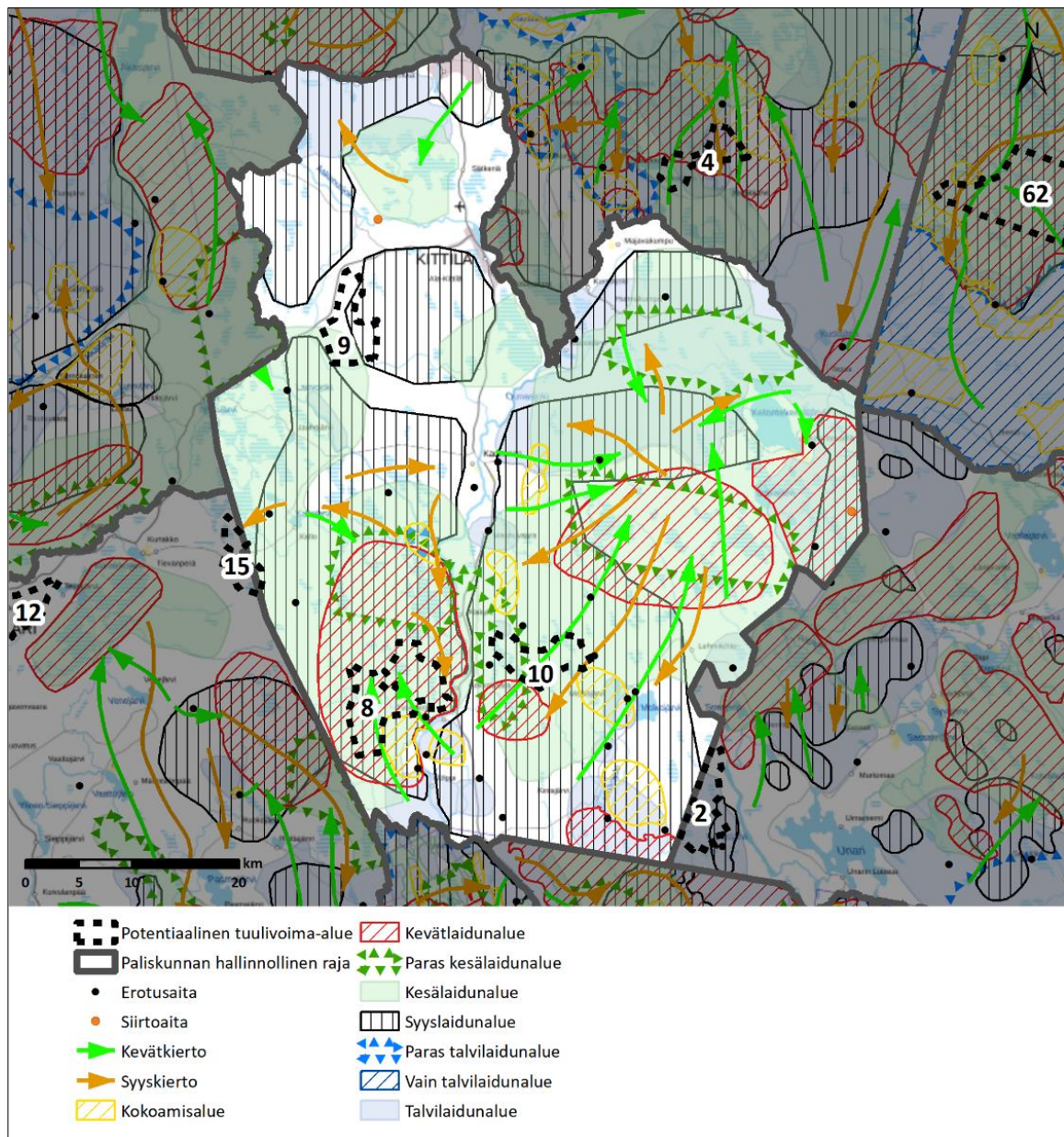
Kuva 16. Alue 15 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 15 sijaitsee paliskunnan itärajalla Kurtakontien molemmin puolin. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 580 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimaa määrä olisi 24 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (16 kpl). Alue sijaitsee paliskunnan rajan tuntumassa eikä sinne ole merkitty oleellista paliskunnan toimintaa. Alueesta länteen on merkitty loppo- ja kesälaidunalueita sekä kuljetusreitti. Paliskunnan mukaan alueelle ei sijoitu paliskunnalle oleellista toimintaa. Alueella 15 ei ole vaikutuksia tai ne ovat vähäisiä paliskunnan poronhoitoon.

5.12.2022

5.9 Alakylä

Alakylän paliskunta on pinta-alaltaan 2 950,5 km² ja sijoittuu Kittilän kunnan eteläosaan. Alueen suurin sallittu poromäärä on 5 300 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

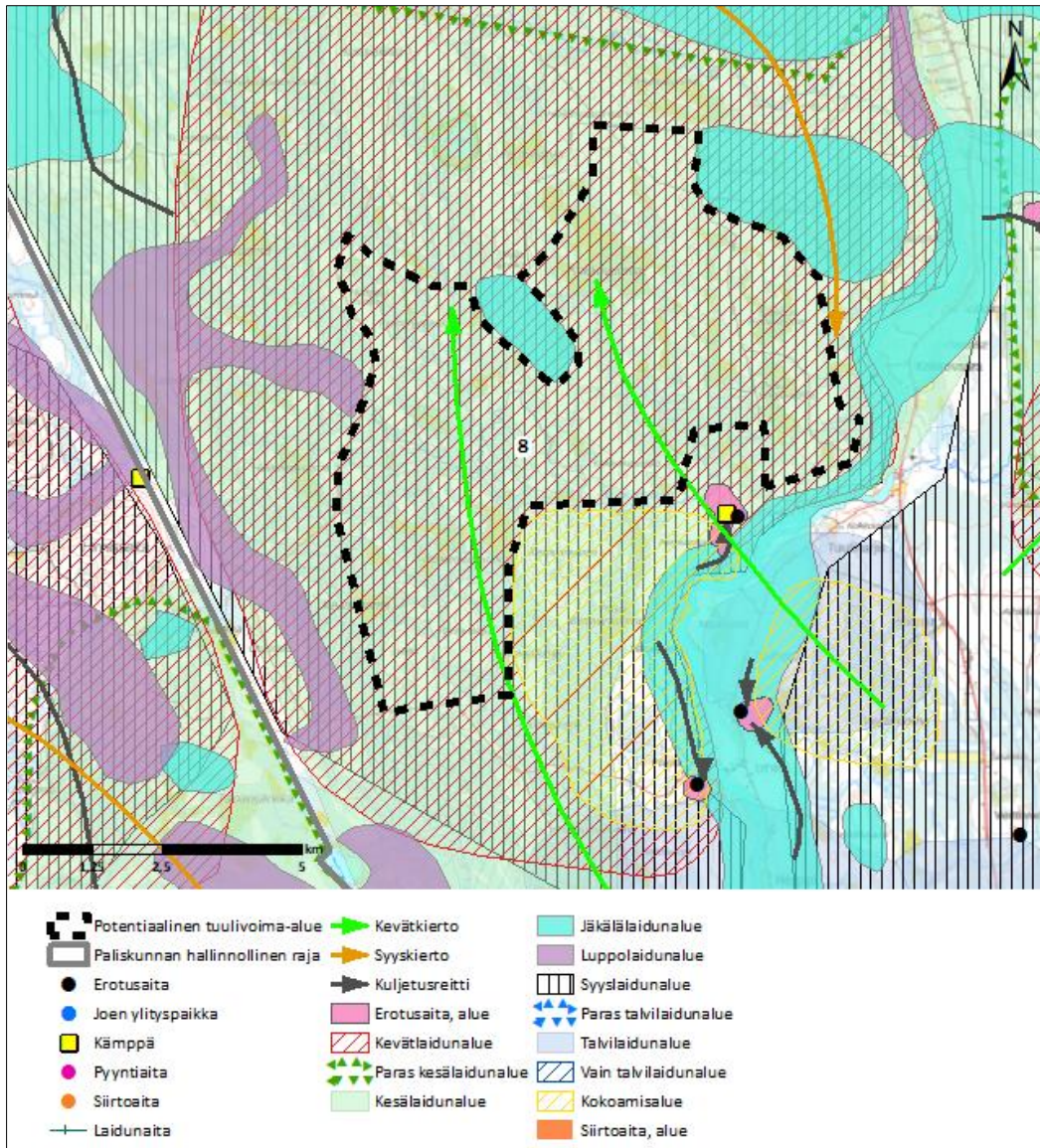
Kuva 17. Alakylän paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 94 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 5 300. Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 4 822 ja teurasporoja oli 2081. Tokat-aineiston perusteella poronhoidolle on käytössä laajoja yhtenäisiä laidunkokonaisuuksia, jotka ovat jakautuneet tien 79 ja Ounasjoen kohdalta länsi-

5.12.2022

ja itäosiin. Molemmilla puolilla voi laidunkierroista ja -alueista päätellä alueilla olevan useita tokkakuntia, jotka laiduntavat erialueilla. Myös yhteisiä laidunalueita vaikuttaa olevan etenkin paliskuntien keskiosissa. Kevät- ja kesälaidun alueita vaikuttaa olevan enemmän paliskunnan eteläosassa, kun taas laajoja talvilaitumia pohjoisosissa. Syyslaitumet kattavat paliskuntaa tasaisesti. Erotusaitauksia on paljon ja laajalla alueella. Pohjoisessa Aakenusjoen ja Kittilän kylän korkeudella vaikuttaa olevan vähemmän toimintaa.

Alakylän paliskunnan alueelta tunnistettiin kolme potentiaalista uutta tuulivoima-alueita: alueet 8, 9 ja 10, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

Kuva 18. Alue 8 lähikuva Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 8 sijaitsee paliskunnan lounaisosassa Yli-Kerpuan- ja Ala-Kerpuanjoen molemmien puolin rajautuen lännessä Otusmaantiehen ja idässä Ounasjokeen. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 4 850 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 74 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (49 kpl).

5.12.2022

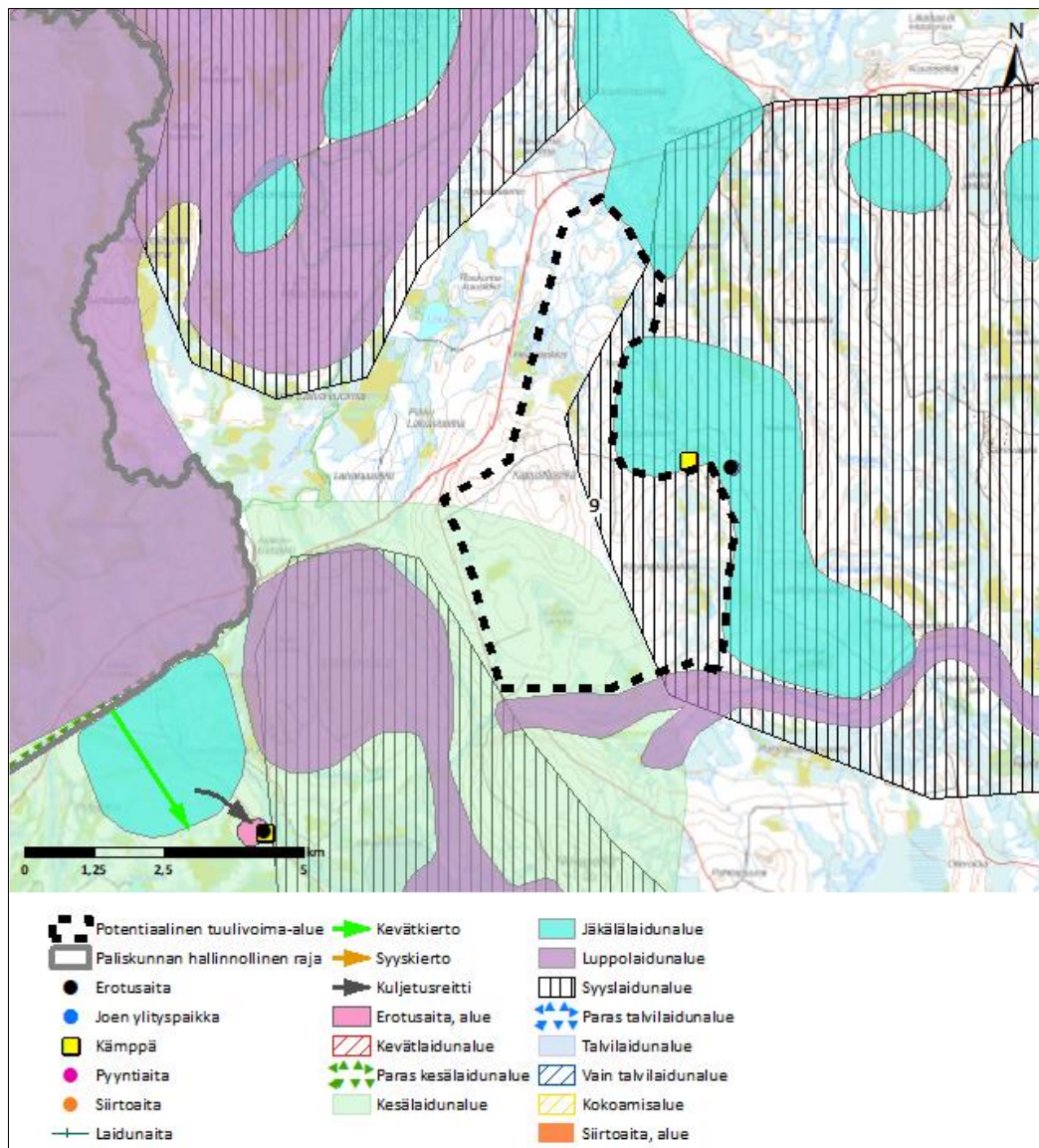
Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kevät-, kesä- ja syyslaidunalueille. Alueen eteläpuolella on useita erotusaitoja ja alueelle on kuvattu kevätkiertoa.

Paliskunnan mukaan alue on merkittävä vasoma- ja kesälaidunalue ja sen läpi kulkee länsipuolen laidunkierto kohti parhaimpia kevät- ja kesälaitumia. Alueen rakentamisen arvioidaan katkaisevan laidunkierron. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 8 sijaitsee paliskunnan läntisen puolen laajalla kesä- ja syyslaidunalueella kattaen niistä pinta-alallisesti vähäisiä osia. Sen sijaan suunniteltu alue kattaa lähes puolet länsipuolen ainoastaan kevätlaitumesta, jossa karttakuvien perusteella on laajoja suoalueita. Suunniteltu alue kattaa hyvin laajan alueen länsipuolella lähes katkaisten sen, joten laidunkierto tapahtuu keskitetysti alueen läpi. Alueen eteläpuolella on useita erotusaitoja, joten alueella on merkitystä näiden aitojen erotustoimintaan.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan länsiosan menettämät laidunalueet ovat osittain suuria. Länsipuolen ainoastaan kevätlaitumesta vaarantuisi lähes puolet, joka heikentää porojen elinympäristöä vasomanaikana. Näin suuren laidunalueen vaarantuminen aiheuttaa todennäköisesti jäljelle jäävien laitumien liiallisen kulumisen. Alueen laajuus ja sijainti myös kattaa laidunkierrolle keskittyneet alueet eikä vaihtoehtoista reittiä luultavasti synny luonnollisesti, vaan vaatii poronhoitotyön lisäämistä. Alueen toteuttaminen nykyisellä laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen länsiosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.12.2022

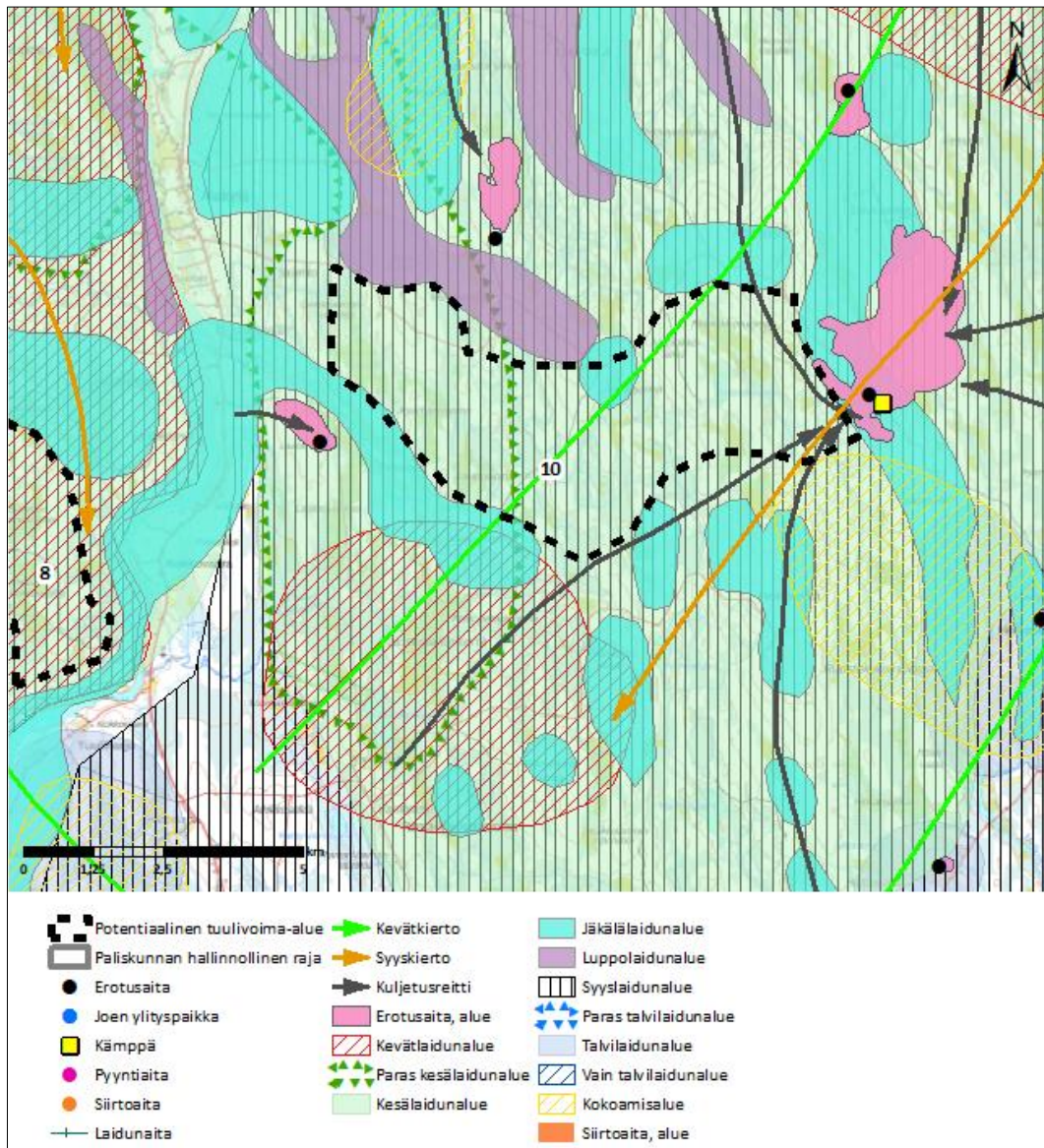
Kuva 19. Alue 9 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 9 sijaitsee paliskunnan pohjoisosassa Venejoen pohjoispuolella rajautuen länsipuolella Ylläksen tiehen ja Venejoen tiehen. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2 515 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 41 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (27 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella osittain kesä- ja syyslaidunalueille.

Paliskunnan mukaan alueen 9 haittavaikutukset poronhoidolle eivät olisi yhtä suuria alue kuin alueella 8 ja 10. Alueen rakentamisella arvioidaan kuitenkin aiheutuvan ongelmia poronhoidolle.

Alue 9 sijaitsee paliskunnan länsiosan laajan kesälaitumen reunamilla kattaen siitä se sekä alueelle osuvasta syyslaitumesta pinta-alallisesti vähäisiä osia. Samantyyppisiä laitumia on lähistöllä laajasti. Alueelle ei ole kuvattu erotustoimintaa eikä laidunkiertoa, joten porojen kulkemisen voi todeta olevan alueella vähäisempää. Alueella on vähäisiä vaikutuksia poronhoitoon.

5.12.2022

Kuva 20. Alue 10 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 10 sijaitsee paliskunnan eteläosassa Kumpulantien eteläpuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2 560 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 37 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (24 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesä- ja syyslaidunalueelle sekä osittain jäkälälaitumelle ja parhaalle kesälaitumelle. Alueen ympärillä on useita kiinteitä erotusaitoja ja alueelle on kuvattu kuljetusreittejä sekä kevät- ja syyskiertoa.

Paliskunnan mukaan alueelle sijoittuu Ounasjoen itäpuolen parhaimmat kesälaitumet sekä kaksi koko paliskunnan tärkeimmistä erotusalueista, joiden aidoissa käsitellään ja merkitään 70 % paliskunnan poroista. Alueelle rakentamisen arvioidaan poistavan parhaan kesälaitumien kokonaan käytöstä ja estävän Masanpalon ja Saariselän erotusaitojen käytön, joiden toiminnasta ison osan pronomistajien toimeentulo koetaan riippuvaiseksi. Paliskunta vastustaa aluetta.

5.12.2022

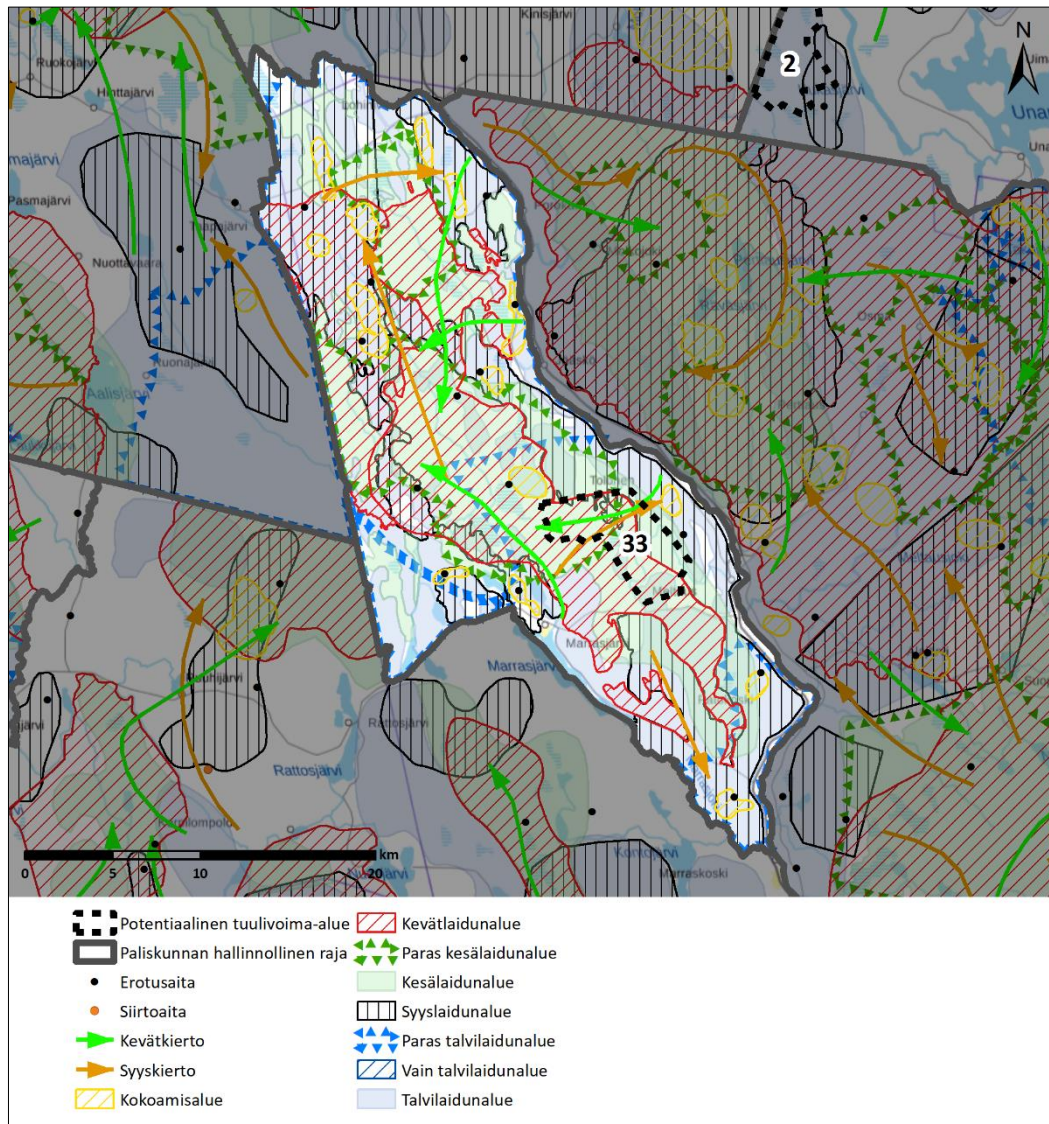
Alue 10 sijaitsee paliskunnan itäpuolen laajimmalla kesä- ja syysalueella kattaen niistä pinta-alallisesti vähäisiä osia. Parhaimmasta kesälaitumesta alue kuitenkin kattaa noin kolmasosan, jossa karttakuvien perusteella on laajoja suoalueita, joita porot yleisesti suosivat kesäisin. Porojen laidunkierron alueella on kuitenkin myös muita saman tyyppisiä alueita kesälaitumien osalta. Alueelle jäävä jäkälälaidunalue ei ole lähialueen ainoita. Paliskunnan mukaan alue on keskeisimpiä erotusalueita itäpuolella, jonne suurin osa paliskunnan poroista luontaisesti vaeltaa. Alueen ympärillä on paljon kiinteitä erotusaitoja sekä kokoamisalueita ja kuvattuja kuljetusreittejä, joten alueen voi todeta olevan paliskunnan erotustoiminnalle merkittävää. Laidunkiertoa vaikuttaa tapahtuvan myös aluetta laajemmalti esimerkiksi alueen itäpuolella.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan menettämistä laidunalueista alueella 10 ovat kohtalaisia, mutta muita laitumia on lähistöllä laajasti. Vasomisalueita sekä paliskunnan mukaan lähialueita parempia kesälaitumia häiriintyisi osittain. Alueen toteutumisen voidaan katsoa merkittävästi haittaavan poronhoitotyöhön liittyvää toimintaa sekä porojen luontaista kokoontumista alueelle. Ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia, jotka lisäävät poronhoidon työtä ja kustannuksia. Keskeinen sijainti koko paliskunnan merkittävimmällä erotus- ja vasanmerkintäalueella vaatisi luultavasti alueen erotustoiminnan uudelleen järjestelyä. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

5.10 Jääskö

Jääskön paliskunta on pinta-alaltaan 593,7 km² ja sijoittuu Rovaniemen (pääosin), Kittilän ja Kolarin kuntien alueelle. Alueen suurin sallittu poromäärä on 1 000 poroa. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi aluetta.

5.12.2022

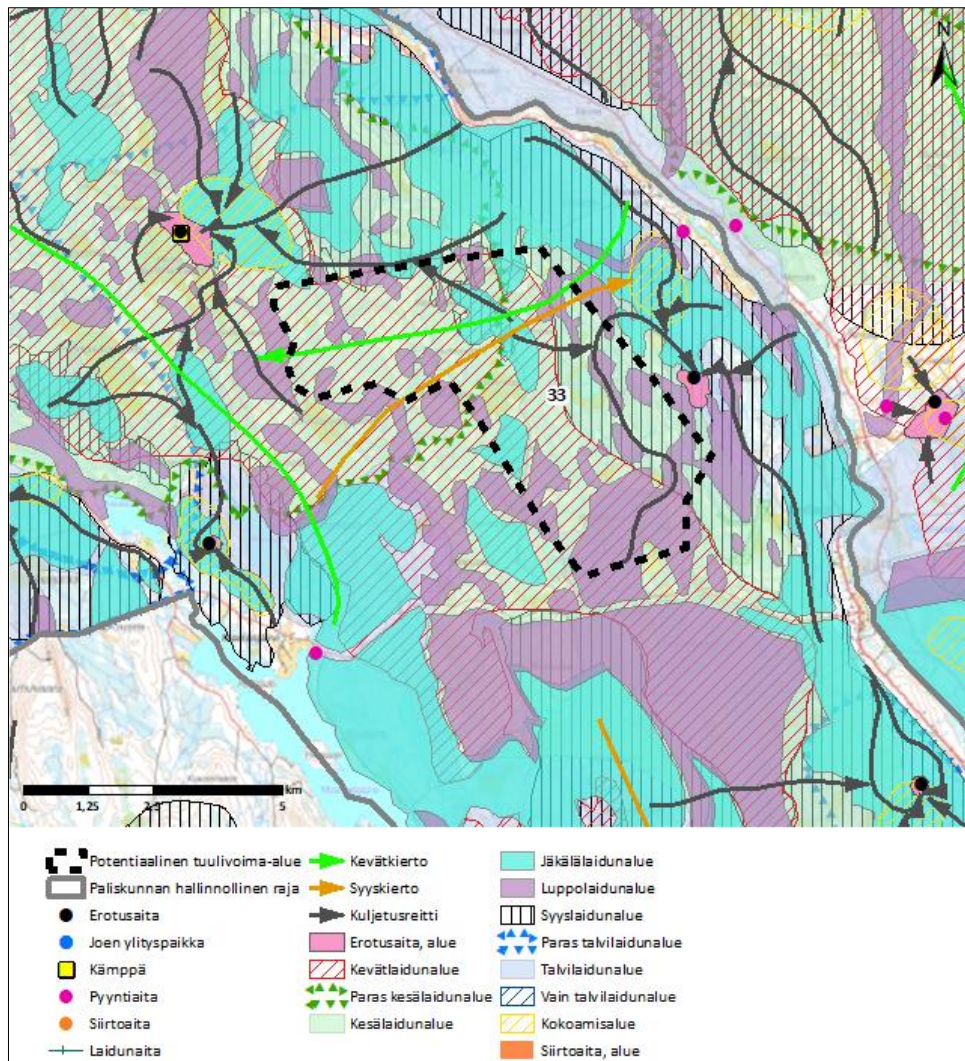

Kuva 21. Jääskön paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 25 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 1 000, mikä on alle Suomen paliskuntien keskitason (3 290 poroa). Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 1 008 ja teurasporoja oli 450. Tokat-aineiston perusteella paliskunnalla on käytössään laajat yhtenäiset laidunmaat ja laidunkiertoa tapahtuu koko paliskunnan alueella. Erotusalueita on tasaisesti koko alueella. Paliskunta on pinta-alaltaan suhteellisen pieni ja kapeahko.

Jääskön paliskunnan alueelta tunnistettiin yksi potentiaalinen uusi tuulivoima-alue: alue 33, joka on esitetty tarkemmin lähikuvassa.

5.12.2022

Kuva 22. Alue 33 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 33 sijaitsee paliskunnan eteläosassa Tolosen ja Meltauksen kylän välissä. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2 670 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 39 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (26 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesä- ja talvilaidunalueelle sekä osittain kevät-, syys-, loppo-, jäkälä- ja parhaalle kesälaidunalueelle. Alueen ympärillä on useita erotusaitoja ja alueelle on kuvattu kevät- ja syyskiertoa sekä kuljetusreittejä.

Paliskunnan mukaan alueella sijaitsee paliskunnan tärkeintä kesälaidunalueita sekä alueen vieressä tärkein kesämerkitysaita (Liikamaa), jossa merkitään huomattava osa paliskunnan vasoista. Liikamaa sekä alueen itäpuolella oleva Suutarinvaaran erotusaita ovat merkittäviä syyserotusaitoja. Alue sijaitsee hyvin keskellä paliskuntaa ja sen halki kulkee poroja pohjois-eteläsuuntaisesti sekä itä-länsisuuntaisesti. Alueelle rakentamisen arvioidaan haittaavan suuresti kesälaitumien käyttöä ja aiheuttavan laitumien kuormittumisen muualle. Suutarinvaaran aidankäyttö tulisi todennäköisesti mahdottomaksi ja porojen laidunkierron pahimmassa tapauksessa pysähtyvän. Paliskunta on pinta-alaltaan hyvin pieni eikä sen olisi varaa menettää yhtään nykyisistä laidunalueistaan. Paliskunta vastustaa aluetta.

5.12.2022

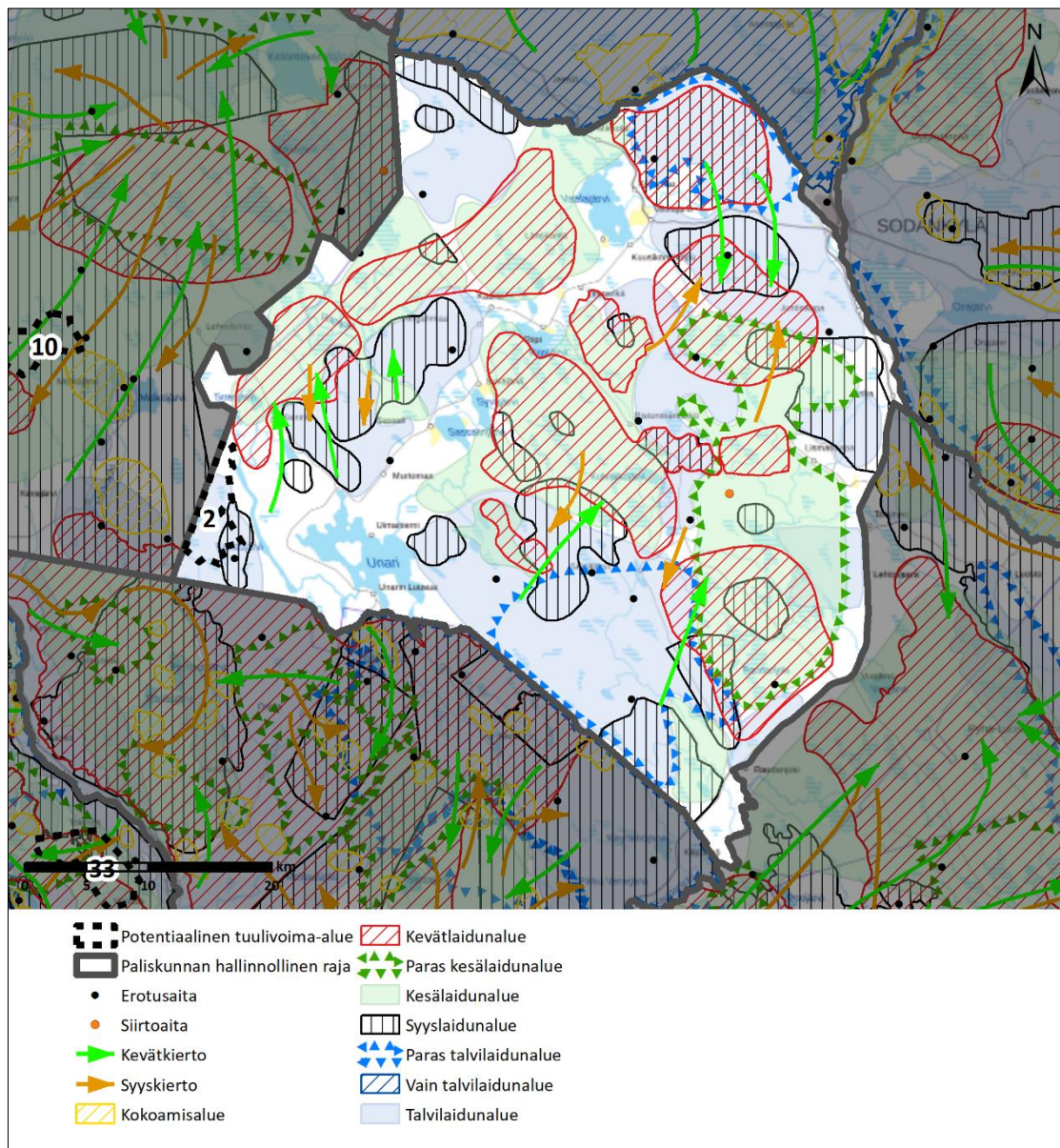
Alue 33 sijoittuu paliskunnan laajimmille kevät-, kesä- ja syyslaidunalueille kattaen niistä pinta-alallisesti vähäisiä osia. Muita kevät-, kesä- ja syyslaitumia on lähistöllä laajasti eikä alueelle jäävät luppo- ja jäkälälaitumet ole lähialueiden ainoita. Alueen sijainti on kuitenkin hyvin keskellä paliskuntaa ja sen lähiympäristössä on paljon poronhoidollista toimintaa ja alueen merkitys korostuu etenkin vasanmerkitys ja erotusalueena. Kyseisestä kohdasta paliskunta on kapeimmillaan ja alueella on paljon koko paliskuntaan vaikuttavaa kulkusuuntaa, mutta kiertoa tapahtuu myös laajemmaltakin alueelta. Paliskunta on pinta-alaltaan hyvin pieni.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämät laidunalueet alueella 33 ovat pinta-alallisesti vähäisiä ja samantyyppisiä laitumia on laajasti lähistöllä. Vasomisalueita häiriintyy osittain sekä paliskunnan mukaan tärkeimpiä kesälaitumia. Alueen toteutumisen voidaan katsoa merkittävästi haittaavan poronhoitotyöhön liittyvää toimintaa sekä porojen luontaista kulkua alueella. Ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia, jotka lisäävät poronhoidon työtä ja kustannuksia. Paliskunnan pienuus voi johtaa porojen hakeutumisen paliskunnan ulkopuolelle. Keskeinen sijainti koko paliskunnan merkittävimmällä erotus- ja vasanmerkintäalueella vaatisi luultavasti alueen erotustoiminnan uudelleen järjestelyä. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

5.12.2022

5.11 Syväjärvi

Syväjärven paliskunta on pinta-alaltaan 2 263,4 km² ja sijoittuu Sodankylän ja Rovaniemen kunnan alueille. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Suurin sallittu poroluku on 5 500. Paliskunnan Tokat-aineistoa ei päivitetty Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022, sillä sopivaa aikaa ei kehtetty sopia. Paliskunta kommentoi kuitenkin alueita.

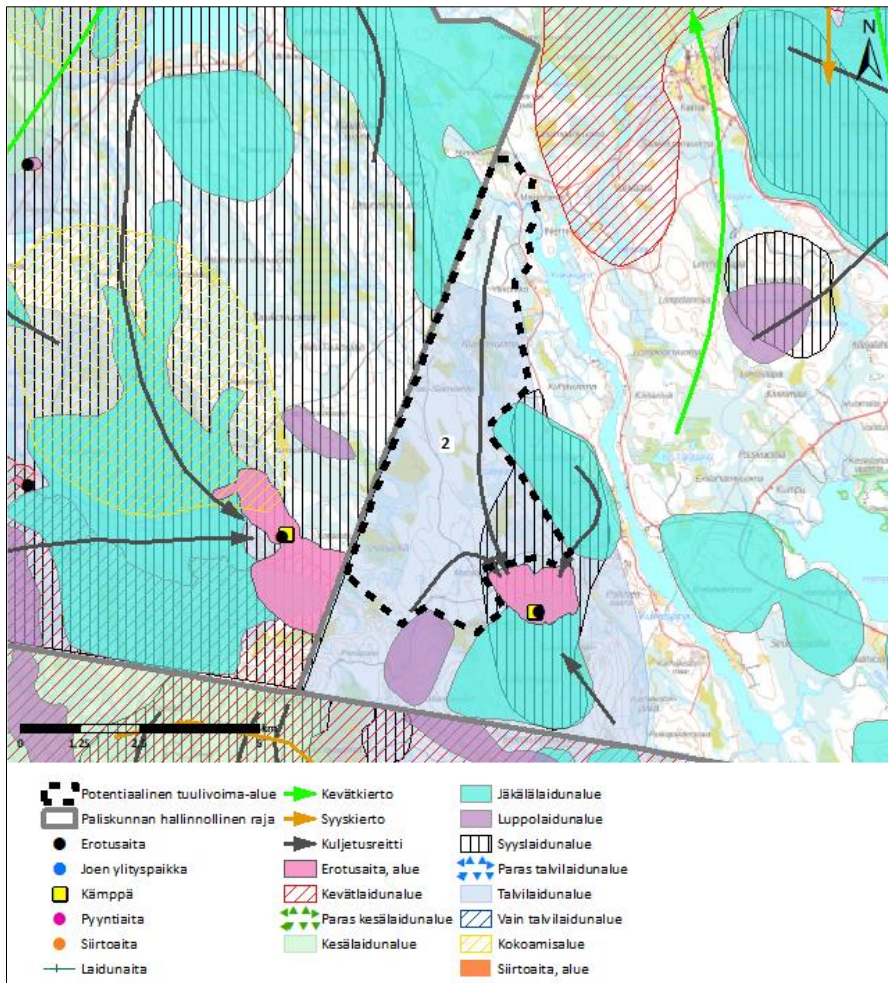

Kuva 23. Syväjärven paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 112 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 5 500. Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 5 499 ja teurasporoja oli 1 919. Tokat-aineiston laidunmaiden ja -kiertojen paliskunnalla on useita tokkakuntia, jotka laiduntavat eripuolilla paliskuntaa. Meltauksentie vaikuttaa eräänlaiselta vedenjakajalta eikä porojen liike sen yli ole runsasta. Erotusaidat ovat myös tasaisesti ympäri

5.12.2022

paliskuntaa. Laidunalueet ovat laajoja ja yhtenäisiä. Syväjärven paliskunnan alueelta tunnistettiin yksi potentiaalinen uusi tuulivoima-alue: alue 2, joka on esitetty tarkemmin lähikarttakuvassa.

Kuva 24. Alue 2 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 2 sijaitsee paliskunnan lounaiskulmassa Kukasjärven länsipuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2 129 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 31 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (21 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella osittain talvilaidunalueelle ja syyslaidunalueelle. Heti sen itäpuolella on kiinteä erotusaita ja alueelle on kuvattu kuljetusreitit. Alue vaikuttaa olevan eristyksissä muusta paliskunnasta Kukasjärven vuoksi ja se karttakuvien perusteella on vähä tiestöinen ja hakkaamaton.

Paliskunnan mukaan Tokat-aineiston merkinnät ovat puutteellisia mm. kevät- ja syyskierron sekä kesälaidunalueiden osalta. Alueella eli Kukasjärven länsipuolella on oma poronhoitoalue ja siellä asuu promiesperheitä, joiden porot alueella laiduntavat. Alue on tärkeä kesä- ja talvilaidun alue ja siellä sijaitsevassa Kuusokan aidassa pidetään vuosittain kesäajan vasanmerkitykset ja syystalven poroerotukset. Alueen rakentamisen arvioidaan lopettavan alueen poronhoidon, sillä luontainen laidunkierto loppuisi ja rauhallisuus menetettäisiin. Toisten paliskuntien alueilla on heti rajan tuntumassa myös vasonta-alueita, joiden uskotaan rakentamisesta häiriintyvän. Paliskunta vastustaa aluetta.

5.12.2022

Alue 2 sijaitsee muusta paliskunnasta eristyksissä olevan tokkakunnan alueella kattaen siitä pinta-alallisesti puolet. Alue sijaitsee maantieteellisesti kohdassa, josta porojen laidunkierto muualle paliskuntaan voisi teoreettisesti olla mahdollista. Sijainti erotusaidan läheisyydessä kertoo alueella olevan merkitystä erotustointaan ja paliskunnan kertoman mukaan vasanmerkintään.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa ovat laidunalue menetykset paliskunnalle vähäisiä, mutta tokkakunnalle suuria. Muita laidunmaita löytyy Kukasjärven toiselta puolelta, mutta sinne pääsemistä häiritsee alueen sijainti maantieteellisesti mahdollisella kohdalla. Myös suurin osa alueella tehtävästä porotyöstä hankaloituu, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen toteuttaminen nykyisellä laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle paikallisesti. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen pohjois- ja länsipuolelle, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

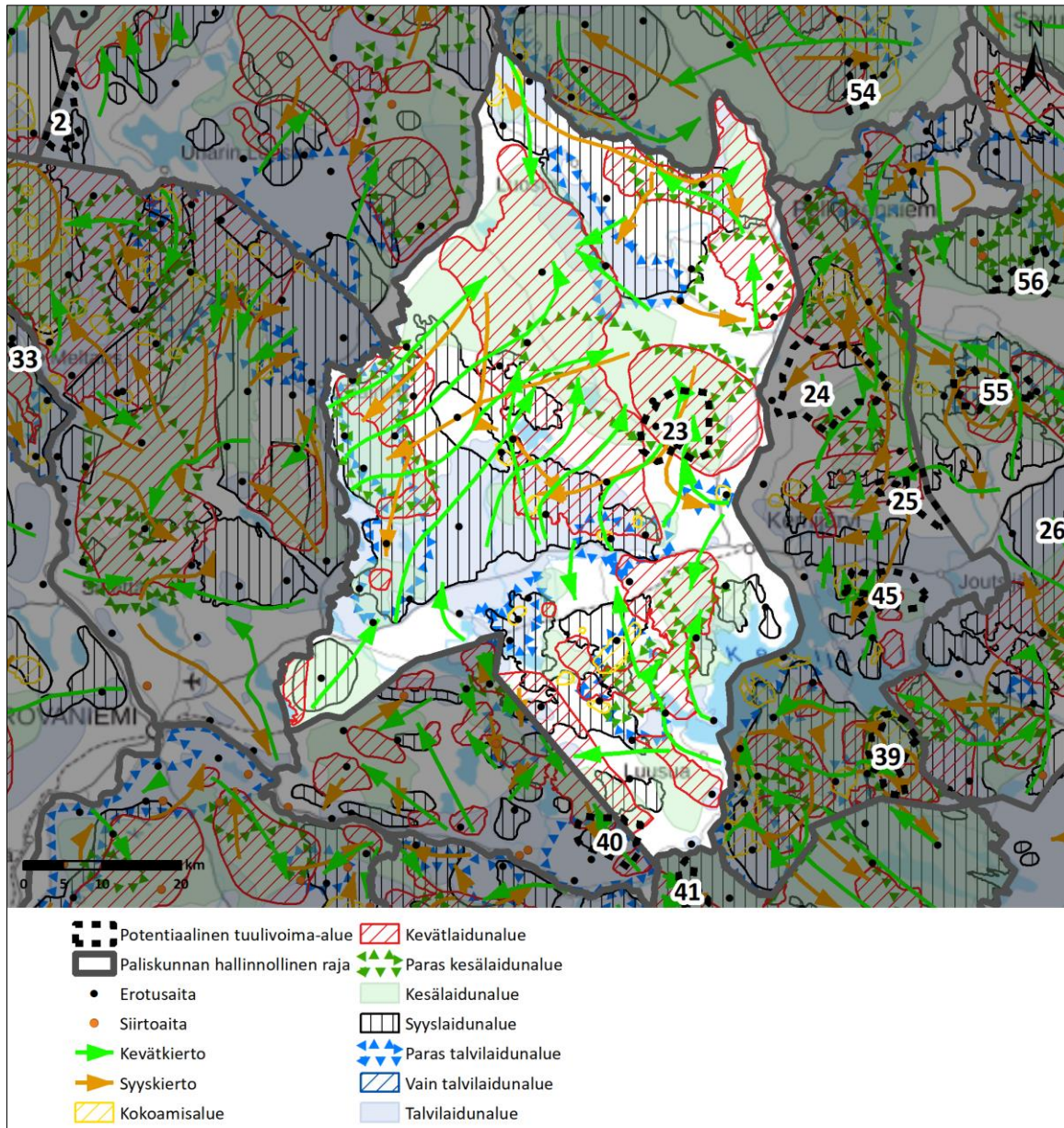
5.12 Poikajärvi

Pohjois-Sallan paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.13 Pyhä-Kallio

Pyhä-Kallion paliskunta on pinta-alaltaan 3 976,7 km² ja sijoittuu Rovaniemen, Kemijärven, Sodankylän ja Pelkosenniemen kuntien alueelle. Suurin sallittu poroluku on 6 500, mikä on yli Suomen paliskuntien keskitason (3 290 poroa). Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi aluetta.

5.12.2022

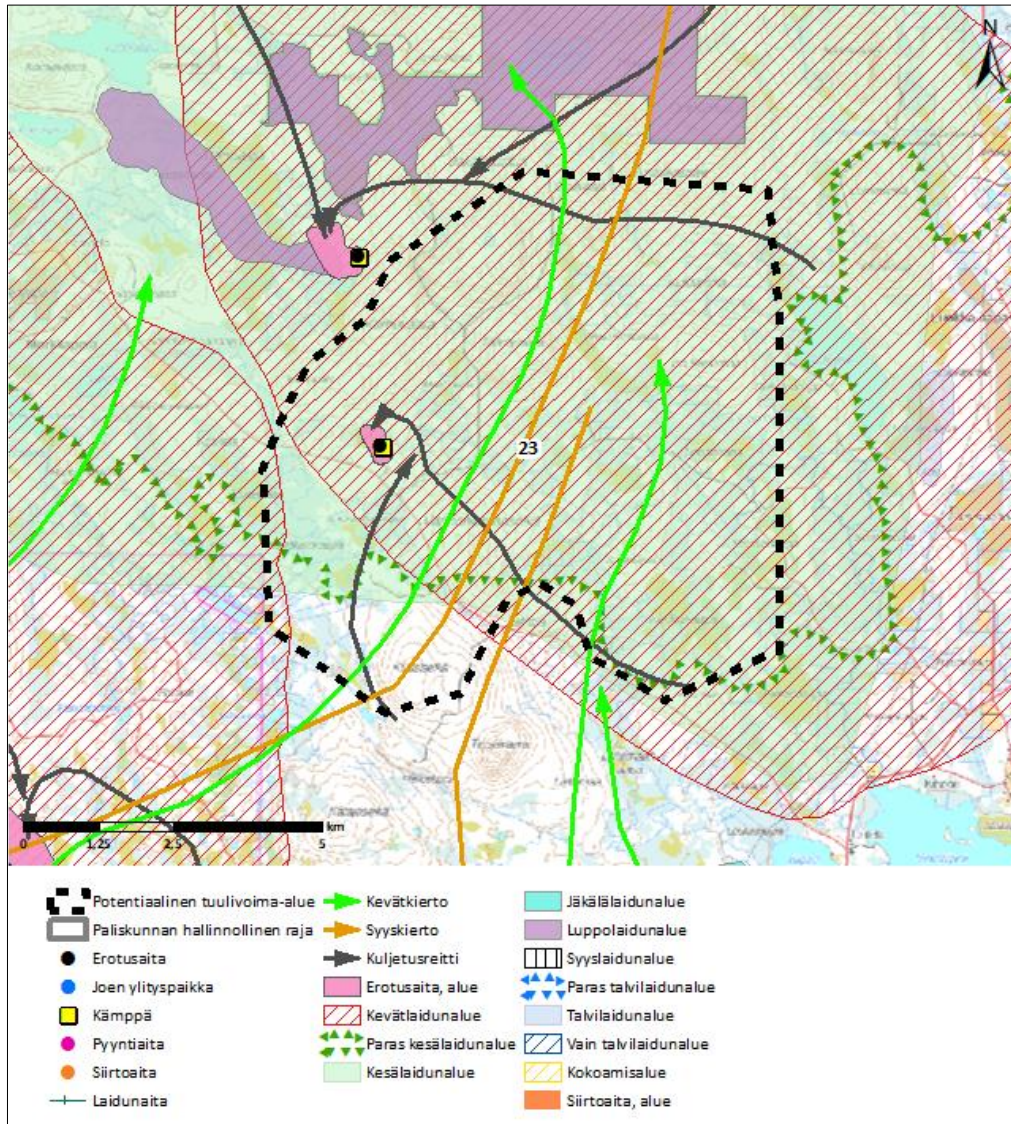

Kuva 25. Pyhä-Kallion paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 132 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 6 500, mikä on yli Suomen paliskuntien keskitason (3 290 poroa). Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 5 665, joista vasaaja oli 48 %. Teurasporoja oli 1 582 ja menetettyjä poroja 59. Tokat-aineiston perusteella koko paliskunnan alue on laajasti poronhoidon käytössä. Kemijärven junarata sekä valtatie 4 vaikuttavat eräänlaiselta vedenjakajalta, jonka pohjoispuolen laitumet ovat laajempia ja yhtenäisempiä kuin eteläpuolella. Kaikkia laidunalueityyppejä löytyy ympäri paliskuntaa, joten poronhoito on luultavasti jakautunut useampaan tokakuntaan, jotka laiduntavat erialueilla. Jonkin verran laidunkiertoa tapahtuu myös junaradan yli. Erotusaitoja on paljon ja niitä on tasaisesti ympäri paliskunnan.

5.12.2022

Pyhä-Kallion paliskunnan alueelta tunnistettiin yksi uusi potentiaalinen tuulivoima-alue: alue 23, joka on esitetty tarkemmin lähikarttakuvassa.

Kuva 26. Alue 23 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 23 sijaitsee paliskunnan itäpuolella Outijärven länsipuolella ja Javaruksen tien pohjoispuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 6 187 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 101 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (66 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella lähes kokonaan kevät- ja kesälaitumelle sekä parhaimmalle kesälaitumelle. Alueella ja heti sen ulkopuolella on kiinteitä erotusaitoja ja sinne on kuvattu kuljetusreittejä sekä kevät- ja syyskiertoa.

Paliskunnan mukaan alue sijoittuu yhdelle tärkeimmistä vasomisalueista. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 23 sijaitsee pohjoispuolen laajimman kesälaidunalueen reunamilla kattaen sitä pinta-alallisesti vähän. Alueelle sijoittuvasta kevätlaidunalueesta alue kattaa kuitenkin noin kolmasosan. Muita kevät- ja

5.12.2022

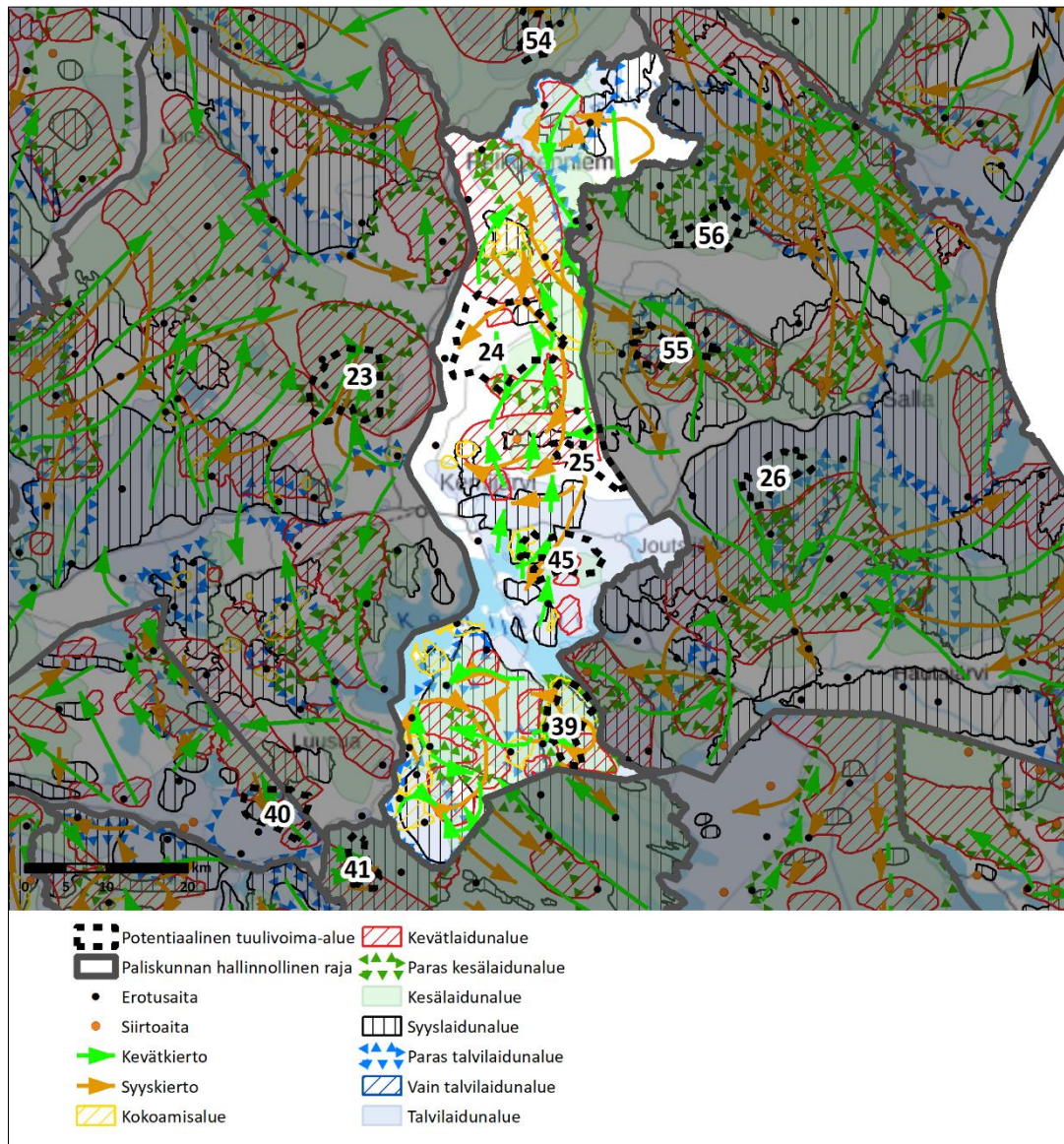
kesälaitumia on lähistöllä laajasti. Paliskunnan mukaan alue on merkittävä vasomisalue, joten alueelle ja sen lähistölle sijoittuvat aidat ovat luultavasti vasanmerkitykseen ja kuljetusreitit kertovat alueella olevan merkitystä porojen kokoamiseen. Laidunkiertosuuntien runsauden perusteella alue on keskeinen porojen luontaiseen laidunkiertoon. Laidunkiertoa kuitenkin vaikuttaa tapahtuvan myös aluetta laajemmalti.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan pohjoisosan menettämistä laidunalueista ovat kohtalaisia, mutta lähistöllä on laajasti muita laitumia. Vasoma-alueita häiriintyy. Lähistöllä sijaitsee kuitenkin laajasti muita kevätlaitumia. Alueen laajuus ja sen suunta myös kattaa laidunkierrolle keskittyneet alueet. Alueelle sijoittuu poronhoidon olemassa olevia rakenteita, joiden käyttö häiriintyy. Ei voida kuitenkaan todeta käytön estyvän kokonaisuudessaan. Vaikutuksia alueelle on myös paikallisen porotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen toteuttaminen nykyisellä laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle paikallisesti. Haitat vaikuttavat painottuvan etenkin alueen länsiosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.14 Hirvasniemi

Hirvasniemen paliskunta on pinta-alaltaan 1925,9 km² ja sijoittuu Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueelle. Alueen suurin sallittu poromäärä on 2300 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

5.12.2022

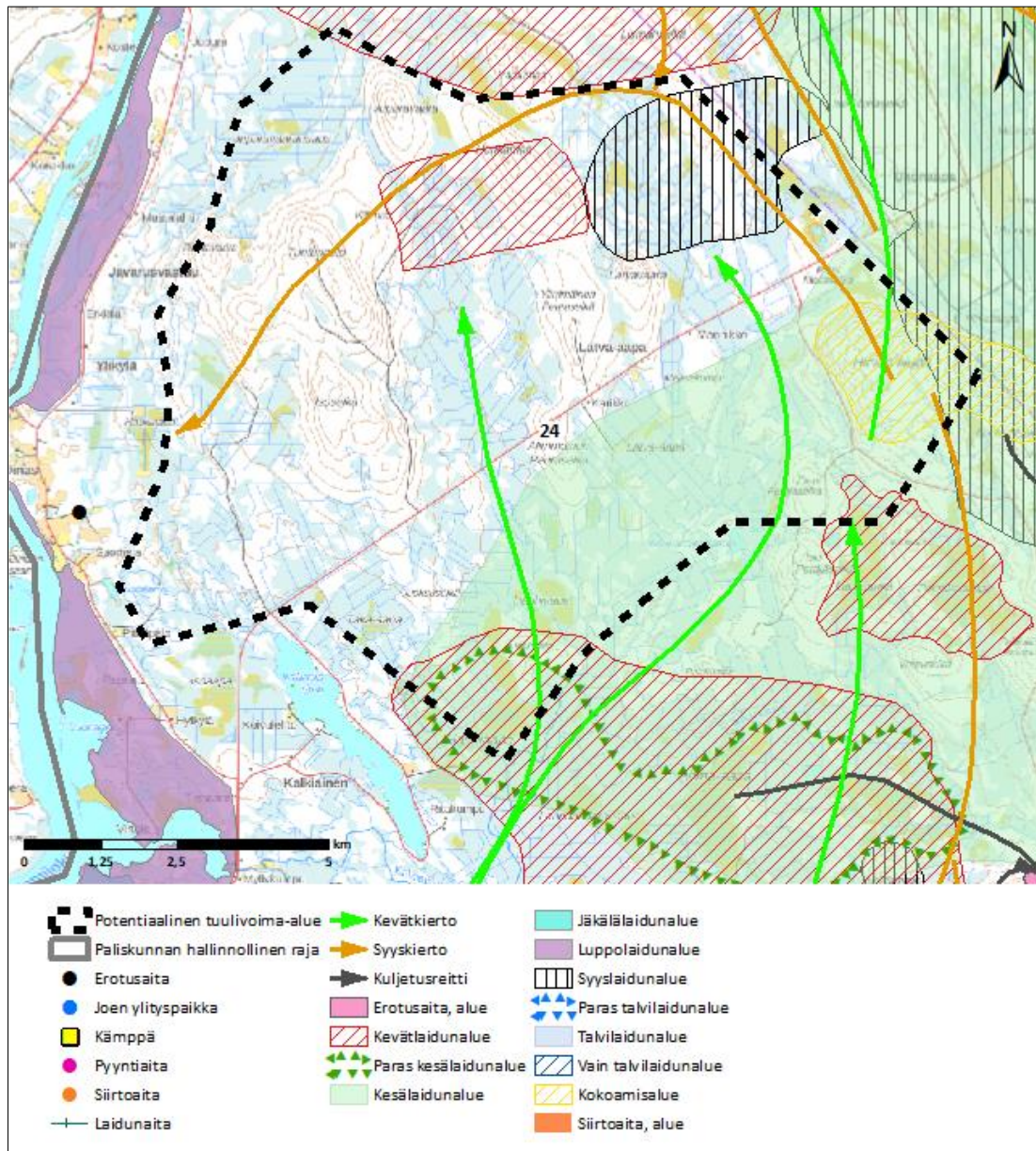

Kuva 27. Hirvasniemen paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 66 osakasta ja suurin sallittu elopöroluku on 2 300. Paliskunnan todellinen elopöroluku oli 2 203 ja teurasporoja oli 720. Tokat-aineiston perusteella paliskunta on jakautunut Kemijärven pohjois- ja eteläpuoleen. Eteläpuolella laidunmaat ja -kiertosuunnat kattavat lähes koko alueen ja Kemijoki varressa on useita erotusaitoja. Pohjoispuolella vaikuttaa laidunkierrosta ja laidunmaista päätellen toimivan useampi eri tokkakunta. Erotusaitoja on varsinkin paliskunnan rajoilla. Paliskunta on muodoltaan hyvin kapea ja sen itäraja Kemijärveltä pohjoiseen vaikuttaa vähemmän käytetyltä poronhoidon osalta.

Hirvasniemen paliskunnan alueelta tunnistettiin neljä potentiaalista uutta tuulivoima-aluetta: alueet 24, 25, 39 ja 45, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

5.12.2022

Kuva 28. Alue 24 Tokat-aineiston kanssa.

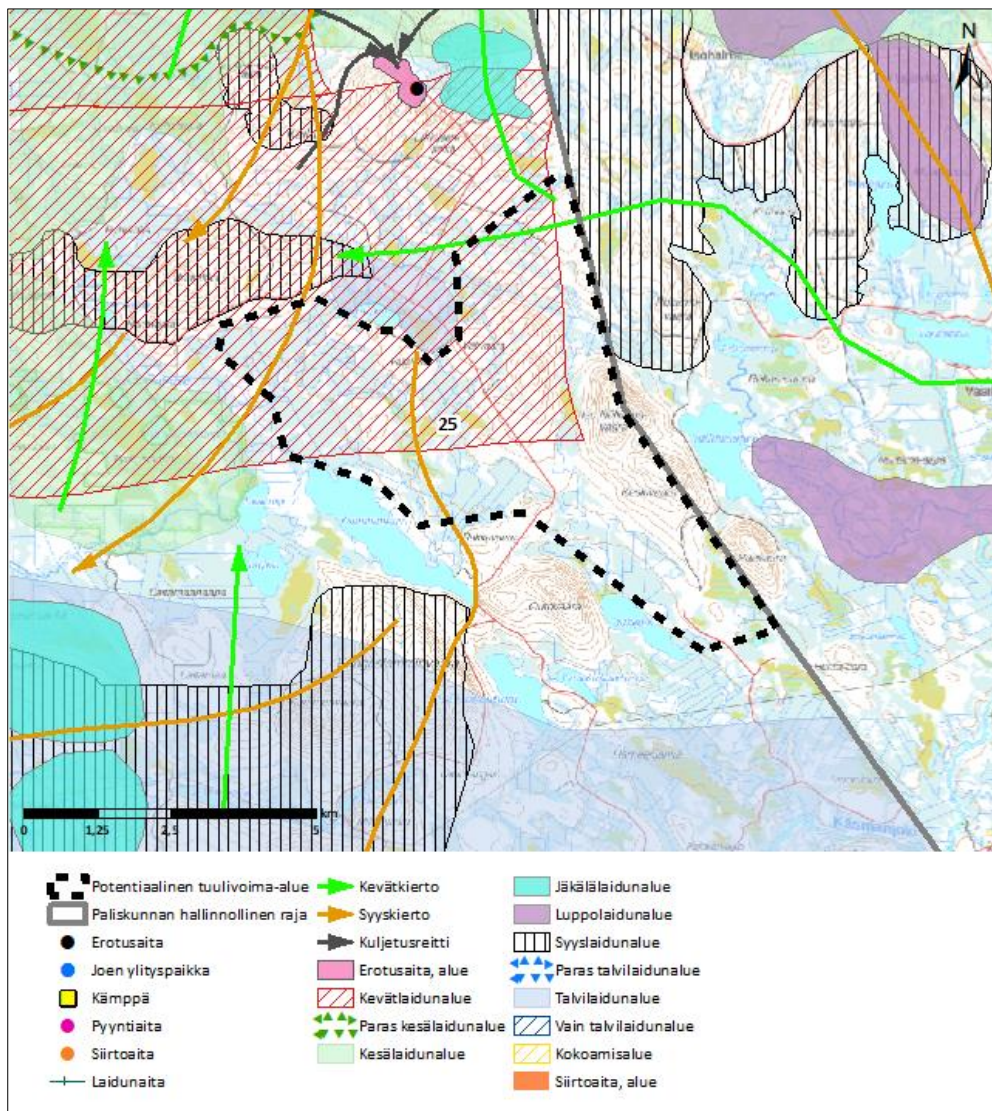
Potentiaalinen tuulivoima-alue 24 sijaitsee paliskunnan pohjoispuolella Pelkosenniemen kuntarajan ja Oinaan kylän välissä. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 10 000 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 158 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (105 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella osittain kesä- ja syyslaidunalueelle sekä kevätlaidunalueelle kattaen yhden kokonaan. Alueelle on kuvattu kevät- sekä syyskiertoa ja sen länsipuolelle sijoittuu erotusaita. Myös itäpuolelle sijoittuu erotusaita ja alue on osittain siihen merkitys kokoamisalueen päällä.

Paliskunnan mukaan alue on tärkeä porojen kulkureitti, jonka itäreunalta suuri osa poroista kulkee keväällä kesälaitumille ja länsiosan kautta syyslaitumille. Rakentamisen arvioidaan häiritsevän tätä kulkua. Paliskunta vastustaa aluetta.

5.12.2022

Alue 24 kattaa allensa kevät- ja syyslaitumen, joiden pinta-ala ei ole kovin suuri ja joiden lähistöllä sijaitsee muitakin kevät- ja syyslaitumia. Alue kattaa laajan kesälaitumen reunasta vähäisiä osia pinta-alallisesti. Itäpuolen kokoamisalueesta alue kattaisi puolet. Alueelle on merkitty porojen laidunkiertosuuntia ja paliskunnan mukaan alue on laidunkierrolle tärkeä. Alueen laajuus lähes katkaisee paliskunnan ja sen itäpuolella on rakenteilla oleva tuulivoimapuisto.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämän laidunalueet ovat vähäisiä ja saman tyyppisiä laitumia sijaitsee laajasti lähistöllä. Vasomisalueita häiriintyy osittain. Alueella voi todeta olevan merkitystä koko paliskunnan pohjoispuolen laidunkiertoon. Alueen laajuus ja yhteisvaikutus rakenteilla olevaan tuulivoimapuistoon häiritsee porojen luontaista kulkemista ja voi jopa estää sen kokonaan. Paliskunnan kapeuden vuoksi vastaavia reittejä ei olisi ja porojen kulkeutumisen Sallan paliskunnan puolelle voisi lisääntyä. Alueen itäpuolen erotustoiminnalle aiheutuu myös osin häiriötä. Alueen toteuttaminen nykyisellä laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen itäosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

Kuva 29. Alue 25 Tokat-aineiston kanssa.

5.12.2022

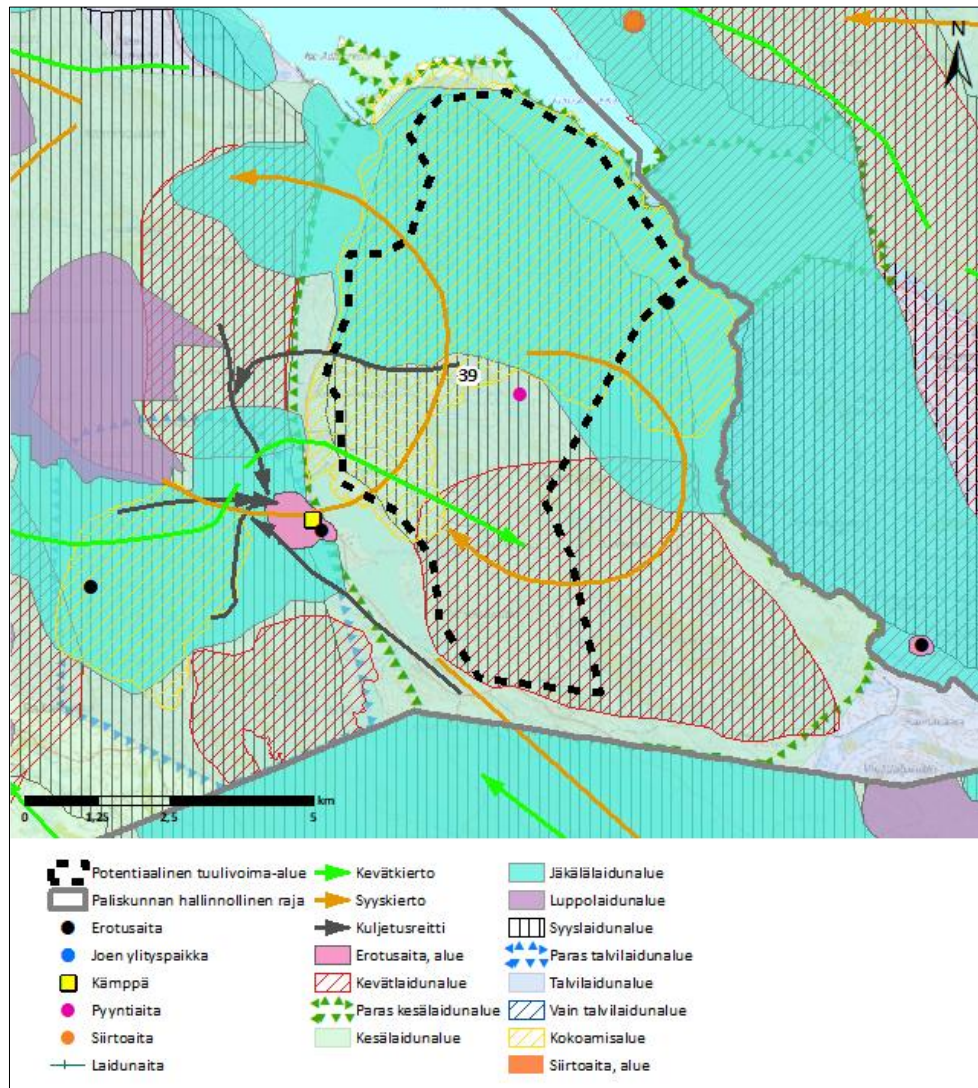
Potentiaalinen tuulivoima-alue 25 sijaitsee paliskunnan keskivaiheilla Kummunjärven ja itärajan välissä. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2 890 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 42 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (28 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella osittain kevätlaidunalueelle ja siihen on kuvattu sekä, kevät- että syyskiertoa. Alueesta pohjoiseen sijaitsee rakenteilla oleva tuulivoimapuisto.

Paliskunnan mukaan alue on tärkeää kevätlaidunta ja vasomisaluetta. Lisäksi siinä kulkee poroja kesälaitumilta kohti syyslaidunta. Alueen rakentamisen arvioidaan häiritsevät porojen laiduntamista ja erityisesti vasomista. Se myös mahdollisesti siirtäisi porojen kulkureittejä. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 25 sijaitsee paliskunnan keskiosan laajan kevätlaidunalueen reunassa kattaen siitä pinta-alallisesti vähäisen osan. Alueen laidunkiertoreittejä kulkee aluetta laajemmaltikin. Alueen pohjoispuolella sijaitsevan erotusaidan toimintaan voi ylettyä vaikutuksia esimerkiksi alueen porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämä kevätlaidunalue on pinta-alallisesti vähäinen ja lähellä on muita kevätlaitumia. Tärkeitä vasomisalueita häiriintyy osittain. Alueella tapahtuvaan porojen kulkemista häiriintyy osittain, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Yhteisvaikutusta porojen kulkuun voi muodostua pohjoiseen rakennettavan tuulivoimapuiston osalta. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen pohjoisosaan, joten alueen pienentämisellä tai voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.12.2022

Kuva 30. Alue 39 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 39 sijaitsee paliskunnan eteläpuolella Kemijärven ja etelärajan välissä. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 3 675 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 60 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (40 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesä- syys- ja talvilaitumille, parhaalle kesälaidunalueelle sekä osittain kevät- ja jäkälälaitumelle. Alueesta länteen sijaitsee kiinteä erotusaita ja sen kokoamisalue kattaa puolet suunnitellusta alueesta. Lisäksi alueelle on kuvattu syys- ja kevätkiertoa sekä kuljetusreitti.

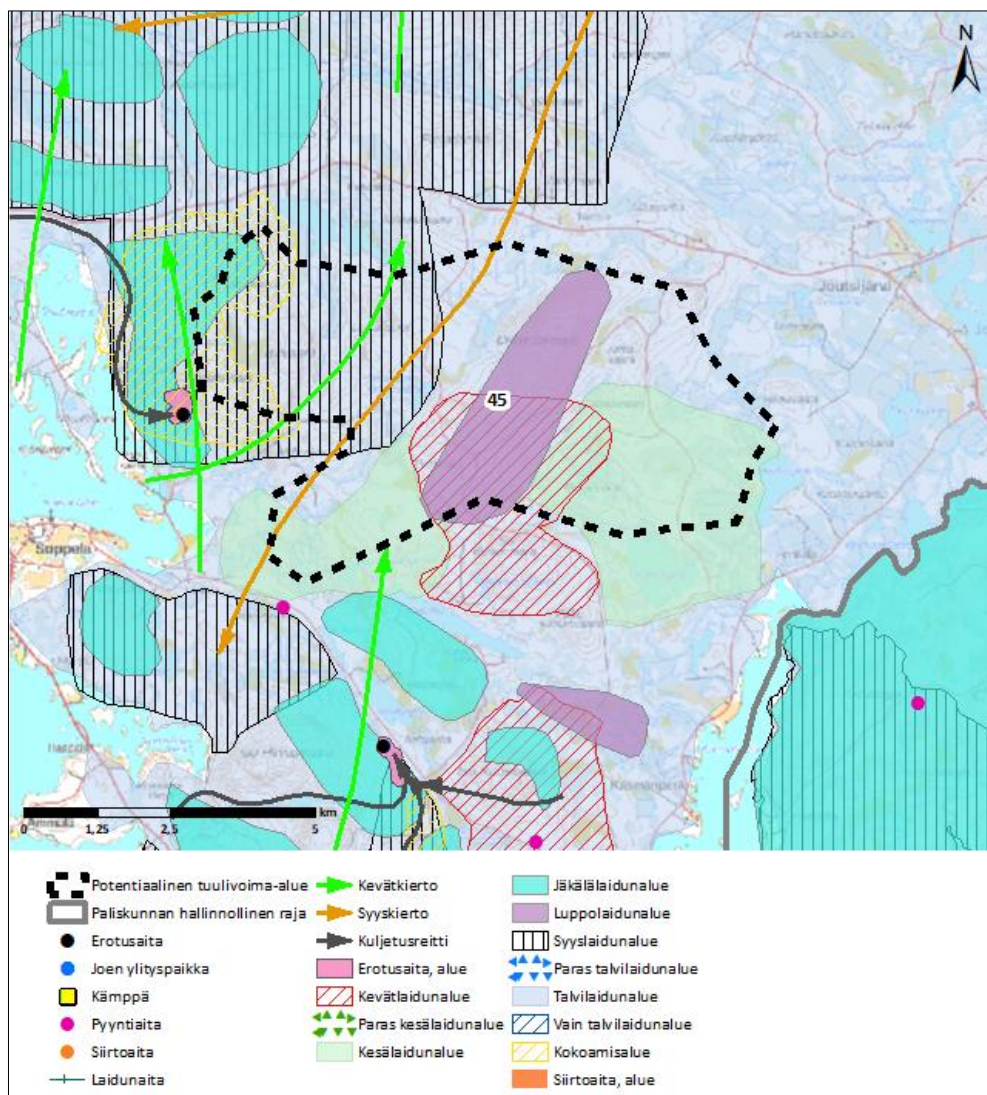
Paliskunnan mukaan alueen pohjoispuoli on merkittävää syyslaidunalueita ja eteläpuolen laajoilla suoalueilla sijaitsee merkittävä kevät- ja kesälaidunalue. Paliskunnan eteläosissa laidunalueet ovat pienempiä ja alueen myötä vaarantuva alue on sen suurin ja tärkein. Alueen rakentamisen arvioidaan häiritsevän laidunalueiden käyttöä ja porojen siirtyvän muualle, jolloin muut eteläpuolen laidunalueet ylikuormittuisivat. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 39 sijaitsee paliskunnan eteläosan länsireunalla kattaa siitä noin viidesosan. Alue kattaa suuren osan eteläpuolen parhaista kesälaitumista, laajasta syys-, ja luppolaidunalueesta sekä kevätlaitumesta. Muita

5.12.2022

kevät-, kesä-, syys- talvi- ja luppolaitumia sijaitsee lähistöllä. Alueen sijainti kiinteän erotusaidan läheisyydessä ja kokoamisalueella kertoo alueella olevan suuresti merkitystä kyseisen aidan erotustoimintaan ja porojen keruuseen. Alue kattaa laidunkiertoreitit paliskunnan eteläosan länsiosaan.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa ovat paliskunnan eteläosan menettämät laidunalueet suuria. Vaikka eteläpuolella on lähistöllä myös muita laitumia, voidaan häiriöt laidunmaille katsoa suuriksi eteläpuolen valmiiksi pienen pinta-alan vuoksi. Näin suuren laidunalueen vaarantuminen aiheuttaa todennäköisesti jäljelle jäävien laitumien liiallisen kulumisen. Vasonta-aika ja erotustoiminta häiriintyisi. Poronhoitotyö porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta hankaloituu, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Laidunkierto alueella myös häiriintyy ja voi pysähtyä kokonaan tai suuntautua paliskunnan ulkopuolelle. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

Kuva 31. Alue 45 Tokat-aineiston kanssa.

5.12.2022

Potentiaalinen tuulivoima-alue 45 sijaitsee paliskunnan keskivaiheilla Kantatien 82 eteläpuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 3 791 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 57 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (38 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan talvilaidunalueella ja osittain kevät-, kesä-, syys-, jäkälä- ja luppolaitumilla. Alueelle on kuvattu kevät- ja syyskiertoa ja sen länsipuolella on kiinteäerotusaita, jonka kokoamisaluetta sijoittuu alueelle.

Paliskunnan mukaan alueella ja sen läheisyydessä on käytössä olevia erotusaitoja sekä suuria syys- ja luppolaitumia. Poroja myös lähtee ja kulkee tämän alueen kautta kesälaitumille keväällä. Alueen rakentamisen arvioidaan vaikeuttavan porojen kokoamista erotusaitoihin sekä muuttavan niiden kulkureittejä kesälaitumille. Paliskunta vastustaa aluetta.

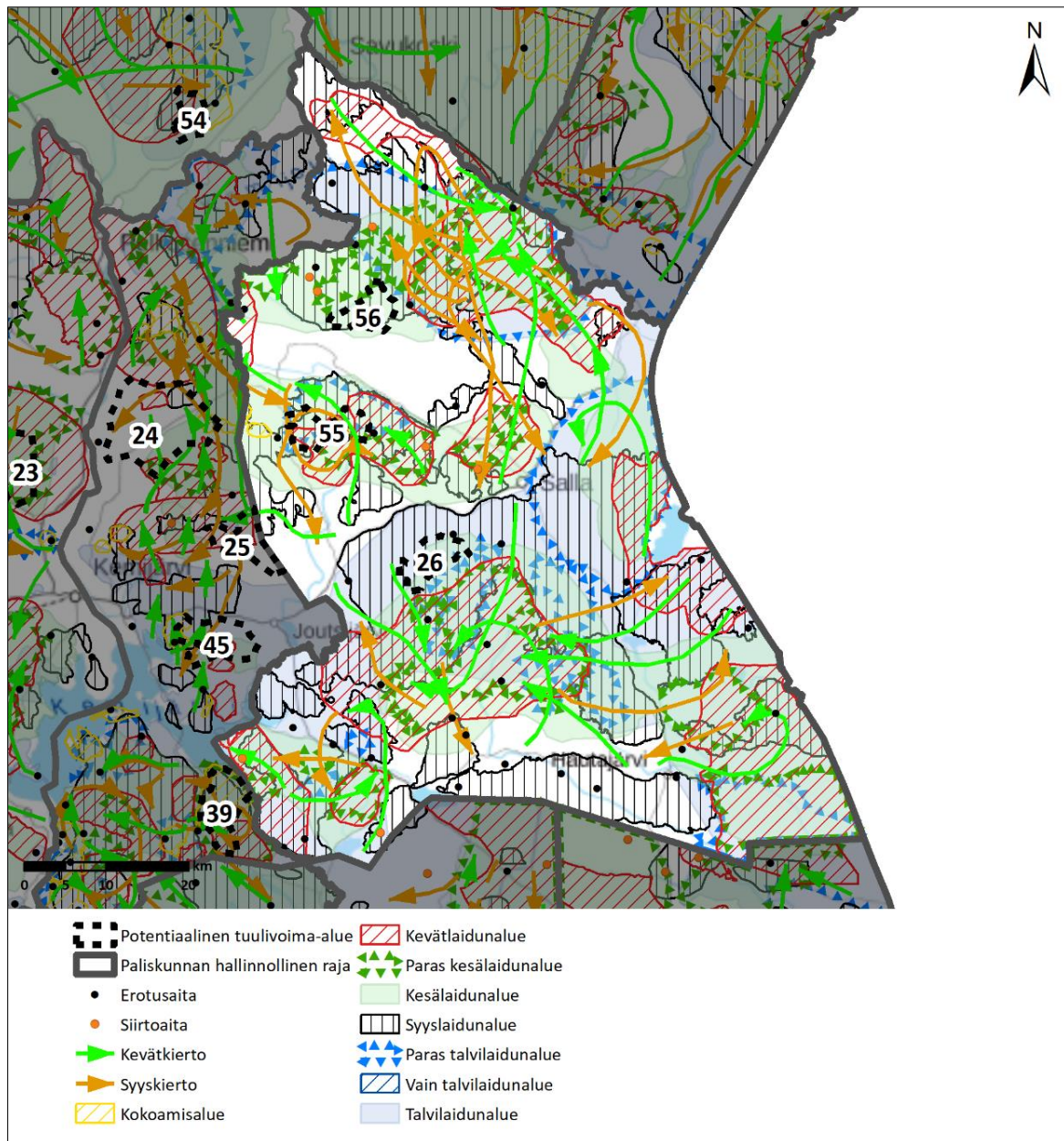
Alue 45 sijaitsee keskeisesti pohjoispuolen laajimmalla talvilaidunalueella kattaen siitä pinta-alallisesti noin viidesosan sekä kattaen kokonaan alueen ainoan luppolaitumen. Laajasta syyslaitumesta alue kattaa neljäsosan ja puolet alueelle osuvasta kevät- ja kesälaitumesta, joita lähialueilla on vähän ja ne ovat rikkonaisia. Muita syys- ja talvilaitumia sijaitsee lähistöllä. Länsi- ja eteläpuolella olevat erotusaidat ja osittain alueelle osuvat kokoamisalueet kertovat alueella olevan merkitystä erotustoimintaan. Alueen kautta kulkee keskiteysti laidunkiertosuunnat pohjoista kohti.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa ovat osa paliskunnan paikallisesti menettämistä laidunalueista pinta-aloiltaan suuria. Vasonta-alueita sekä tärkeitä talvilaitumia häiriintyy osittain. Muita laidunalueita sijaitsee lähistöllä ja poroja vaikuttaa kulkevan alueen pieniltä laitumilta kohta pohjoisen laajempia laidunalueita. Sijainniltaan alue kuitenkin kattaisi nämä laidunkiertosuunnat, mikä häiritsee porojen kulkua ja voi pysäyttää sen kokonaan tai suunnata sitä kapean paliskunnan ulkopuolelle. Erotusaitojen toiminnan ei voi katsoa kokonaan estyvän, mutta porojen kokoamiselle ja kuljettamiselle aiheutuisi vähäistä häiriötä. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen länsiosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.15 Salla

Sallan paliskunta on pinta-alaltaan 4 378 km² ja se sijoittuu Sallan kunnan alueella ja pieniltä osin Kemijärven, Pelkosenniemen ja Savukosken kuntien alueelle. Alueen suurin sallittu poromäärä on 5 300 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

5.12.2022

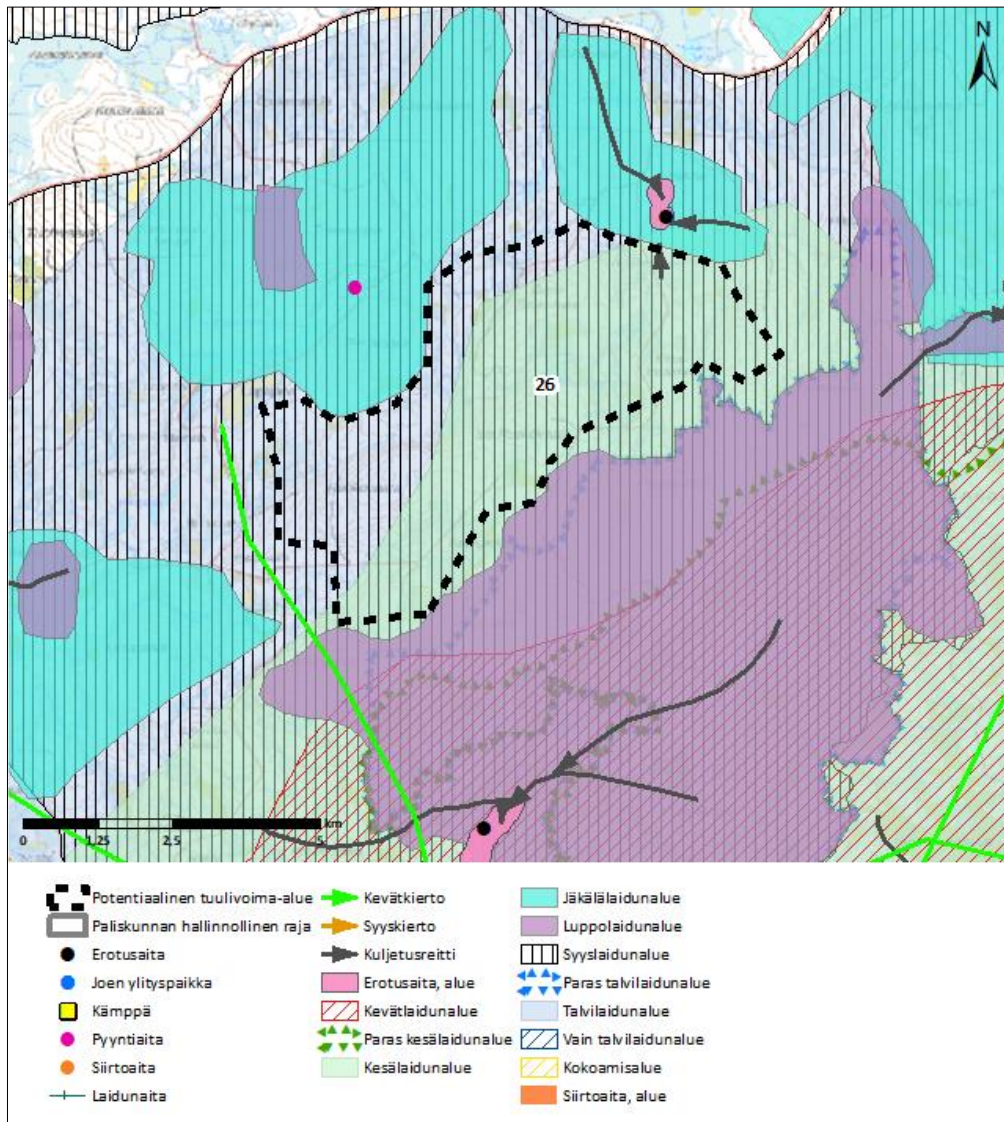

Kuva 32. Sallan paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 177 osakasta ja suurin sallittu elopöroluku on 5 300. Paliskunnan todellinen elopöroluku oli 5 224 ja teurasporoja oli 2 189. Tokat-aineiston perusteella poronhoidolle on paliskunnalla käytössä laajat yhtenäisen laidunalueet. Paliskunnan pohjoisosa vaikuttaa jakautuvan hie-man erilleen muista alueista Jaurujoen kohdalta. Jaurujoen eteläpuolella laidunaluekokonaisuuksista ja laidunkierroista päätellen alueella on useita eri tokkakuntia. Kantatie 82 vaikuttaa toimivan jonkinlaisena laidunkierroksen vedenjakajana. Erotusaitoja on runsaasti sekä etelä, että pohjoisosassa.

Sallan paliskunnan alueelta tunnistettiin kolme potentiaalista uutta tuulivoima-alueetta: alueet 26, 55 ja 56, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

5.12.2022

Kuva 33. Alue 26 Tokat-aineiston kanssa.

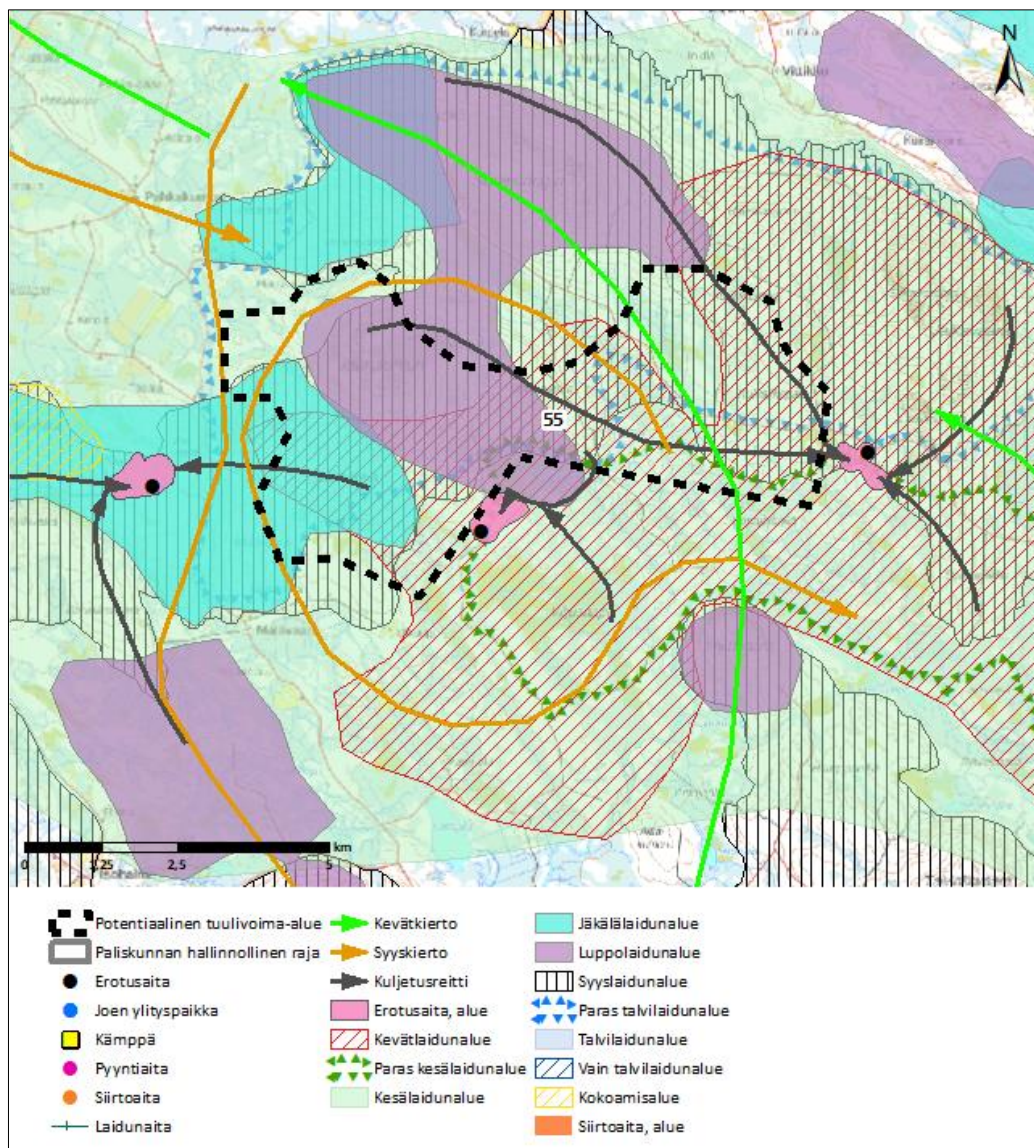
Potentiaalinen tuulivoima-alue 26 sijaitsee paliskunnan keskivaiheilla Kantatie 82 eteläpuolella Lapajärvestä itään. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2 657 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 43 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (29 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan talvi- ja syyslaidunalueeseen sekä osittain kesälaitumeen. Alueen ympärillä on useita kiinteitä erotusaitoja ja sinne on merkitty kuljetusreitti. Alueen länsilaidalle on kuvattu kevätkiertoa.

Paliskunnan mukaan alue on tärkeää vasoma- ja kesälaidunalueita ja sen lähialueilla käsitellään huomattava määrä paliskunnan poroista. Alue sijaitsee paliskunnan keskellä ja sen läpi kulkee keväisin porojen laidunkiertoa. Alueelle rakentamisen myötä porojen vasoma- ja laidunrauha menetettäisiin ja porotyöt ja poronhoito vaikeutuisi. Laidunkierto estyisi ja se voisi muuttua kohti kylä tai heikompia laitumia, mikä heikentäisi poronhoidon tuottoa ja lisäisi kustannuksia. Alue 26 on poistettu jo kerran Rovaniemen ja Itä-Lapin maakuntakaavasta Sallan kunnan lausunnon perusteella. Paliskunta vastustaa aluetta.

5.12.2022

Alue 26 sijaitsee paliskunnan laajimpien kesä, syys- ja talvilaitumien pohjoisreunassa kattaen niistä pinta-alallisesti vähäisiä osia. Muita kesä-, syys- ja talvilaitumia sijaitsee lähellä. Alueen ympärillä sijaitsee kuitenkin useita erotusaitoja ja sen voi katsoa olevan syyserotustoiminnalle tärkeää ja paliskunnan kertoman mukaan myös vasanmerkinnälle. Laidunkiertoa vaikuttaa tapahtuvan myös aluetta laajemmaltikin.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämät laidunalueet ovat vähäisiä ja muita laitumia sijaitsee lähistöllä. Vasoma-alueita ja kevätlaidunkiertoa voi häiriintyä kohtalaisesti. Erotusaitojen käytön ei voi katsoa kokonaan loppuvan, mutta paikallinen porotyö porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta häiriintyy osittain, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen sijainti keskeisesti usean erotusaidan lähellä vaikuttaa koko alueen erotustoimintaan. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista suurta haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen pohjoisosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimalojen sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

Kuva 34. Alue 55 Tokat-aineiston kanssa.

5.12.2022

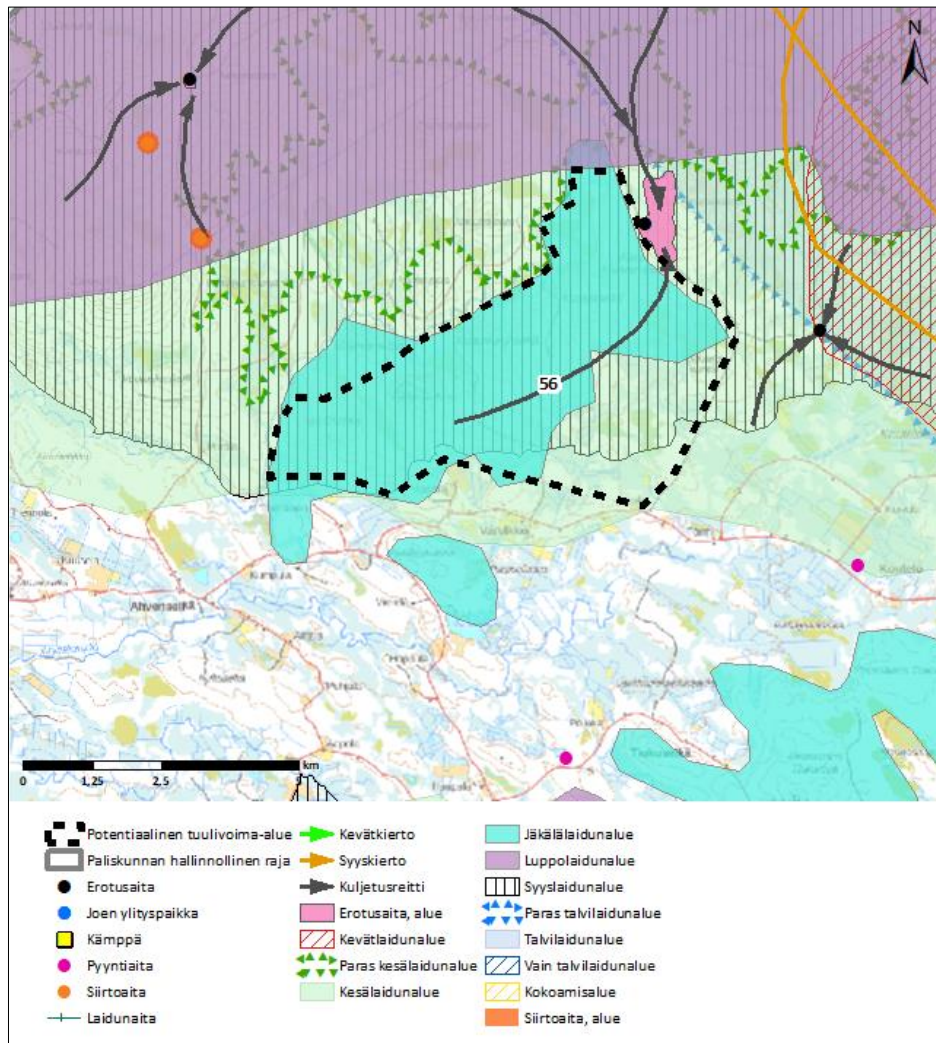
Potentiaalinen tuulivoima-alue 55 sijaitsee paliskunnan länsipuolella Pahkakummun kylästä kaakkoon. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 3 008 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 44 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (29 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesälaidunalueelle, osittain kevät-, syys-, loppo- ja jäkälälaitumille sekä parhaalle kesä- ja talvilaitumelle. Alueen ympärillä on kiinteitä erotusaitoja ja sinne on kuvattu kuljetusreittejä sekä kevät- ja syyskiertoa. Alueesta länteen paliskunnan rajalla on rakenteilla tuulivoimapuisto.

Paliskunnan mukaan alue on poronhoidolle erittäin tärkeää aluetta ja kokonaisuudessa vasoma- ja kesälaidunalueita. Yli kolmannes paliskunnan poroista merkitään alueella ja siellä syntyy noin 700 vasaa vuosittain. Kesäaikoina alueella voi laiduntaa noin 2000 poroa ja vuosittaisesta teurasmäärästä (n. 2000 poroa) lähes kolmannes tuotetaan alueella. Myös syyslaidunta osuu alueelle ja vasta uudistetut Suuvarvikon ja Viiliuksen kiinteät erotuspaikat sijaitsevat alueen vieressä. Kyseiset aidat tulevat tulevaisuudessa olemaan yhä tärkeämpiä läheisen rakenteilla olevan Nuolivaaran tuulivoimapuiston todennäköisesti muuttaessa nykyistä laidunkiertoa. Alueelle rakentamisen arvioidaan merkittävästi häiritsevän koko paliskunnalle tärkeää vasoma-alueita, erotustoimintaa ja porojen laidunkiertoa. Yhteisvaikutus Nuolivaaran tuulivoimapuiston kanssa nähdään kohtuuttomana. Lähialueilla ei ole korvaavia laitumia. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 55 sijaitsee Kantatie 82 pohjoispuolella olevan laidunkokonaisuuden laajimmalla kevät- ja kesälaitumella kattaen siitä pinta-alallisesti vähäisiä osia. Kohdalle osuvan syyslaitumesta alue kattaa noin neljäs osan ja katkaisee sen. Parhaasta talvilaitumesta sekä jäkälä- ja luppolaitumesta alue kattaa noin kolmasosan. Alueen eteläreunalla sijaitsevista useista erotusaidoista sekä niiden kuljetusreiteistä voi alueen päätellä olevan erotustoiminnalle merkittävää. Laidunkiertoa tapahtuu keskitetysti alueen kohdalta.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan menettämistä laidunalueista ovat pinta-alallisesti kohtalaisia. Vasoma- ja talvilaidunalueita häiriintyisi. Samantyyppisiä laitumia sijaitsee myös lähialueilla, mutta kyseisessä laidunkokonaisuudessa näin suuren alueen häiriintyminen todennäköisesti aiheuttaisi jäljelle jäävien laitumien liiallisen kulumisen. Alueen laajuus kattaa laidunkiertoreitit ja voi pysäyttää porojen luontaisen kulkemisen tai aiheuttaa porojen kulkeutumisen ennakoimattomiin suuntiin. Suuria haittoja voi katsoa kohdistuvan myös alueen poronhoitotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella laiduntavat ja käsiteltävät poromäärät ovat merkittäviä koko paliskunnan mittapuulla. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

5.12.2022

Kuva 35. Alue 56 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 56 sijaitsee paliskunnan pohjoisosassa Varvikontiestä pohjoiseen ja Vuotosjoesta itään. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2 567 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 41 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (27 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesälaidunalueelle sekä lähes kokonaan syys- ja jäkälälaidunalueelle. Alueen itälaidalla on kiinteä erotusaita ja alueelta on kuvattu kuljetusreitti.

Paliskunnan mukaan alue on sekä porojen vasoma-aluetta että aluetta, jonka kautta porot siirtyvät alueen pohjoispuoleisille kesälaitumille. Aivan tuulivoima-alueen vieressä on Koutelovaaran erotusaita, johon poroja kootaan vasanmerkityksen ja syyserotusten aikaan. Poroja kerääntyy syksyisin varsinkin alueen vaaroille, josta ke kuljetetaan Koutelovaaraan, sekä talvisin laajan jäkälälaidunalueen vuoksi. Lähialueella asuu yksittäisiä poronostajia, joille alue on tärkeä ympärivuotisesti. Alueelle rakentamisen arvioidaan vaikeuttavan ja jopa estävän porojen kuljettamisen, jolloin erotusaidan toiminta vaarantuisi. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 56 sijaitsee paliskunnan pohjoisen laidunkokonaisuuden laajimman kesä- ja syyslaidunalueen reunalla kattaen niistä vähäisiä osia. Lähistöllä sijaitsee myös muita kesä- ja syyslaitumia. Alue kattaa suuren jäkälälaidun kokonaan. Alueella ei kulje merkittäviä laidunkiertoreittejä, mutta paliskunnan mukaan poroja

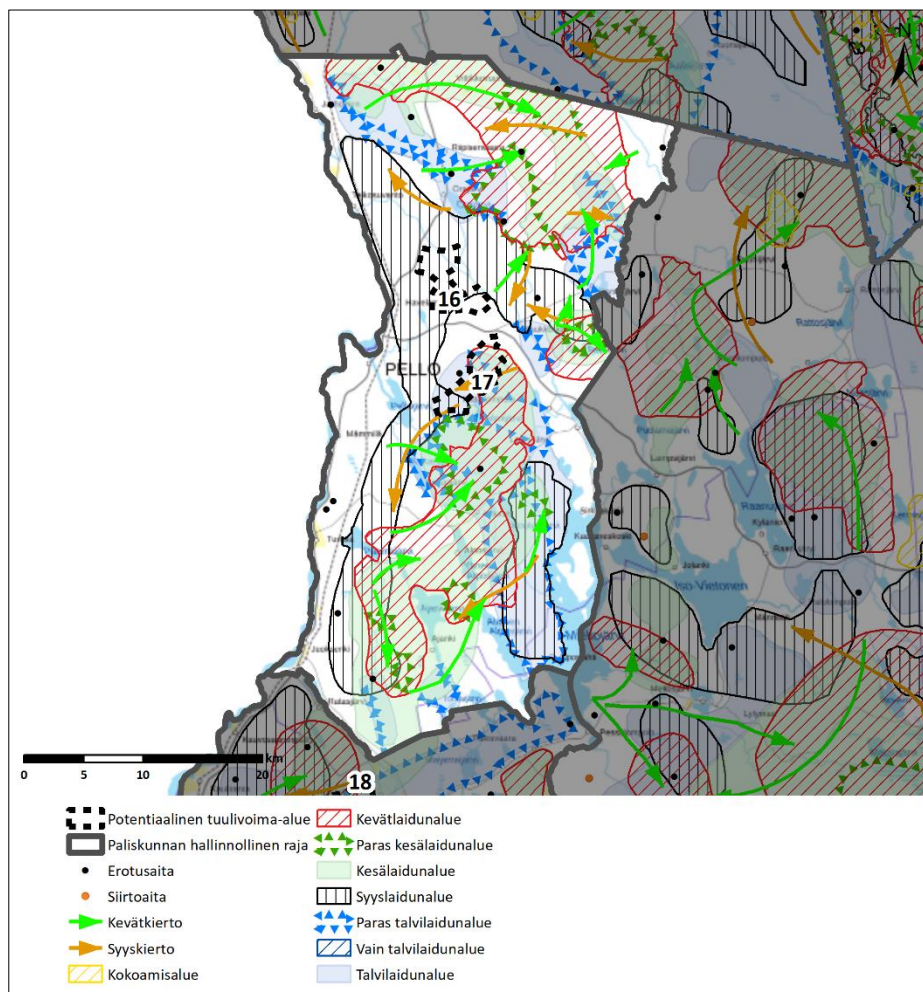
5.12.2022

kulkee keväisin alueen läpi. Alueen pohjoisreunalla sijaitseva erotusaita ja alueelle kuvattu kuljetusreitti ker-
tovat alueen olevan kyseiselle erotustoiminnalle merkittäviä.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan menettämistä laidunalueista ovat pinta-alallisesti kohtalai-
sia. Laidunkiertoa voi vähäisesti häiriintyä. Vaikutuksia paikalliseen porotyöhön aiheutuu osittain porojen ko-
koamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri
aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Erotusaitojen toiminnan ei voi kuitenkaan katsoa
kokonaan estyvän. Alue häiritsisi erityisesti alueella asuvien poronhoitajien työtä. Alueen toteuttaminen ny-
kyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alu-
een koillisosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää
haittoja.

5.16 Orajärvi

Orajärven paliskunta on pinta-alaltaan 1 256,1 km² ja se sijoittuu Pellon ja Ylitornion kunnan alueille. Alueen
suurin sallittu poromäärä on 1 500 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan
Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös
kommentoi alueita.

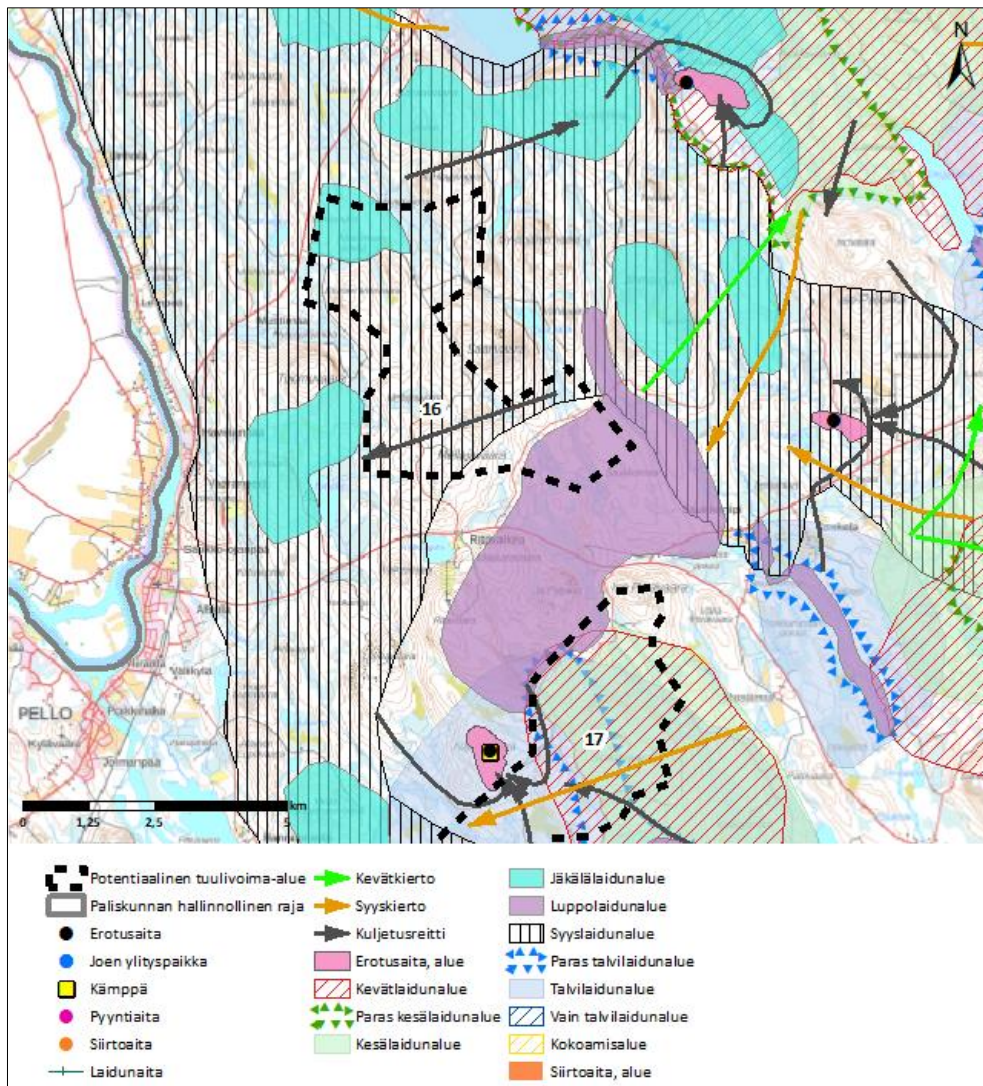

Kuva 36. Orajärven paliskunnan Tokat-aineisto.

5.12.2022

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 58 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 1 500. Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 1 467 ja teurasporoja oli 731. Tokat-aineiston perusteella poronhoidolla vaikuttaa olevan kaksi yhtenäistä laidunkokonaisuutta sekä yksi pienempi. Lännen syyslaidun levittäytyy koko paliskunnan alueelle. Erotusaitoja on varsinkin länsilaidalla ja pohjoisessa.

Orajärven paliskunnan alueelta tunnistettiin kaksi potentiaalista uutta tuulivoima-aluetta: alueet 16 ja 17, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

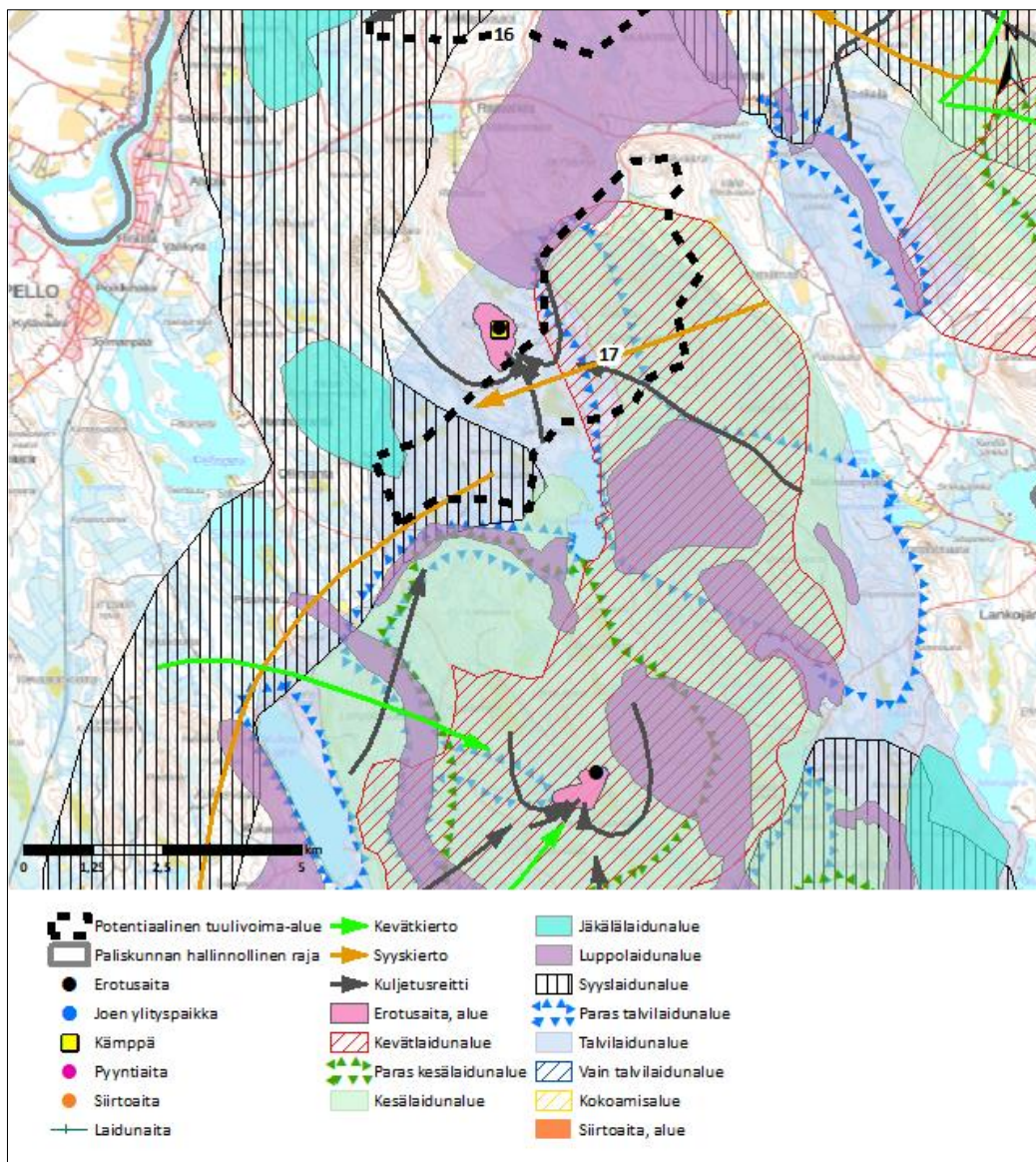
Kuva 37. Alue 16 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 16 sijaitsee Rovaniementie 83 pohjoispuolella ja E8 tieltä itään. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 604 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä olisi 24 kpl, josta toteutettavissa noin 2/3 (16 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella lähes kokonaan syyslaidunalueelle sekä osittain luppo- ja jäkälälaitumelle. Alueelle on myös kuvattu kuljetusreittejä ja lähialueelle syys- ja kevätkiertoa. Lännessä ja etelässä on kiinteitä erotusaitoja.

5.12.2022

Paliskunnan mukaan alueella voi olla joitain vaikutuksia poronhoitoon ja se voi toteutua tietyin ehdoin, mutta se on vaikutukseltaan aluetta 17 vähäisempi.

Alue 16 sijaitsee paliskunnan laajimman syyslaidunalueen pohjoispuolella kattaen siitä pinta-alallisesti vähäisiä osia. Luppo- ja jäkälälaidunta osuu alueelle. Muita syys-, luppo- ja jäkälälaitumia sijaitsee laajasti lähistöllä. Porojen laidunkiertoa häiriintyy joiltain osin, mutta laidunkertosuuntia kulkee aluetta laajemmaltikin. Alueelle kuvatut yksittäisen kuljetusreitit kertovat sille olevan jonkin verran merkitystä paliskunnan erotustointiin. Vähäisiä vaikutuksia voi olla paikalliseen porotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella voi olla vähäisiä vaikutuksia poronhoitoon.

Kuva 38. Alue 17 Tokat-aineiston kanssa.

5.12.2022

Potentiaalinen tuulivoima-alue 17 sijaitsee Rovaniementie 83 eteläpuolen ja Salmijärven välissä. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 492 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä olisi 22 kpl, josta toteutettavissa noin 2/3 (15 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella lähes kokonaan talvilaidunalueelle ja osittain kevät-, kesä-, syys-, loppo- ja jäkälälaitumille. Alueen laidalla on erotusaita ja alueelle on kuvattu kuljetusreitit sekä syyskiertoa.

Paliskunnan mukaan alueella on asutusta sekä erotus- ja vasanmerkintäaita. Alue on tuulivoimalle mahdoton ja paliskunta vastustaa sitä.

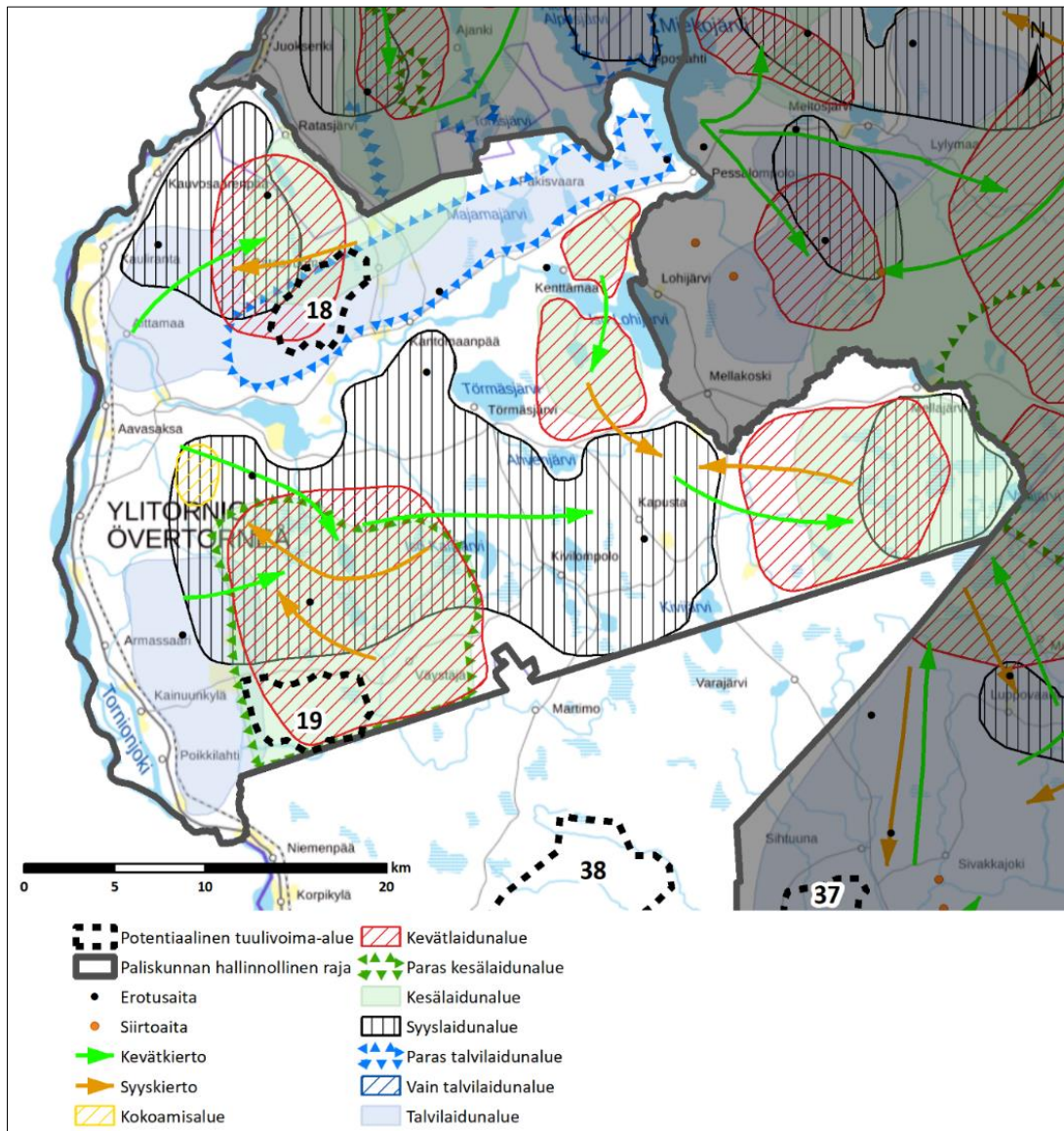
Alue 17 sijaitsee paliskunnan eteläosan laajimman kevät- kesä- ja talvilaidunalueiden pohjoisreunalla kattaen niistä pinta-alallisesti vähäisiä osia. Laidunkiertoa vaikuttaa tapahtuvan myös aluetta laajemmaltikin. Sijainti heti erotusaidan eteläpuolella kertoo alueella olevan merkitystä erotustoimintaan ja kuljetusreiteistä päätellen alue olisi porojen keruun kannalta pääreitit varrella.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämät laidunalueet ovat pinta-alallisesti vähäisiä ja muita samantyyppisiä laitumia sijaitsee laajasti lähellä. Vasomisalueita ja laidunkiertoa häiriintyy osittain. Alueella voi todeta olevan suuri merkitys eteläpuolen pohjoisimman aidan käyttöön. Porojen kokoaminen ja kuljettaminen häiriintyisi suuresti, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seuranta ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen lounaisosaan ja aidan lähelle, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.17 Lohijärvi

Lohijärven paliskunta on pinta-alaltaan 1 233,8 km² ja sijoittuu Ylitornion ja pellon kuntien alueelle. Alueen suurin sallittu poromäärä on 1 400 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineistoa ei päivitetty Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022, sillä aineisto todettiin paikkansa pitäväksi. Paliskunta kuitenkin kommentoi alueita.

5.12.2022

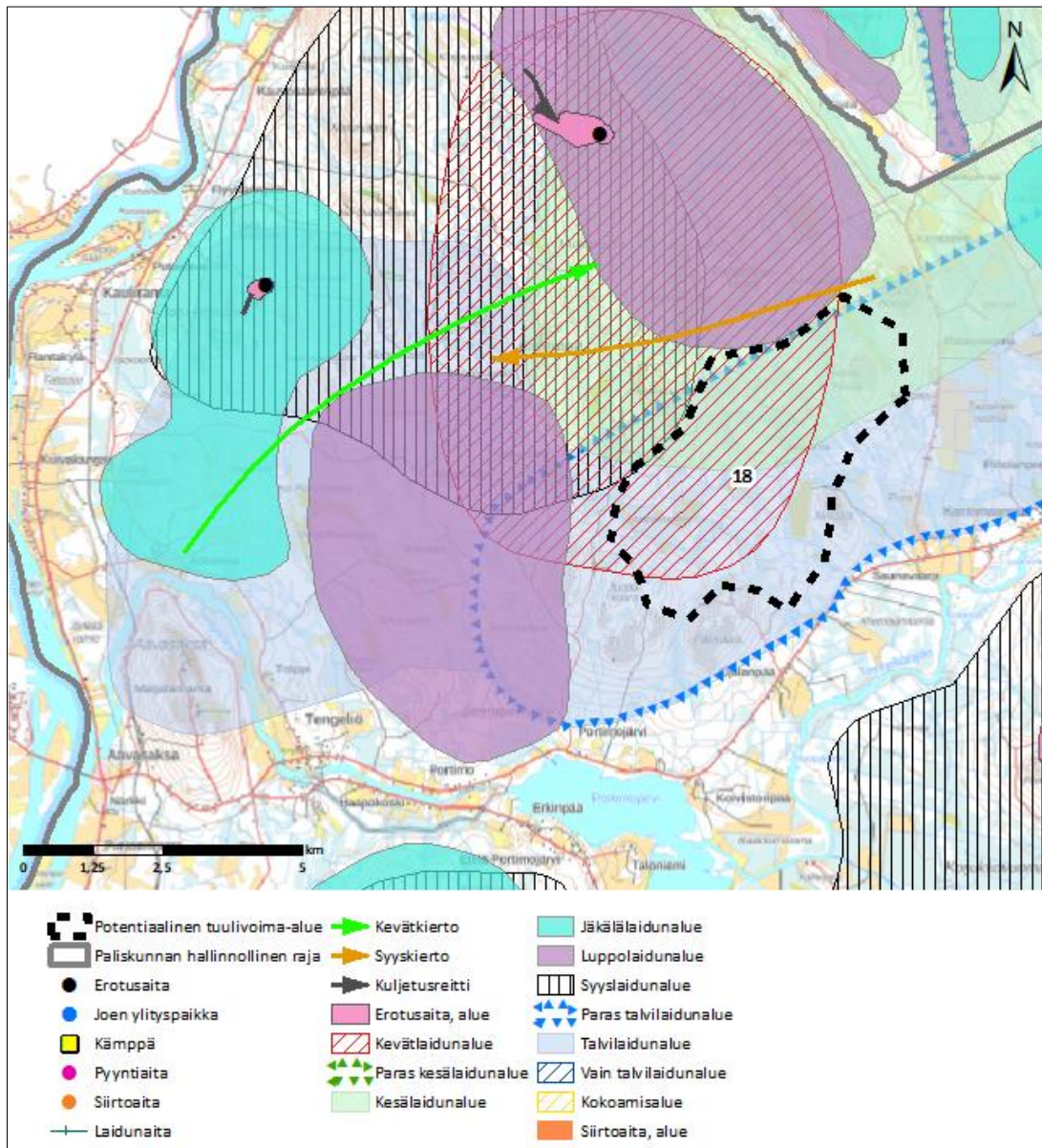

Kuva 39. Lohijärven paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 49 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 1 400. Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 1 298 ja teurasporoja oli 857. Tokat-aineiston perusteella paliskunta vaikuttaa jakautuneen kahteen osaan Tengeliönjoen kohdilta. Pohjoispuolta hallitsee hyvin laaja talvilaidun ja muuten laitumet ovat keskittyneet länteen. Eteläpuolen keskiosissa on laaja yhtenäinen syyslaidun ja sen molemmin puolin muita laitumia, mistä päätellen alueella laiduntaa ainakin kaksi eri tokkakuntaa. Erotusaidat ovat keskittyneet länsipuolelle.

Lohijärven paliskunnan alueelta tunnistettiin kaksi potentiaalista uutta tuulivoima-alueita: alueet 18 ja 19, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

5.12.2022

Kuva 40. Alue 18 Tokat-aineiston kanssa.

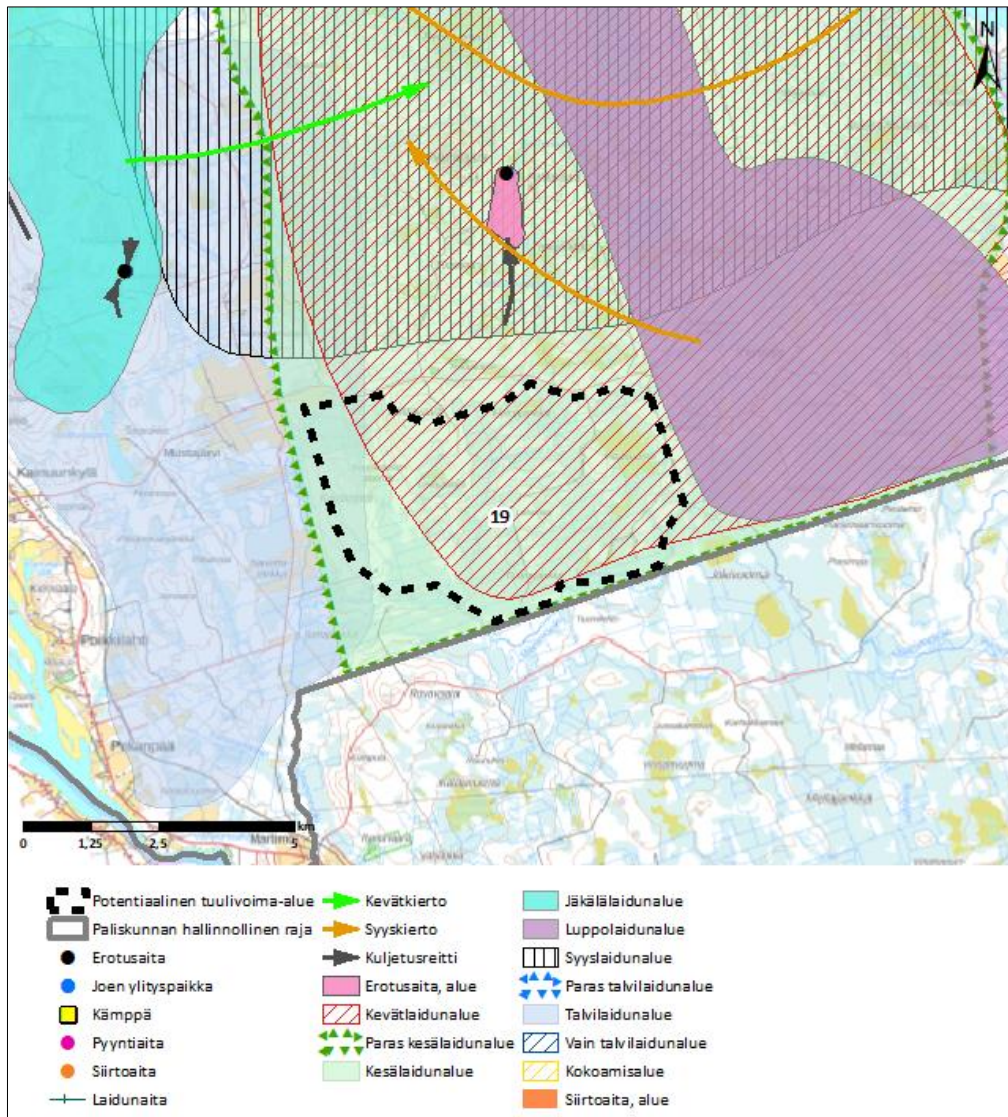
Potentiaalinen tuulivoima-alue 18 sijaitsee Portimojärven pohjoispuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 725 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 27 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (18 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan parhaalla talvilaitumella sekä osittain kevät- ja kesälaitumilla.

Paliskunnan mukaan alue sijaitsee paliskunnan syystoiminnan kannalta keskeisellä paikalla ja sen halki kuljetetaan poroja erotusaitoihin. Alueella laiduntaa poroja syksyllä ja alkutalvella. Alueen rakentamisen arvioidaan häiritsevän porojen kokoamista ja kuljetusta sekä aiheuttavan porojen siirtymisen muille alueille, kuten lähistöllä sijaitseville viljelyksille. Myös laidunalueet pienentyisivät. Paliskunta pitää aluetta haitallisena poronhoidolle.

5.12.2022

Alue 18 sijaitsee paliskunnan pohjoisen laidunkokonaisuuden laajimmalla talvilaidunalueella kattaen siitä pinta-alallisesti vähäisen osan, mutta laajuudessaan lähes katkaisee sen. Ainoista kevät- ja kesälaidunalueista alue kattaa noin viidesosan ja luppolaitumesta noin neljäsosan. Laidunkiertoa vaikuttaa tapahtuvan aluetta laajemmaltikin. Alueesta pohjoiseen on erotusaitoja ja paliskunta kertoo kuljettavansa alueen kautta poroja niihin.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan menettämistä laidunalueista olisivat pinta-alallisesti kohtalaisia. Alueellisesti menetykset kevät- ja kesälaitumeen ovat suurempia ja voivat vaikuttaa jäljelle jäävien laidunten kuormittumiseen. Vasomisaluetta häiriintyy osittain eikä lähistöllä ole muita kevätlaitumia. Laidunkierto häiriintyisi. Vaikutukset poronhoitotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta ovat kohtalaisia, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen toteuttaminen nykyisellä laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen pohjoisosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimailojen sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

Kuva 41. Alue 19 Tokat-aineiston kanssa.

5.12.2022

Potentiaalinen tuulivoima-alue 19 sijaitsee Ylitornion ja Tornion kunnanrajalla. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2190 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 36 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (12 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan parhaalle kesälaitumelle ja lähes kokonaan kevätlaitumelle. Alueesta pohjoiseen on kiinteä erotusaita. Alue on ihan paliskunnan ja poronhoitoalueen etelärajalla.

Paliskunnan mukaan alue sijaitsee kesälaidunalueella. Alueelle rakentamisen arvioidaan pienentävän laidunalueita, jolloin ympäröivät laidunalueet kuormittuisivat. Paliskunta pitää aluetta kuitenkin vähemmän haitallisena kuin aluetta 18.

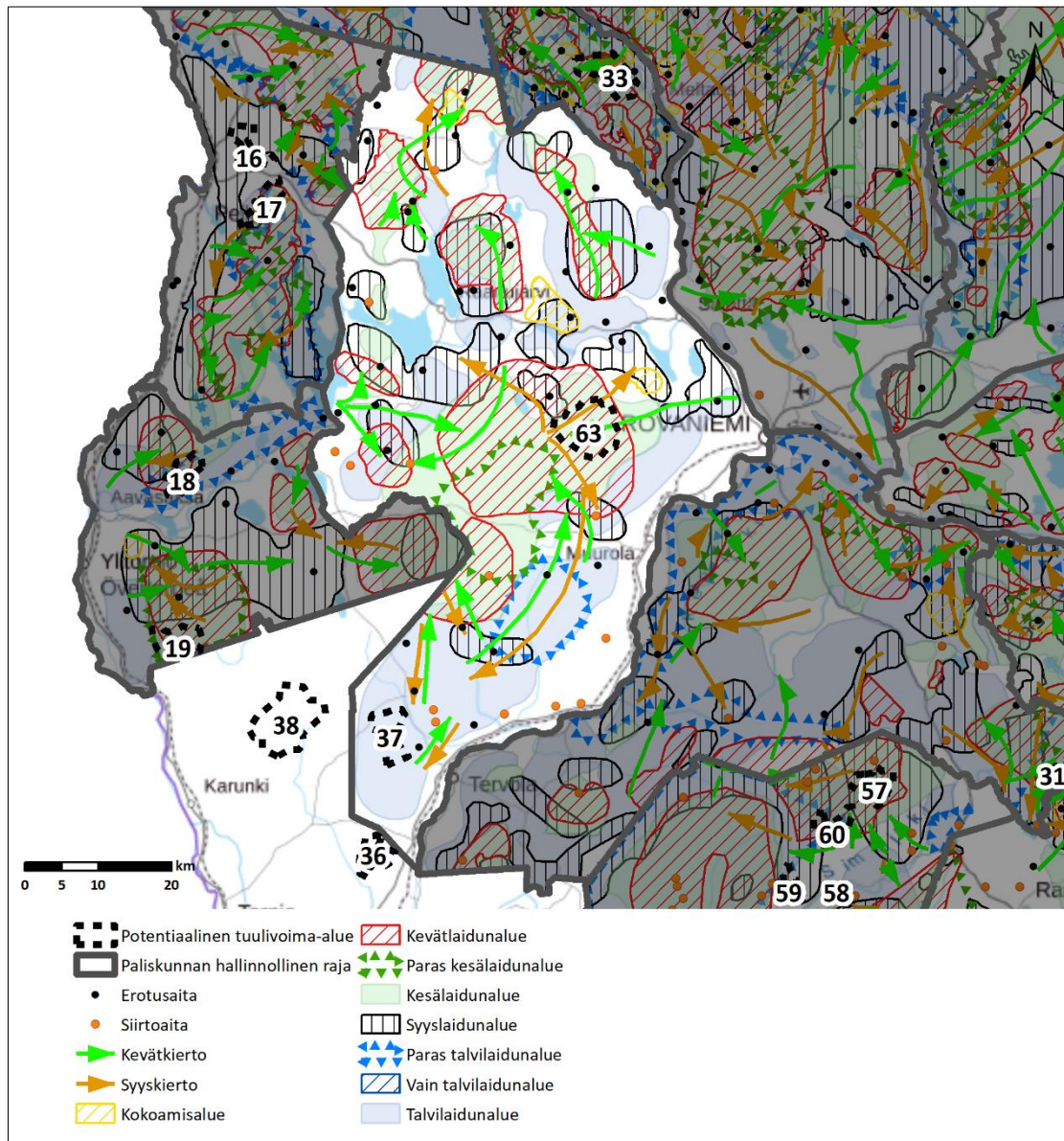
Alue 19 sijaitsee paliskunnan eteläpuolen länsiosan ainoalla kevät- ja kesälaidunalueelle ja kattaa niistä pinta-alaallisesti kuudesosan. Alueesta pohjoiseen sijaitsee erotusaita, jonka toiminnalle alueella voi olla merkitystä.

Kohtuutonta haittaa arviotaessa paliskunnan menettämät laidunalueet ovat vähäisiä ja muita laitumia on lähistöllä laajasti. Vasomisalueita häiriintyy osittain. Pohjoispuolen erotusaidalle aiheutuu vähäisiä vaikutuksia, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen pohjoisosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimalojen sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.18 Palojärvi

Palojärven paliskunnan pinta-ala on 3 857,2 km² ja se sijoittuu Rovaniemen, Pellon, Ylitornion ja Tervolan kuntien alueille. Alueen suurin sallittu poromäärä on 5 000 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoito-alueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

5.12.2022

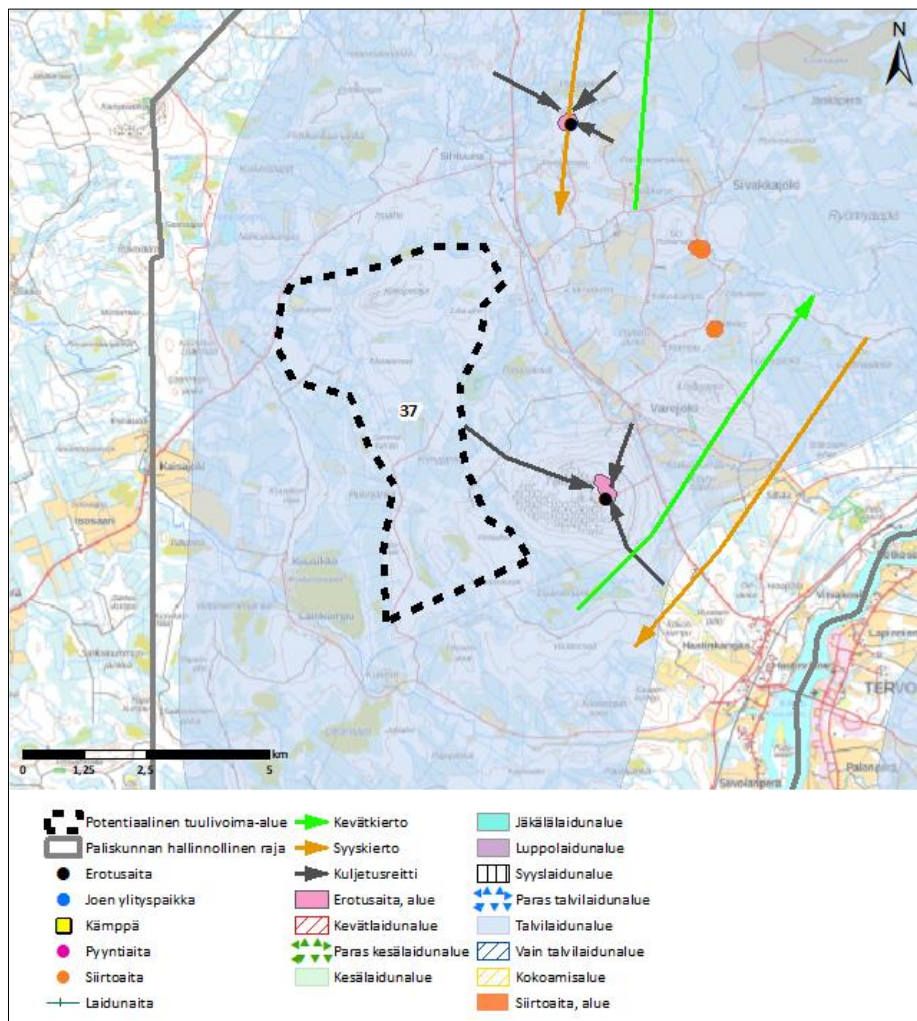

Kuva 42. Palojärven paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 178 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 5 000. Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 4 802 ja teurasporoja oli 2 153. Paliskunnan Tokat-aineiston perusteella suurin osa syyslaitumista ja erotustoiminnasta ovat keskittyneet enimmäkseen Rovaniementien 83 vaiheille sekä siitä pohjoiseen. Varsinkin tien eteläpuolella on laajoja yhtenäisiä laidunalueita, kun taas pohjoispuolella vaikuttaa rikkonaisemmalta. Paliskunnassa laiduntaa todennäköisesti useita tokkakuntia. Muurolasta etelään levittäytyy laaja talvilaidunalue.

Palojärven paliskunnan alueelta tunnistettiin kaksi potentiaalista uutta tuulivoima-aluetta: alueet 37 ja 63, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

5.12.2022

Kuva 43. Alue 37 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 37 sijaitsee Tervolan kylän länsipuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 949 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 30 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (20 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan talvilaidunalueella ja sen länsipuolella on kiinteä erotusaita sekä kuljetusreitit.

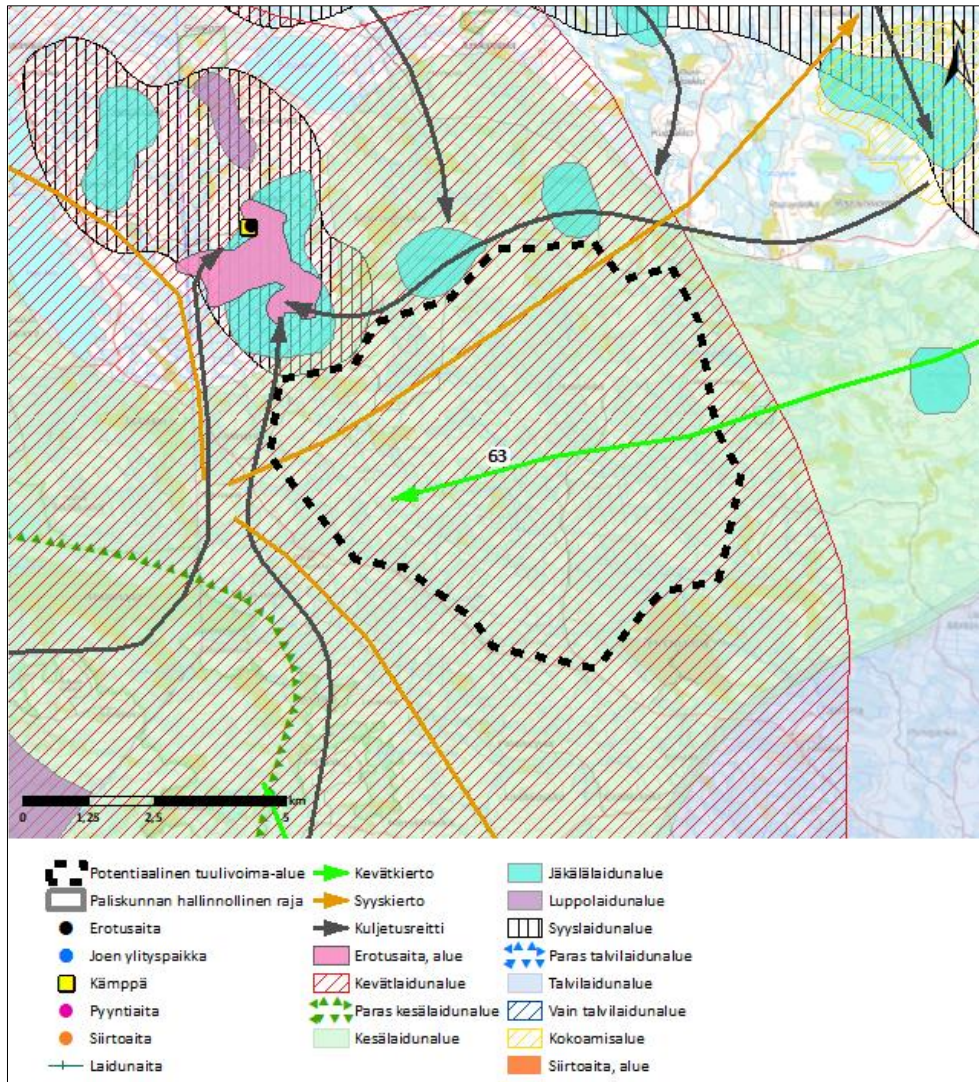
Paliskunnan mukaan alue on paliskunnan talvilaidunalueella ja siellä kulkee vuosittain satoja poroja. Alueelle on suunnitteilla muitakin hankkeita. Alueen rakentamisen arvioidaan, yhteisvaikutuksesta muiden hankkeiden kanssa, estävän Tervolan kunnan alueen käyttämisen poronhoitoon. Tällöin paliskunnan poronhoito joudutaan järjestelemään uudelleen, mihin resurssit ovat riittämättömiä. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 37 sijaitsee paliskunnan eteläosan laajalla talvilaidunalueella kattaen siitä pinta-alallisesti vähäisen osan. Laidunkiertoa vaikuttaa tapahtuvan aluetta laajemmaltikin. Alueen länsipuolella sijaitseva erotusaita ja kuljetusreitti kertovat alueella olevan merkitystä erotustoimintaan.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämät laidunalueet ovat pinta-alallisesti vähäisiä ja muita laitumia on ympärillä laajasti. Laidunkierto voi vähäisesti häiriintyä. Vähäisiä vaikutuksia paikalliseen porotyöhön on porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella on vähäisiä

5.12.2022

vaikutuksia poronhoitoon. On kuitenkin huomautettava, että paliskunnan eteläosassa on muusta selvitysalueesta poikkeavasti erityisen paljon suunnitteilla olevia hankkeita, jotka kaikki toteutuessaan todennäköisesti estäisivät poronhoidon harjoittamisen tässä osassa paliskuntaa. Yhteysvaikutus voi nousta kohtuuttomaksi tulevaisuudessa.

Kuva 44. Alue 63 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 63 sijaitsee paliskunnan keskiosissa Ternujoen ympäristössä. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 4 821 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 76 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (51 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kevät- ja kesälaidunalueelle. Alueen pohjoislaidalla on kiinteä erotusaita, syyslaidunta ja kuljetusreittejä. Alueelle on kuvattu kevät- ja syyskiertoa.

Paliskunnan mukaan alueen viereinen Susirovan erotusaita toimii paliskunnan pääaitana ja siellä käsitellään syksyisin reilut 1 000 poroa ja kesäisin merkitään noin 1 000 vasaa. Poroja kuljetetaan aitaan laajasti myös alueelta. Susirova on myös paimentopaikka eli porotilalain perusteella lohkottu paliskunnan hallinnassa

5.12.2022

oleva alue valtion maata. Suunniteltu alue on rauhallista syys- ja kesälaidunta, joka osaltaan pysäyttää porojen liikkeen kohti kaupunkia. Alueen rakentamisen arvioidaan estävän Susirovan erotustoiminnan ja häiritsevän kohtuuttomasti porojen hiljaisia laidunalueita, mikä todennäköisesti aiheuttaa myös poron lisääntyvää kulkemista kaupunkiin. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 63 sijaitsee paliskunnan keskiosan laajan kesä- ja talvilaidunalueen pohjoisreunalla kattaen niistä vähäisiä osia pinta-alallisesti. Kevätlaitumesta alue kattaa noin viidesosan. Muita kevät-, kesä- ja talvilaitumia on laajasti lähistöllä. Laidunkiertoa vaikuttaa kulkevan alueella keskitetysti. Alueen pohjoislaidalla sijaitseva syyslaidun ja erotusaita kertovat alueen olevan erotustoiminnalle merkittävää.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämät laidunalueet ovat pinta-alallisesti vähäisiä ja samantyyppisiä muita laitumia on laajasti ympärillä. Vasomisalueita häiriintyy osittain ja alueella laiduntavien porojen määrä on suuri. Alue sijaitsee koko paliskunnan pääaidan toimintapiirissä ja siellä laiduntavan poromäärät ovat koko paliskunnalle merkittäviä. Alueen laidunkierron ei voida katsoa kokonaan estyvän, mutta sen häiriintymättömyydellä on merkitystä esimerkiksi porojen pitämiseen poissa Rovaniemen kaupungista. Ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Keskeinen sijainti koko paliskunnan merkittävimmällä erotusalueella aiheuttaa suurta haittaa poronhoitotyöhön ja voi vaatia koko tämänhetkisen erotusjärjestelmän uusimista alueella. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

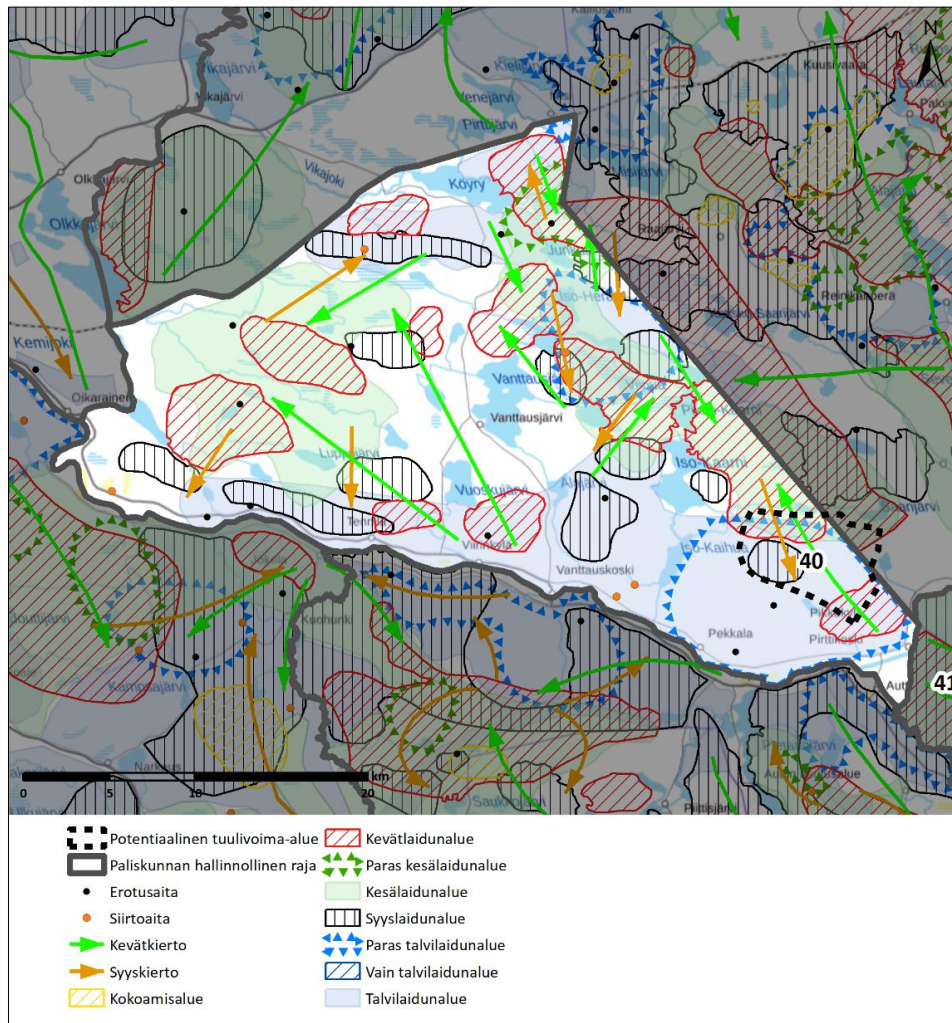
5.19 Narkaus

Narkausen paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.20 Vanttaus

Vanttauksen paliskunta on pinta-alaltaan 793,1km² ja se sijoittuu Rovaniemen kaupungin kaakkoisosaan. Alueen suurin sallittu poromäärä on 1200 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineistoa ei päivitetty Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022, sillä sopivaa aikaa ei saatu sovittua. Paliskunta kuitenkin kommentoi aluetta.

5.12.2022

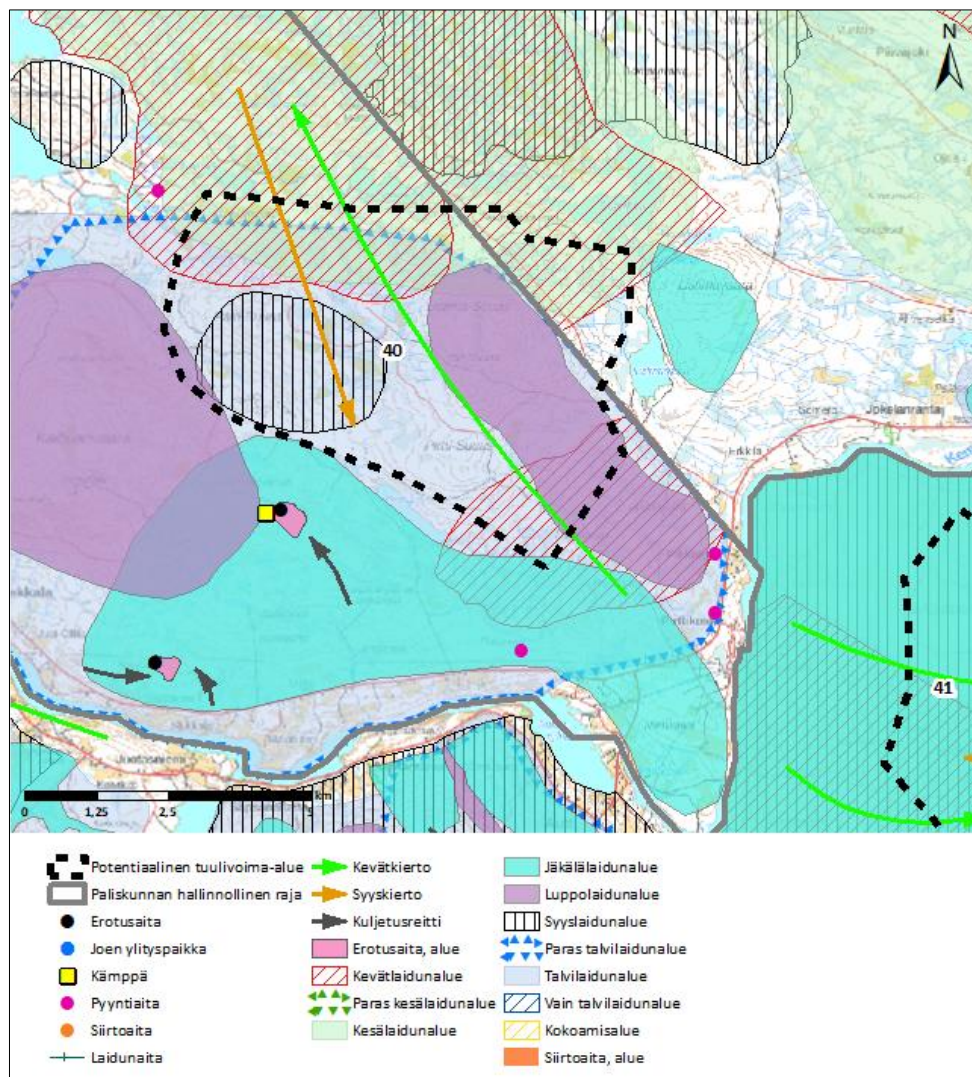

Kuva 45. Vanttauksen paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 20 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 1 200. Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 789 ja teurasporoja oli 144. Paliskunnan Tokat-aineiston perusteella itäpuolella on laaja yhtenäinen talvilaidunalue ja länsipuolella kesälaidunalue. Muuten kevät- ja syyslaitumia sijoituu tasaisesti pitkin paliskuntaa ja erotusaitoja on myös tasaisesti. Laidunkiertosuunnista saa kuvan yhdestä suuremmasta laidunkierrosta länsipuolella sekä itärajalla useammasta pienestä. Tokkakuntia on siis todennäköisesti useita. Vanttauksen ympäristä vaikuttaa poronhoidon osalta hiljaisemmalta alueelta. Vanttaus on pinta-alaltaan hyvin pieni paliskunta.

Vanttauksen paliskunnan alueelta tunnistettiin yksi potentiaalinen uusi tuulivoima-alue: alue 40, joka on esitetty tarkemmin lähikarttakuvassa.

5.12.2022

Kuva 46. Alue 40 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 40 sijaitsee paliskunnan itäreunalla Kemijoen ja Kemijärven kuntarajan välissä menness osittain Pyhä-Kallion paliskunnan puolelle. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2 531 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 51 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (34 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella lähes kokonaan parhaalla talvilaitumella sekä osittain kevät- kesä- ja luppolaitumella. Alueelle sijoittuu myös syyslaidun ja sinne on kuvattu kevät- ja syyskiertoa. Alueen etelä puolella on kiinteitä erotusaitoja sekä siirtoaitoja.

Paliskunnan mukaan alueella on normaalia metsää, jossa porot viihtyvät hyvin. Alue on tällä hetkellä voimakkaan metsäteollisuuden piirissä. Paliskunnalla ei ole alueella kiinteitä rakenteita, mutta alueen saavutettavuus on tärkeää. Poronhoidolle tuulivoimapuiston uskotaan aiheuttavan enemmän negatiivisia kuin positiivisia vaikutuksia.

Alue sijaitsee paliskunnan laajimman talvilaitumen reunalla kattaen siitä sekä alueelle osuvasta kesälaitumesta vähäisiä osia. Parhaaksi merkitystä talvilaitumesta alue kattaa noin kolmas osan ja alueelle jää

5.12.2022

kokonaisuudessaan syys- ja loppolaidunta. Kevätlaitumia osuu myös alueelle, joista toisesta alue kattaa puolet. Muita kevät-, kesä-, talvi- ja jäkälälaitumia on lähistöllä laajasti. Porojen laidunkiertoreittejä vaikuttaa kulkevan alueella keskitetysti. Alueen eteläpuolen erotus- ja siirtoaidat kertovat alueella voivan olla merkittävää erotustoimintaa.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa on osa paliskunnan menetettävistä laitumista alueellisesti kohtalaisia. Vasomisaaluetta häiriintyy osittain, mutta samantyyppisiä laitumia on lähistöllä laajasti. Laidunkierto häiriintyy ja se voi jopa estyä. Erotus- ja siirtoaidoien toiminnan ei voida katsoa estyvän ja niiden toimintaan voi olla vähäistä vaikutusta porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta. Paliskunta on pinta-alaltaan hyvin pieni, joten laitumien häiriintyminen voi vaikuttaa laajasti. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen länsiosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

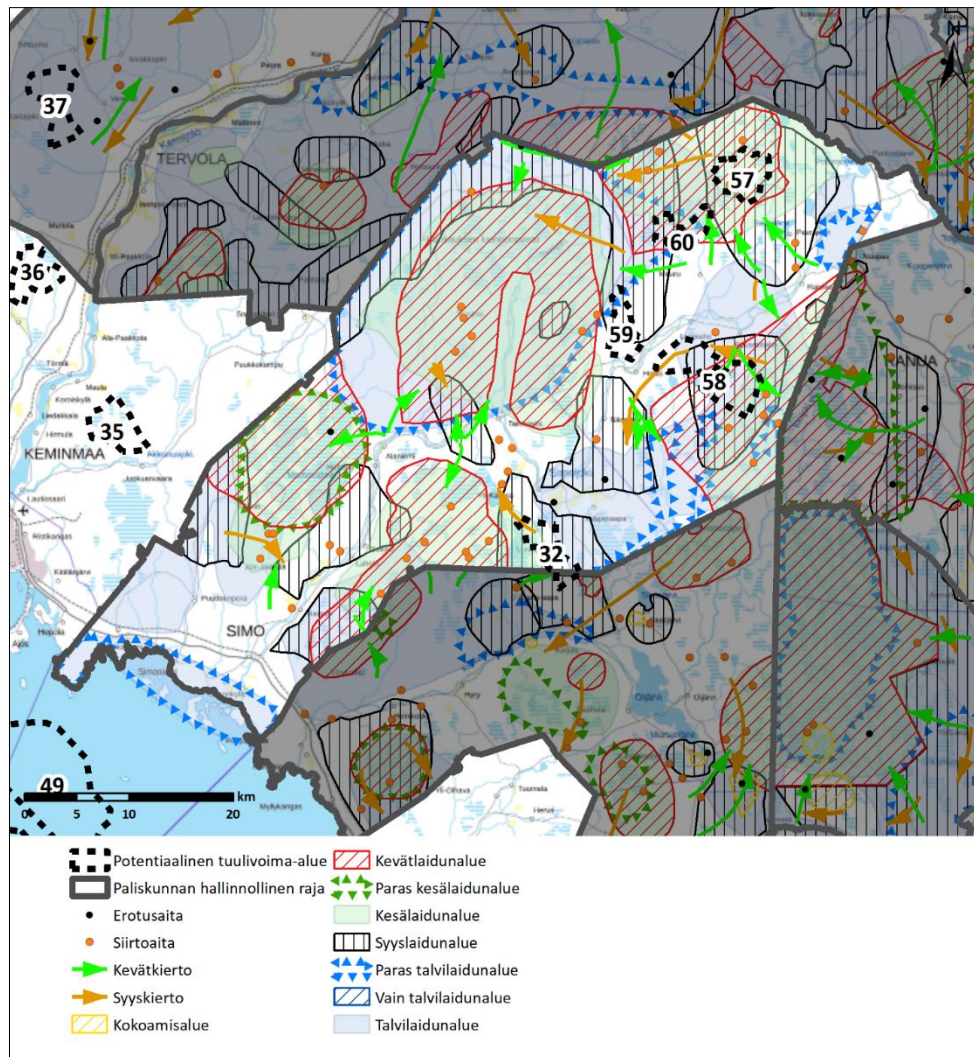
5.21 Niemelä

Niemelän paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.22 Isosydänmaa

Isosydänmaan paliskunta on pinta-alaltaan 2 268,2 km² ja sijoittuu Simon, Ranuan ja Tervolan kuntien alueille. Alueen suurin sallittu poromäärä on 2 000 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

5.12.2022

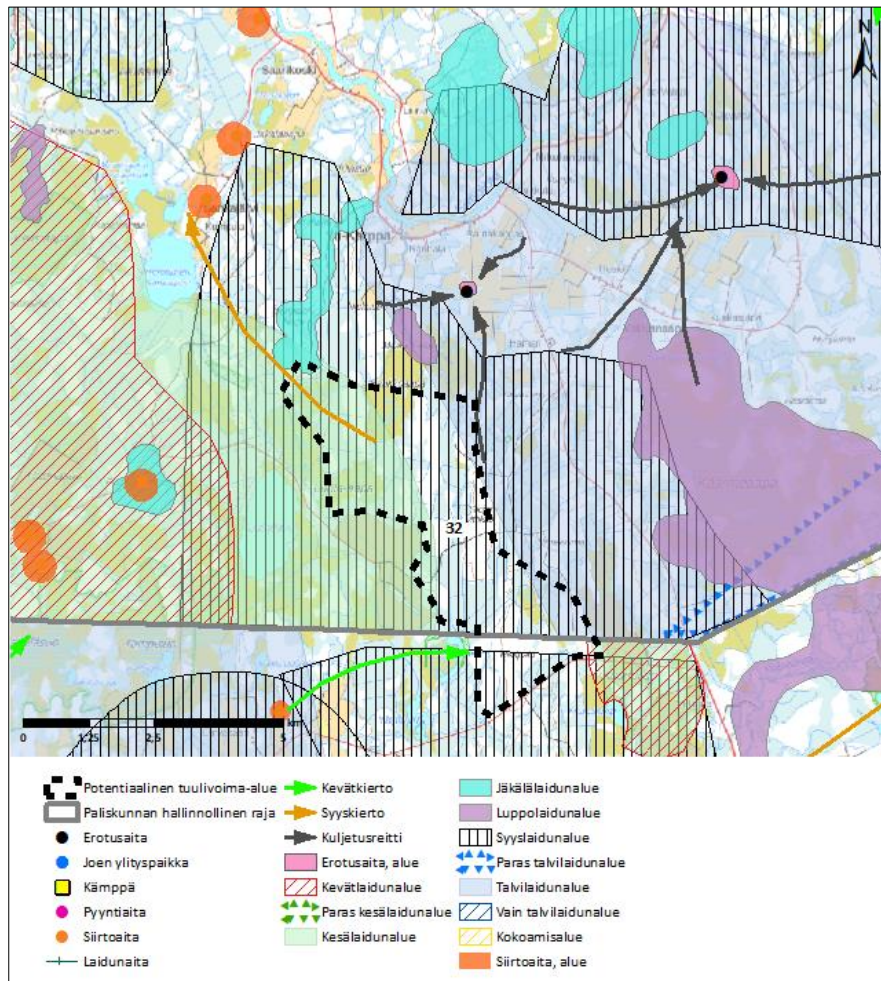
Kuva 47. Isosydänmaan paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 53 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 2 000, mikä on yli Suomen paliskuntien keskitason (3 290 poroa). Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 1 482 ja teurasporoja oli 602. Tokat-aineiston perusteella paliskunta vaikuttaa jakautuneen kahtia Simojoen kohdilta. Eteläpuolen keskellä on laajempi talvilaidunta ja sen molemmilla puolilla on muita laidunkokonaisuuksia. Pohjoisessa Runkkauksen luonnonpuiston kohdilla levittäytyy laajemmat yhtenäiset laidunalueet, jonne molemmiin puolin suuntautuu laidunkiertoreittejä. Myös Valtatien 4 merenpuolella on talvilaidunta. Kiinteitä erotusaitoja on vain muutamia, mutta siirtoaitoja on runsaasti.

Paliskunnan länsi- ja eteläosan alueelle sijoittuu runsaasti toiminnassa ja rakenteille olevaa tuulivoimaa, joiden vaikutuksesta paliskunnan toiminnan painopiste on siirtynyt sisämaahan päin ja etenkin syyslaidunalueiden osalta muutos on ollut huomattava. Nykyisten tuulivoima-alueiden jatkoksi on suunnitteilla useita laajoja tuulivoimapuistoja, jotka edelleen laajentaisivat häiriötä sisämaahan laajojen kesälaidunalueiden läheisyyteen ja siten kaventaisivat huomattavasti paliskunnan rauhallisten laidunalueiden pinta-alaa.

Isosydänmaan paliskunnan alueelta tunnistettiin viisi potentiaalista uutta tuulivoima-aluetta: alueet 32, 57, 58, 59 ja 60, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

5.12.2022

Kuva 48. Alue 32 Tokat-aineiston kanssa.

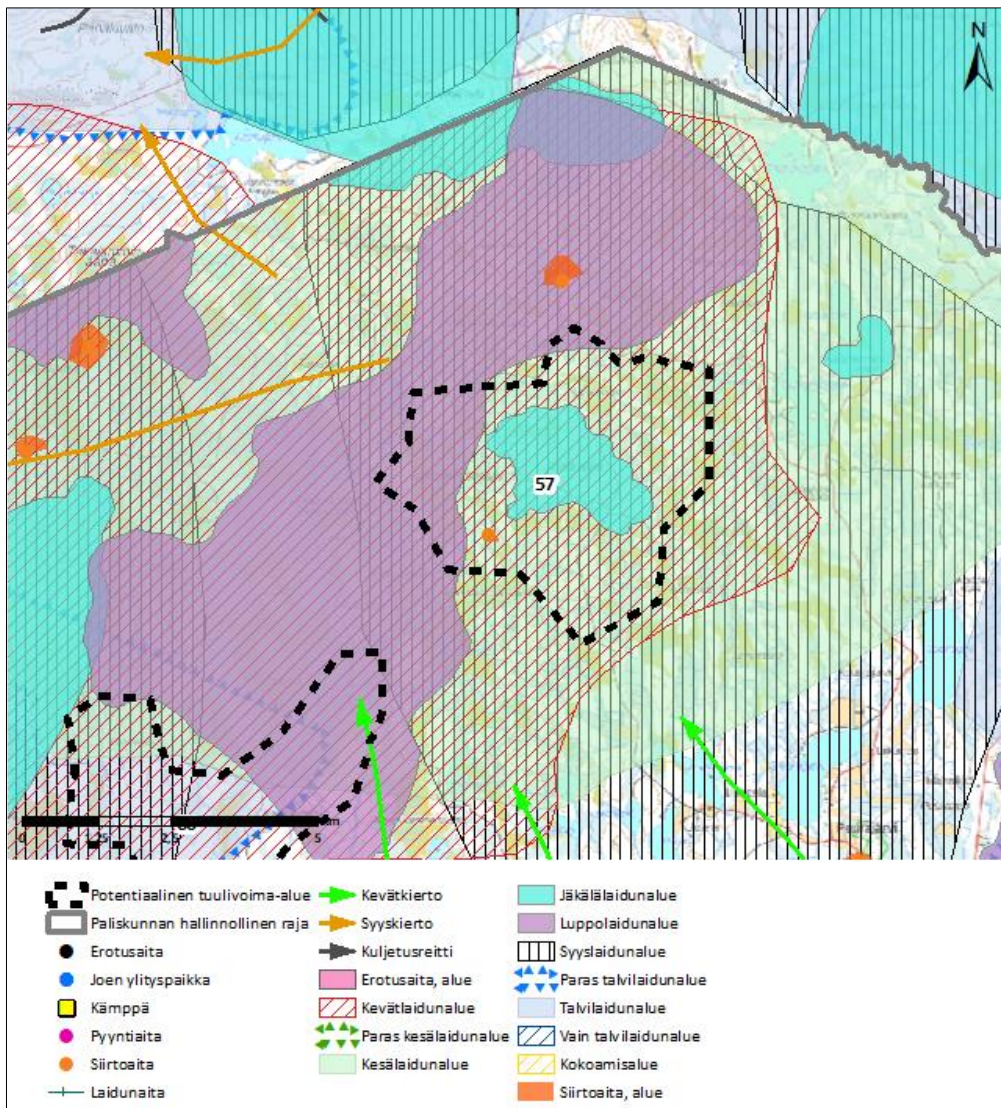
Potentiaalinen tuulivoima-alue 32 sijaitsee paliskunnan etelärajalalla ja osittain Oijärven paliskunnan puolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 480 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 23 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (15 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan syyslaidunalueelle sekä osittain kesä- ja talvilaitumille. Alueesta pohjoiseen on kiinteä erotusaita ja kuljetusreittejä. Alueelle on kuvattu syyskiertoa.

Paliskunnan mukaan alueen pohjoispuolella sijaitsevaa Kärpän kiintoaitaa käytetään syksyisin ja talvisin erotustoimintaan. Alueelle rakentamisen arvioidaan aiheuttavan porojen aikaisempaa ja lisääntyvää kulkemista lähiympäristön aktiivisille maatalousmaille, mikä aiheuttaa paliskunnalle lisätyötä ja kustannuksia. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 32 sijaitsee paliskunnan eteläpuolen laajimman kesälaidunalueen reunamilla kattaen siitä pinta-alallisesti vähäisiä osia. Syyslaitumesta alue kattaa kolmasosan ja alueelta kulkee keskitetysti syyskiertoa. Alueesta pohjoiseen sijaitseva erotusaita, kuljetusreitit sekä sijainti keskellä syyslaidunta kertovat alueella olevan merkitystä erotustoimintaan.

5.12.2022

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan alueellisesti menetettävistä laidunalueista ovat kohtalaisia. Lähistöllä on muitakin syyslaitumia, mutta erityisesti sijainti keskellä syyslaidunta sekä syyskiertoa häiritsisi porojen laiduntamista ja kulkemista kohtalaisesti. Laidunkierron ei voi kuitenkaan katsoa estyvän kokonaan. Olemassa olevan laidunmaan ulkopuolella on paljon viljelyksiä, jonne porot voivat kulkeutua, mikäli laiduntaminen häiriintyy. Vähäisiä vaikutuksia alueella olisi myös poronhoitotyöhön porojen kokoamisen ja kuljetamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen pohjoisosaan, joten alueen pienentämisellä tai voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

Kuva 49. Alue 57 Tokat-aineiston kanssa.

5.12.2022

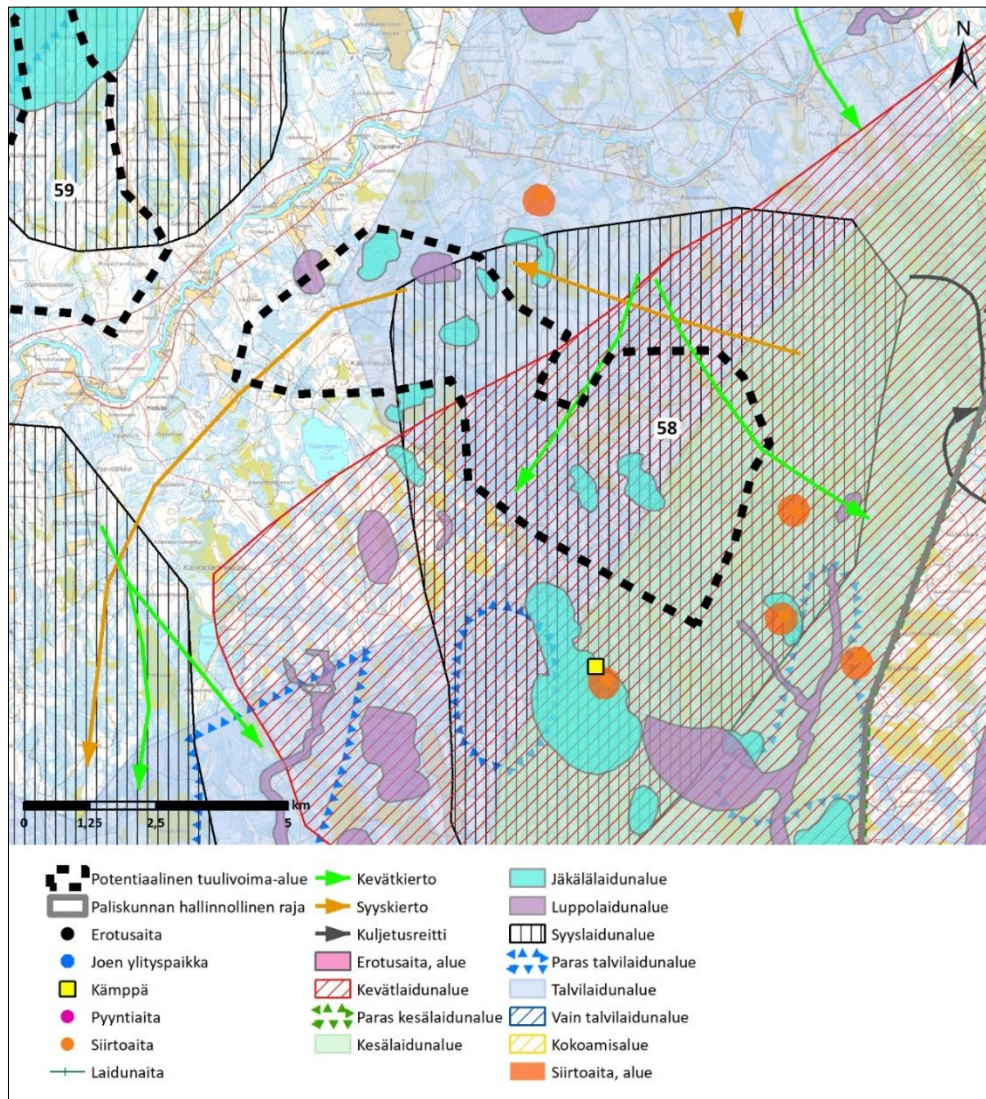
Potentiaalinen tuulivoima-alue 57 sijaitsee paliskunnan pohjoisosassa Ruonanjoen varressa. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1818 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä 28 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (19 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesä-, kevät- ja syyslaidunalueelle sekä osittain luppolaitumelle. Alue myös kattaa jäkälälaidunalueen. Alueella ja sen ympäristössä on siirtoaitoja ja sen lähiympäristöön on kuvattu kiertosuuntia. Alue on lähellä potentiaalista tuulivoima-aluetta nro 60.

Paliskunnan mukaan alue on Simojoen pohjoispuolella laiduntavien porojen vasonta- ja kesälaidunalueita ja kartalla näkyvillä siirtoaidoissa merkitään vuosittain 150–200 vasaa, joka on lähes puolet pohjoispuolella laiduntavista vassoista. Alueelle sijoittuu myös jonkin verran poroille talvella tärkeitä loppo- ja jäkälälaitumia. Alue on tällä hetkellä asumaton ja rauhallista. Alue sijaitsee suunnitteilla olevat Suhangon kaivospiirin välittömässä läheisyydessä ja mikäli kaivoshanke toteutuu kasvaa sen merkitys rauhallisena laidunmaana. Alueen etelärajalla asuu poronhoitajia ja on heidän kotitarhojaan. Alueen rakentamisen arvioidaan muuttavan rauhallisen ympäristön, joka aiheuttaa porojen siirtymisen muualle ja suurella todennäköisyydellä Simojoki varren viljelyksille. Tämä aiheuttaisi poronhoitajille lisätöitä ja kustannuksia. Myös mahdollisia häiriöitä talvitarha toimintaan tulisi tutkia. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 57 sijaitsee paliskunnan pohjoisosan laajojen kevät-, kesä- ja syyslaitumen keskellä kattaen niistä noin viidesosat. Luppolaitumesta alue kattaa pinta-alallisesti vähäisiä osia, mutta jäkälälaitumen alue kattaa kokonaan. Lähiympäristössä olevat siirtoaidat kertovat alueella olevan merkitystä vasanmerkintään sekä erotustoimintaan. Alueella merkittävien vasojen määrä on alueellisesti paliskunnan pohjoisosassa merkittävä. Laidunkiertoa vaikuttaa tapahtuvat aluetta laajemmaltikin.

Kohtuutonta haittaa arvioidessa osa paliskunnan menetettävistä laidunalueista ovat pinta-alallisesti kohtalaisia ja vaikka muita laitumia sijaitseekin lähetyvillä, on sijainti hyvin keskeinen sekä kesäajan, että syysajan laitumille. Vasomisalueita häiriintyy osittain ja osa vasanmerkitysrakenteista jäisi alueelle. Laidunkierto häiriintyisi osittain, mutta sen ei voida katsoa kokonaan pysähtyvän. Suuria vaikutuksia alueella voi olla paikalliseen porotyöhön porojen keruun osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella voi olla useita vaikutuksia niin poronhoitotyöhön kuin porojen luontaiseen laiduntamiseen, sillä alue on ennestään asumaton ja rakentamaton. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seuranta ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

5.12.2022

Kuva 50. Alue 58 Tokat-aineiston kanssa

Potentiaalinen tuulivoima-alue 58 sijaitsee paliskunnan kaakkoisosassa Hosion, Leppiahon ja Rovastinahan kylien eteläpuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 3 241 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 51 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (34 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella Lähes kokonaan talvi- ja syyslaidunalueelle sekä osittain kevät- ja kesälaitumille. Alue myös kattaa jäkälä ja luppolaitumia. Kaakkoispuolelle sijoittuu useita siirtoaitoja ja alueelle on kuvattu kevät- ja syyskiertoa. Alue on lähellä potentiaalista tuulivoima-aluetta nro 59.

Paliskunnan mukaan alue sijoittuu Simojoen eteläpuolella laiduntavien porojen syyslaidunalueelle sekä osittain kesälaitumelle ja vasanmerkitäälueelle. Alueesta itään Näätäaavalla sijaitsee yhteisaita Kuukkaan paliskunnan kanssa, jossa vuosittain merkitään 400–500 vasaa ja jolle poroja kerätään esim. Makkaralatva-aavalta ja Pitkäkuusikosta. Alueen läpi kulkee merkittävä syyskiertoreitti ja sen välittömässä läheisyydessä pohjois- ja länsiosassa sijaitsee talvitarhoja ja talviruokintapaikkoja. Alueen rakentamisen arvioidaan katkaisevan porojen syyskiertoreitin ja aiheuttavan porojen ennustamattoman kulkemisen. Esimerkiksi on hankala arvioida minne Hosion ja Rovastinahan kylän talvitarhoilta löysätyt porot kulkevat jatkossa. Tämä ennustamattomuus

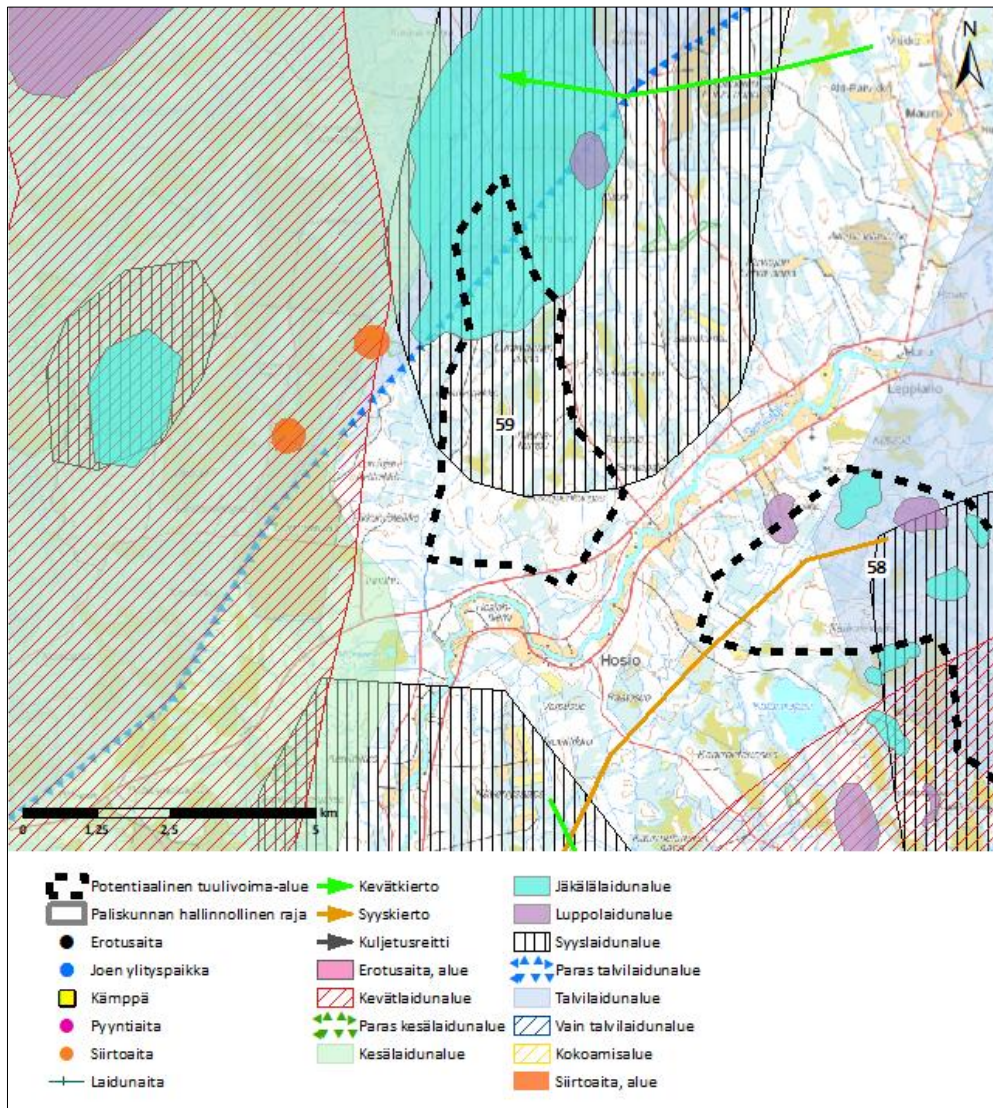
5.12.2022

lisää poronhoitajien työtä ja kustannuksia. Myös mahdollisia häiriöitä talvitarha toimintaan tulisi tutkia. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 58 sijaitsee osittain paliskunnan itäpuolen laajimman kevätlaidunalueen keskellä kattaen siitä noin viidesosan. Kesälaitumesta alue kattaa pinta-alallisesti vähäisiä osia, mutta syyslaitumesta noin puolet. Alue kattaa useita jäkälä- ja luppolaitumia. Alueen laitumet ovat erillään muusta paliskunnasta. Alueelta vaikuttaa kulkevan keskitetysti porojen laidunkiertoreittejä. Alueen ympärillä on runsaasti siirtoaitoja, mikä kertoo alueella olevan merkittävää erotus- ja vasanmerkintä toimintaa.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan menetettävistä laidunalueista olisi alueellisesti suuria. Iso osa kevät- ja syyslaidunta häiriintyisi erityisesti alueen keskeisen sijainnin vuoksi. Alueen laajuus kattaisi myös porojen nykyisiä kulkureittejä, jolloin porojen liikkuminen voi muuttua. Olemassa olevan laidunmaan ulkopuolella on paljon viljelyksiä sekä asutusta, jonne porot voivat kulkeutua, mikäli laiduntaminen häiriintyy. Alueen lähistöllä laiduntaa merkittävä osa paliskunnan poroista ja alueen aidoissa merkitään suuri määrä vassoja. Alueen voi todeta olevan merkittävää poronhoitotyölle ja vaikutuksia aiheutuu porojen kokoamiseen ja kuljettamiseen, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen merkitys korostuu myös paliskuntien yhteistyöalueena ja siellä tapahtuva erotustoiminta voi pitää yllä laissa määritettyjä paliskuntarajoja ja estää vieraspalkisten porojen vaeltamisen syvemmälle toiseen paliskuntaan. Alueella voi olla useita vaikutuksia niin poronhoitotyöhön kuin porojen luontaiseen laiduntamiseen ja kulkemiseen. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

5.12.2022

Kuva 51. Alue 59 Tokat-aineiston kanssa

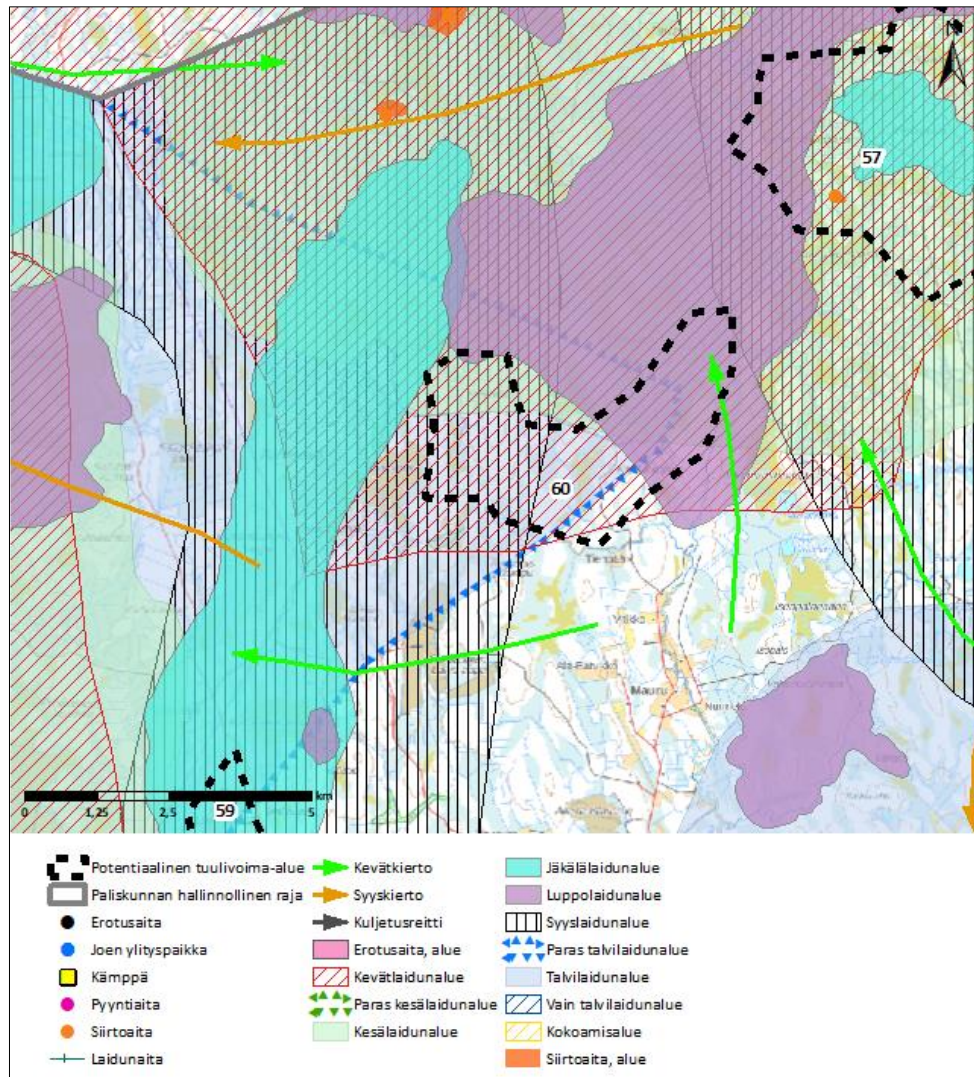
Potentiaalinen tuulivoima-alue 59 sijaitsee paliskunnan keskivaiheilla Hosion kylän ja Simojoen pohjoispuolella. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 275 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 20 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (13 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella lähes kokonaan syyslaidunalueelle ja osittain jäkälälaitumelle ja parhaalle talvilaitumelle. Alueesta itään on siirtoaitoja ja pohjoisen kuvattu kevätkiertoa. Alue on lähellä potentiaalista tuulivoima-aluetta nro 58.

Paliskunnan mukaan alue sijaitsee vasanmerkitysalueen välittömässä läheisyydessä ja alue on tärkeää syyslaidunta, jonka merkitys tulevaisuudessa korostuu, mikäli vireillä olevat maankäytön hankkeet toteutuvat. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 59 sijaitsee paliskunnan pohjoispuolen laajan syyslaitumen reunalla kattaen siitä vähäisiä osia pinta-alallisesti, kuten myös alueen jäkälä- ja talvilaitumesta. Muita syys-, talvi- ja jäkälälaitumia on laajasti myös lähistöllä. Alueen lähistöllä olevat siirtoaidat kertovat alueella olevan merkitystä erotustoimintaan.

5.12.2022

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menetettävät laidunalueet ovat vähäisiä ja muita laitumia on lähistöllä laajasti. Siirtoaitojen toiminnan ei voida katsoa estyvän. Vähäisiä vaikutuksia voi olla paikalliseen poronhoitotyöhön porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella on vähäisiä vaikutuksia poronhoitoon.

Kuva 52. Alue 60 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 60 sijaitsee paliskunnan pohjoisosassa Ruonajoen länsipuolella ja Maurun kylästä pohjoiseen. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 163 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 18 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (12 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kevätlaidunalueelle, lähes kokonaan parhaalle talvilaitumelle ja osittain syys- ja luppolaitumelle. Alueelle ja sen lähelle on kuvattu kevätkiertoa. Alue on lähellä potentiaalisia tuulivoima-alueita nro 57 ja 59.

Paliskunnan mukaan sijaitsee vasonta- ja kesälaidunalueen välittömään läheisyyteen ja siellä on vielä jonkin verran talvella poroille elintärkeitä jäkälä- ja luppolaidunalueita. Alue on asumaton ja rauhallista laidunmaata ja sen läpi poroja kulkee talvialueilta kevään vasontamaille. Alueen etelärajalla asuu

5.12.2022

poronomistajia ja on heidän kotitarhojaan. Alueen rakentamisen arvioidaan katkaisevan porojen luontaisen kulkureitin ja aiheuttavan näin ennustamatonta liikettä, joka todennäköisesti suuntautuisi Simojoki varren viljelyksille aiheuttaen lisää työtä ja kustannuksia poronhoitajille. Alueen rauhallisuus myös häiriintyisi. Myös mahdollisia häiriöitä talvitarha toimintaan tulisi tutkia. Paliskunta vastustaa aluetta.

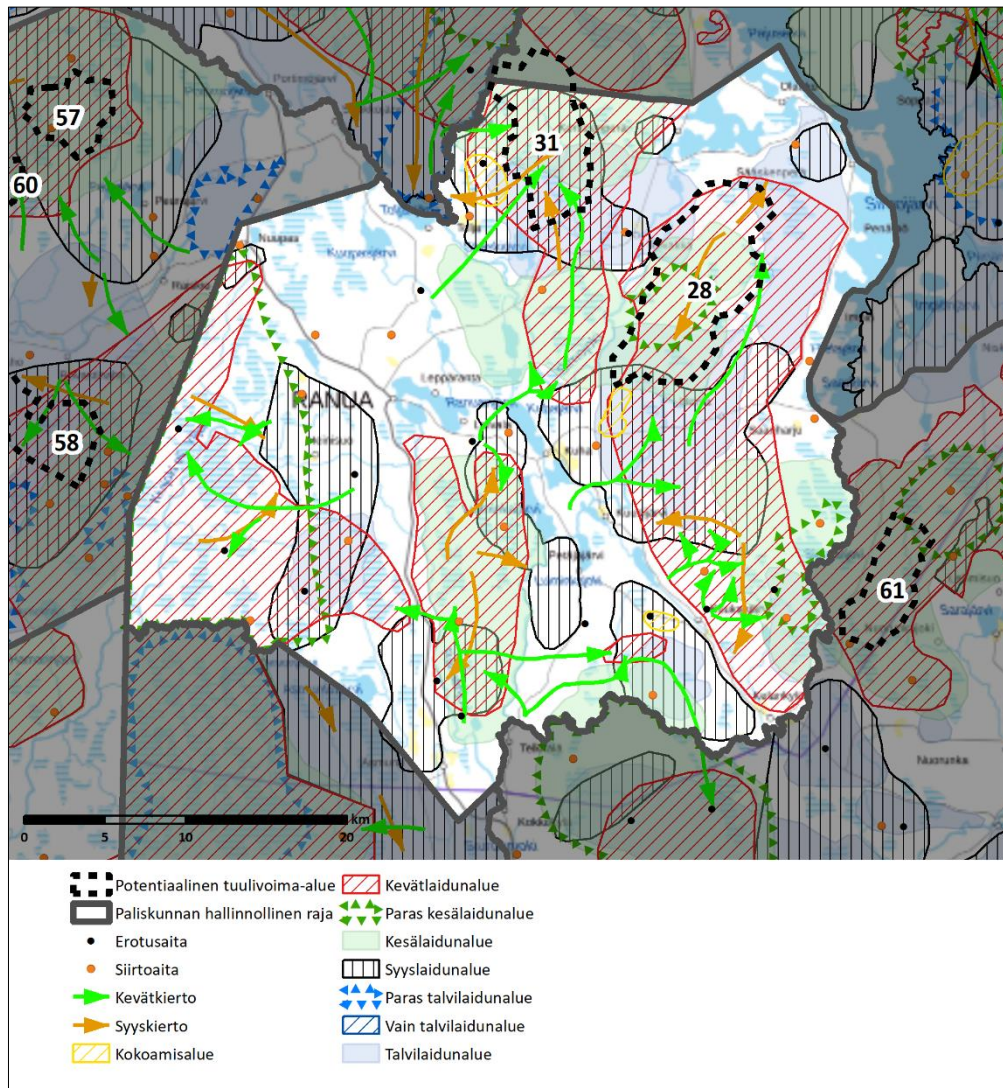
Alue 60 sijaitsee paliskunnan pohjoisosan laajan kevät- ja kesälaitumenreunalla kattaen niistä sekä alueelle osuvista syys-, talvi- ja loppolaitumista vähäisiä osia. Muita saman tyyppisiä laitumia on laajasti lähistöllä. Laidunkiertoa vaikuttaa tapahtuvan myös aluetta laajemmaltikin.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämät laidunalueet ovat vähäisiä pinta-alallisesti. Varsonta-alueita häiriintyy osittain. Laidunkierto häiriintyy osittain, mutta sen ei voi katsoa estyvän kokonaan. Alue on ennestään asumatonta ja rakentamatonta, joten lisääntyvä infrastruktuuri voi muuttaa porojen kulkua. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen pohjoisosaan, joten alueen pienentämisellä tai voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.23 Kuukas

Kuukkaan paliskunta on pinta-alaltaan 1 476 km² ja sijoittuu Ranuan ja Pudasjärven kunnan alueille. Alueen suurin sallittu poromäärä on 1 500 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineisto päivitettiin Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022. Paliskunta myös kommentoi alueita.

5.12.2022

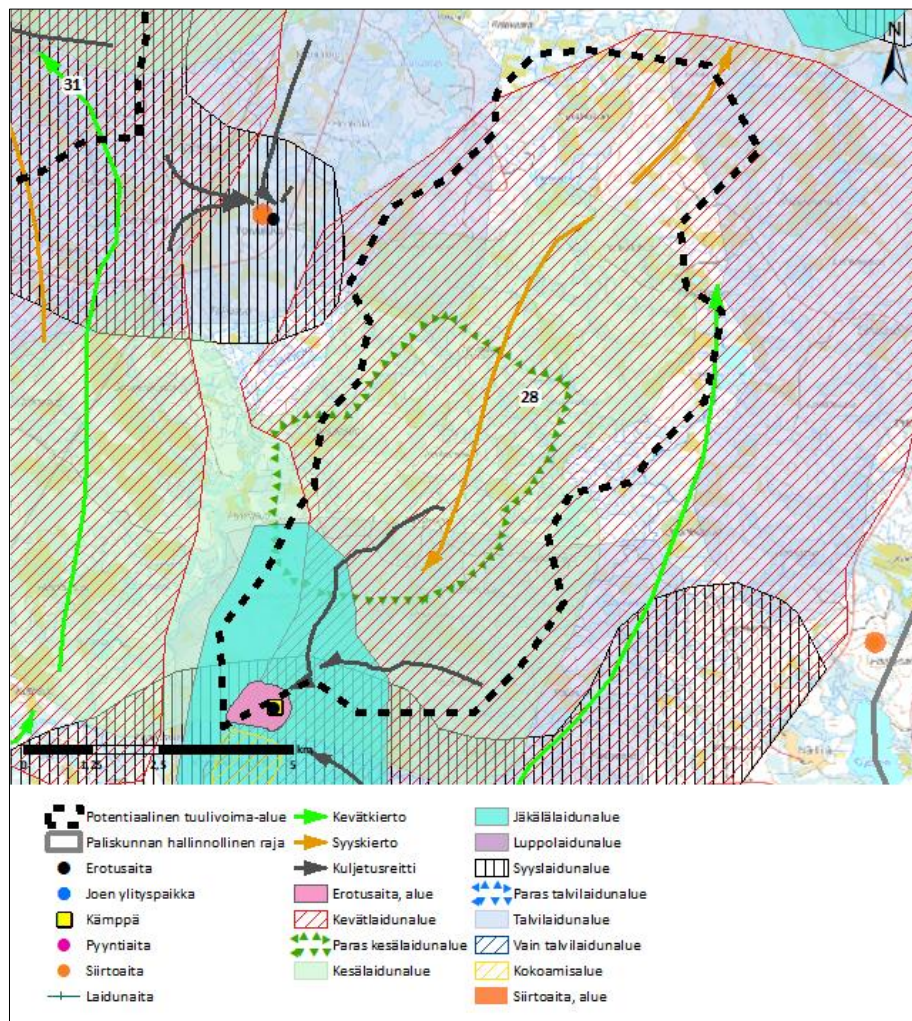

Kuva 53. Kuukkaan paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 61 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 1 500, mikä on alle Suomen paliskuntien keskitason (3 290 poroa). Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 1 532 ja teurasporoja oli 806. Tokat-aineiston perusteella paliskunta on jakautunut kolmeen isompaan alueeseen: tie 78 länsipuolelle, tie 78 ja Syötteentie 858 väliseen alueeseen ja sekä Kuukasjärventien itäpuolelle. Länsipuolen kahdella alueella on laajat yhtenäiset laidunalueet, joiden koko laajuutta porot laidunkiertosuuntien mukaan vaikuttavan käytävän. Paliskunnan Itäpuolella vaikuttaa olevan useampia tokkakuntia. Myös alueiden välillä on jonkin verran porojen kulkua. Kiinteitä erotusaitoja sekä siirtoaitoja on ympäri paliskuntaa. Ranuajärven pohjoispuoli vaikuttaa poronhoidollisesti hiljaisemmalta.

Kuukkaan paliskunnan alueelta tunnistettiin kaksi uutta potentiaalista tuulivoima aluetta: Alueet 28 ja 31, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

5.12.2022

Kuva 54. Alue 28 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 28 sijaitsee paliskunnan pohjoispuolella Simojoen ja Luiminkajoen välissä. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 6 794 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 107 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (71 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kevätlaidun-alueelle, lähes kokonaan kesälaitumella ja osittain parhaalle kesälaitumelle, syys-, talvi- ja jäkälälaitumelle. Alueen eteläosassa ja alueesta länteen sijaitsee kiinteitä erotusaitoja. Alueelle on merkitty kuljetusreitit sekä kuvattu kevät- ja syyskiertoa. Alue on lähellä potentiaalista tuulivoima-aluetta nro 31.

Paliskunnan mukaan alue on tärkeää kevät- ja vasoma-aluetta ja keskeistä kesälaidunaluetta. Alueen lounaisrajalla sijaitseva Korppikankaan erotusaita on yksi paliskunnan merkittävimmistä aidoista ja siellä käsitellään syksyisin noin 500 poroa, joka on kolmasosa paliskunnan poromäärästä. Aidassa myös merkitään vasoja. Suunnitellulta alueelta kulkee porojen luontaista kulkureittiä ja siltä kerätään poroja erotuksiin. Alueelle osuu myös talvilaidunaluetta ja varsinkin jokien ja ojien varsilla on paljon loppoa sekä pohjoisosissa jäkälän/nurmen kaivualueita. Hyvien ruokamaiden vuoksi porot viihtyvät alueella pitkälle alkutalveen ennen kuin siirtyvät laidunkiertonsa mukaisesti kotitarhoille. Alueen rakentamisen arvioidaan poistavan laidunalueita porojen käytöstä, jolloin muut alueet kuormittuvat liikaa. Laidunkierto voi häiriintyä, jolloin porot mahdollisesti siirtyvät viljelyksille sekä vakituisen ja loma-asutuksen piiriin. Tämä voi aiheuttaa kitkaa maanomistajien

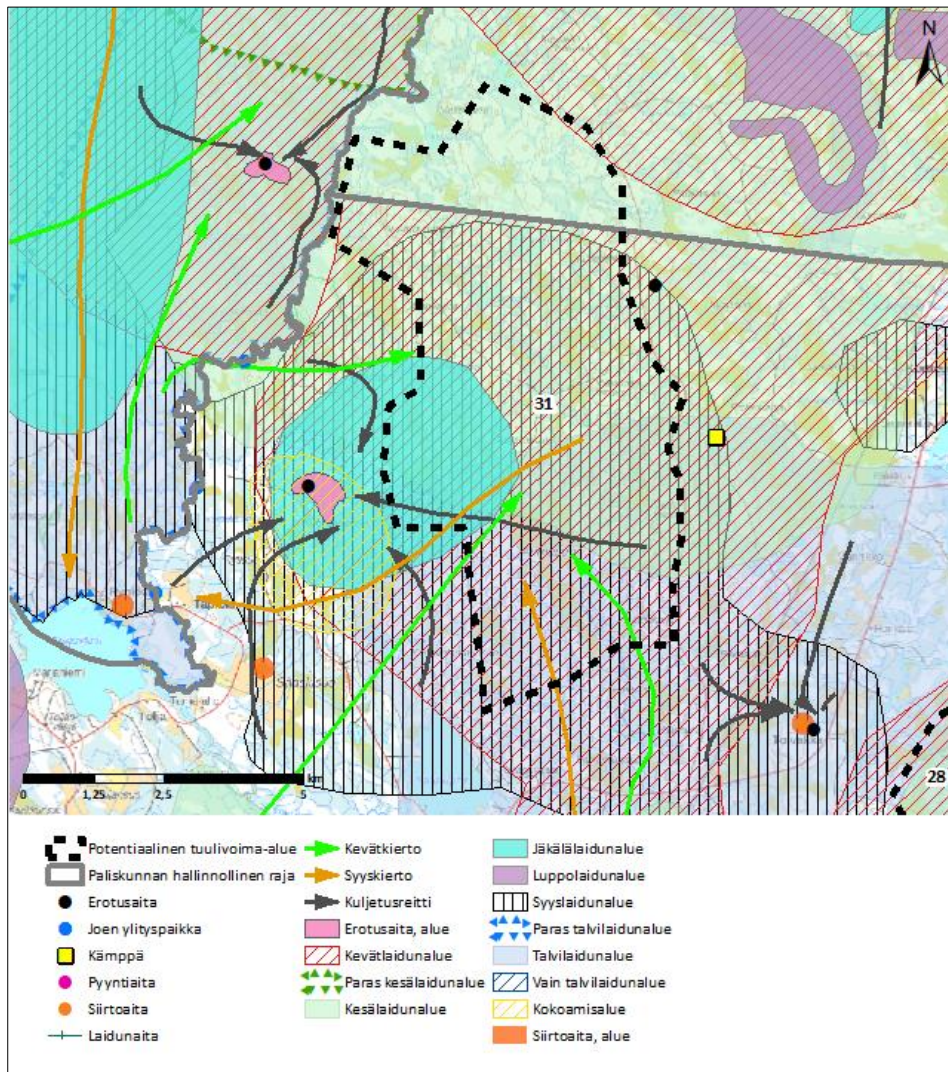
5.12.2022

kanssa ja lisätä poronhoidon työtä ja kustannuksia. Myös erotustoiminta voi vaarantua. Paliskunta vastustaa aluetta.

Alue 28 sijaitsee paliskunnan itäpuolen laajan kevätlaitumen pohjoisosassa kattaen siitä noin viidesosan. Laajimmasta kesälaitumesta alue kattaisi noin kolmanneksen ja alue kattaa parhaan kesälaitumen. Talvi- ja lupolaitumista alue kattaa pinta-alallisesti vähäisiä osia. Alueelta kulkee keskittyneesti porojen kulkureittejä. Alueella ja sen lähistön useat erotusaidat ja kuljetusreitit kertovat sen olevan erotustoiminnalle merkittävää.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan menettämistä laidunalueista ovat pinta-alaltaan suuria. Vasonta-alueita ja parhaita kesälaitumia häiriintyy. Muita laitumia on lähistöllä laajasti, mutta alueen voi todeta poromääriltään paliskunnalle hyvin merkittäväksi. Alue on tällä hetkellä rauhallista ja se vaikuttaa merkittävältä porojen luontaiselta kulkupaikalta, jonka häiriintyminen voi aiheuttaa porojen kulun ennakoimattomia muutoksia. Alueesta lounaaseen sijaitsee merkittävä erotusaita, jossa käsitellään lähes kolmas osa koko paliskunnan poroista. Kuljetusreitit on kuvattu pitkälle alueen suuntaan, joten erityisesti porojen koaminen ja kuljettaminen voi vaikeutua, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella voi olla useita vaikutuksia niin poronhoitotyöhön kuin porojen luontaiseen laiduntamiseen varsinkin sen keskeisen sijainnin vuoksi. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen eteläosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.12.2022

Kuva 55. Alue 31 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 31 sijaitsee paliskunnan pohjoisrajalla Pekkalantien 942 ja Kelukkajoen välissä. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 4 320 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimamäärä 65 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (43 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella lähes kokonaan kevät-, kesä- ja syyslaidunalueelle sekä osittain talvi- ja jäkälälaitumille. Alueen ympärillä on useita kiinteitä erotus- ja siirtoaitauksia sekä kokoamisaluetta. Alueelle on kuvattu kuljetusreittejä sekä kevät- ja syyskiertoa. Alue sijaitsee paliskunnan rajalla ja on lähellä potentiaalista tuulivoima-aluetta nro 28.

Paliskunnan mukaan alue on porojen kevät- ja kesälaidunta sekä vasoma-aluetta. Se on myös syys- ja talvilaidunalue ja sieltä kootaan ja kuljetetaan poroja useisiin ympäröiviin erotusaitauksiin. Kelukkavaaran erotusaidassa alueen itäpuolella käsitellään vuosittain noin 250 poroa ja kaakkoispuolen erotusaitauksessa noin 150 poroa. Alueella laiduntaa myös Narkauksen ja Niemelän paliskunnan poroja. Alueen rakentamisen arvioidaan poistavan laidunalueita porojen käytöstä, jolloin muut laitumet kuormittuisivat liikaa. Porojen kulku voi myös muuttua ja on mahdollista niiden siirtyvän Kemijärven tien varren sekä Toljan kylän viljelyksille. Tämä voi aiheuttaa kitkaa maanomistajien kanssa ja lisätä poronhoidon työtä ja kustannuksia. Tämä voi

5.12.2022

aiheuttaa kitkaa maanomistajien kanssa ja lisätä poronhoidon työtä ja kustannuksia. Myös erotusaitojen toiminta voi häiriintyä porojen keruun ja kuljettamisen osalta. Paliskunta vastustaa aluetta

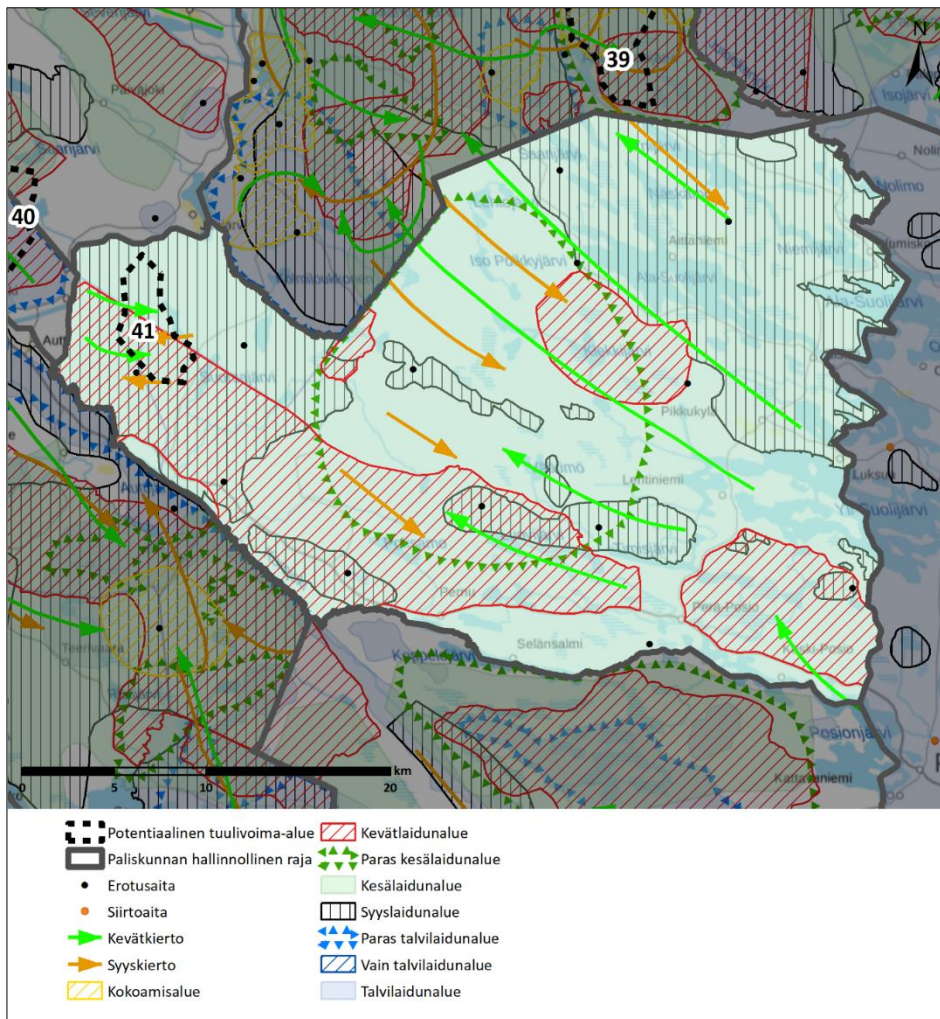
Alue 31 sijaitsee paliskunnan pohjoisrajalla ja kattaa puolet pohjoisimmasta kevät-, syys- ja talvilaitumesta. Kevät- ja jäkälälaitumesta alue kattaa kolmasosan. Laidunkierto vaikuttaa suuntautuvan alueelle. Alueen eteläpuolen erotusaidat, kokoamisalueet ja kuljetusalueet kertovat alueella olevan paljon merkitystä erotustoimintaan.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan alueellisesti menettämistä laitumista ovat suuria pinta-alallisesti. Vasonta-alueita häiriintyisi. Näin suurien laidunalueiden vaarantuminen aiheuttaa todennäköisesti jäljelle jäävien laitumien liiallisen kulumisen, sillä vastaavat laitumet ovat jokseenkin erillään nykyisestä laidunkokonaisuudesta. Alueella laiduntaa huomattava määrä poroja. Alue vaikuttaa olevan useasta suunnasta kulkevien porojen päätepiste ja alueen toteutuminen voi aiheuttaa kulkureittien muuttumista. Alueen erotusaitojen toiminnan ei voi katsoa loppuvan kokonaan, mutta se voi suuresti häiriintyä varsinkin porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Erotusaidoissa käsitellään lähes kolmasosa paliskunnan poroista. Alueella voi olla useita vaikutuksia niin poronhoitotyöhön kuin porojen luontaiseen laiduntamiseen varsinkin sen keskeisen sijainnin vuoksi. Alueen toteuttaminen nykyisellä laajuudellaan aiheuttaa suurta haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen eteläosaan, joten alueen pienentämisellä ja voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

5.24 Timisjärvi

Timisjärven paliskunta on pinta-alaltaan 971,2 km² ja sijoittuu Posion kunnan ja Rovaniemen ja Kemijärven kaupunkien alueille. Alueen suurin sallittu poromäärä on 1 900 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineistoa ei päivitetty Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022, sillä se paliskunnan mukaan oli ajantasainen. Paliskunta ei kommentoinut alueita.

5.12.2022

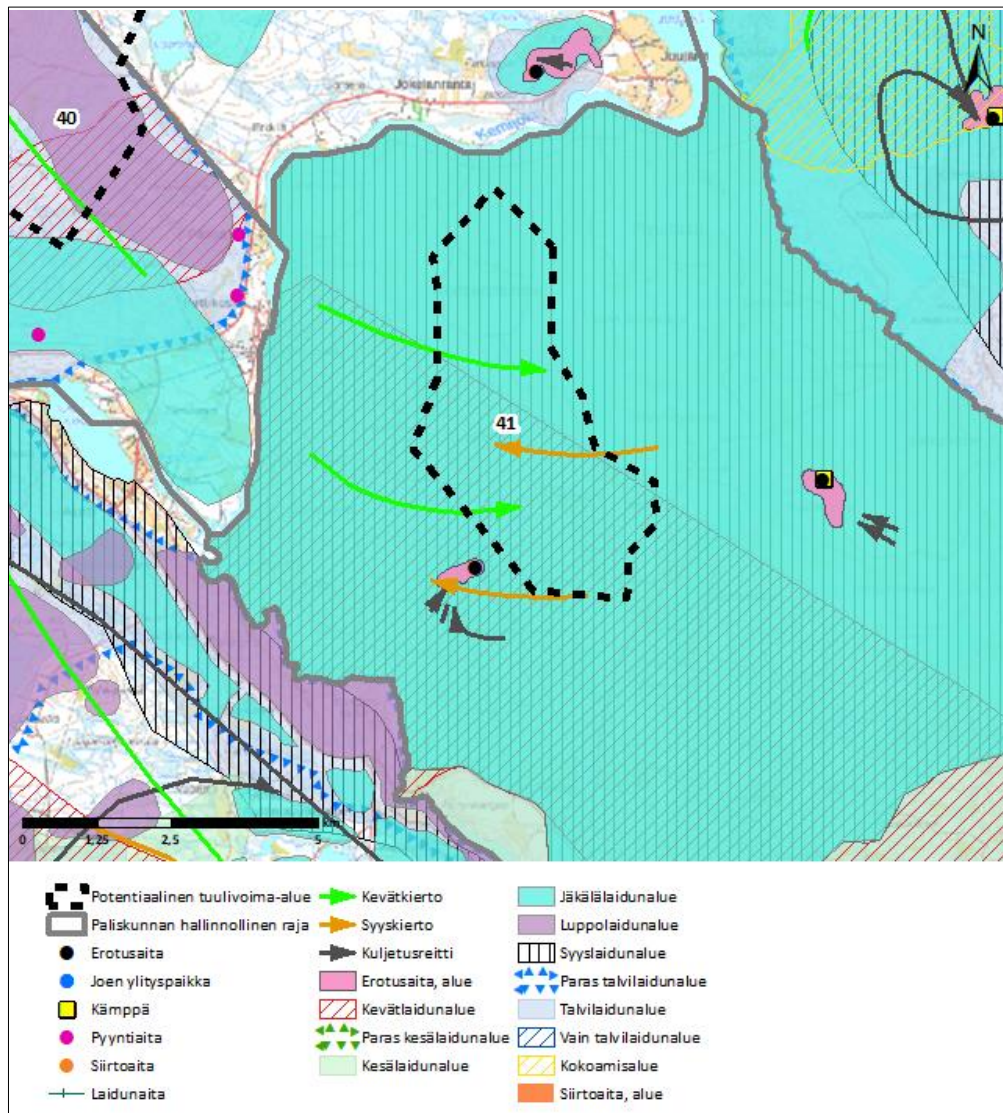

Kuva 56. Timisjärven paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 31 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 1 900. Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 1 728 poroa ja teurasporoja oli 616. Tokat-aineiston perusteella paliskunnalla on laajat yhtenäiset laidunalueet käytössään ja sen laidunkierto on hyvin selkeä. Laajin kevätlaidunalue on eteläreunalla ja kesälaidun kattaa koko paliskunnan. Syyslaidunalueita on sekä pohjoisosassa, että länsiosassa. Erotusaitoja on tasaisesti koko paliskunnan alueella ja vaikuttaa siltä, että porot liikkuvat paljon samoilla seuduilla. Keväisin laidunkiertoa tapahtuu koko paliskunnan alueella idästä länteen ja syksyisin lännestä itään. Talvilaitumia ei ole merkattu, mikä viittaisi porojen pitkään tarhaamiseen talvisaikaan.

Timisjärven paliskunnan alueelta tunnistettiin yksi uusi potentiaalinen tuulivoima alue: Alue 41, joka on esitetty tarkemmin lähikarttakuvassa.

5.12.2022

Kuva 57. Alue 41 Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 41 sijaitsee paliskunnan länsipuolella Suorsajärvestä länteen. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 1 540 ha ja teoreettisesti arvioituna maksimi tuulivoimalamäärä olisi 21 kpl, josta toteutettavissa 2/3 (14 kpl). Alue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesä-, syys- ja luppolaitumelle sekä puoleksi kevätlaidunalueelle. Alueelle on kuvattu kevät- ja syyskiertoa ja sen lähistöllä on kaksi kiinteää erotusaitaa. Alueen itäpuolelle ollaan rakentamassa tuulivoimapuistoa.

Alue 41 sijaitsee koko paliskunnan kattavalla kesälaidunalueella kattaen siitä sekä alueelle osuvasta kevätlaitumesta pinta-alallisesti vähäisiä osia. Syys- ja luppolaitumista alue kattaa noin kuudennesosan. Muita samantyyppisiä laitumia on laajasti lähistöllä. Porojen kulkureitit vaikuttavat kulkevan keskitetysti alueen kautta. Läheiset erotusaidat ja kuljetusreitit kertovat alueella olevan jonkin verran merkitystä erotustoimintaan.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa paliskunnan menettämät laidunalueet ovat vähäisiä pinta-alallisesti ja muita laitumia on laajasti lähistöllä. Kevätlaitumia häiriintyy joiltain osin ja lähellä sijaitsevan rakenteilla

5.12.2022

olevan tuulivoimapuistolla voi olla yhteisvaikutusta kevätlaitumiin. Laidunkiertoa häiriintyisi, mutta sen ei voi katsoa kokonaan estyvän. Erotusaitojen käytön ei voida katsoa loppuvan kokonaan mutta porojen kokoaminen ja kuljettaminen häiriintyisi osittain, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtalaista haittaa poronhoidolle. Haitat vaikuttavan painottuvan etenkin alueen eteläosaan, joten alueen pienentämisellä tai voimaloiden sijoittelulla voidaan ennalta arvioiden lieventää haittoja.

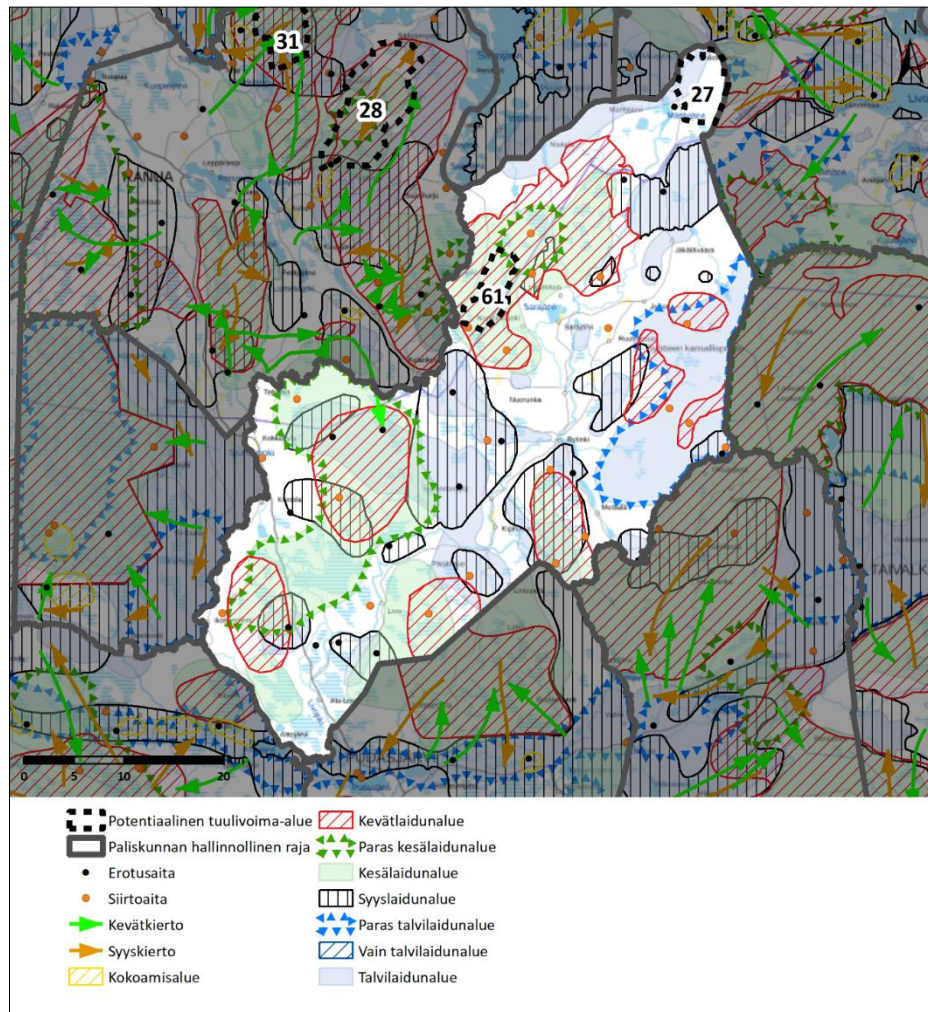
5.25 Posion Livo

Posion Livon paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.26 Pudasjärven Livo

Pudasjärven Livon paliskunta on pinta-alaltaan 1 897,7 km² ja sijoittuu Pudasjärven, Posion ja Ranuan kunnan alueille. Alueen suurin sallittu poromäärä on 2 100 poroa. Paliskunta ei sijoitu erityiselle poronhoitoalueelle. Paliskunnan Tokat-aineistoa ei päivitetty Lapin liiton järjestämän päivityksen yhteydessä keväällä 2022, sillä se paliskunnan mukaan oli ajantasainen. Paliskunta myös kommentoi aluetta.

5.12.2022

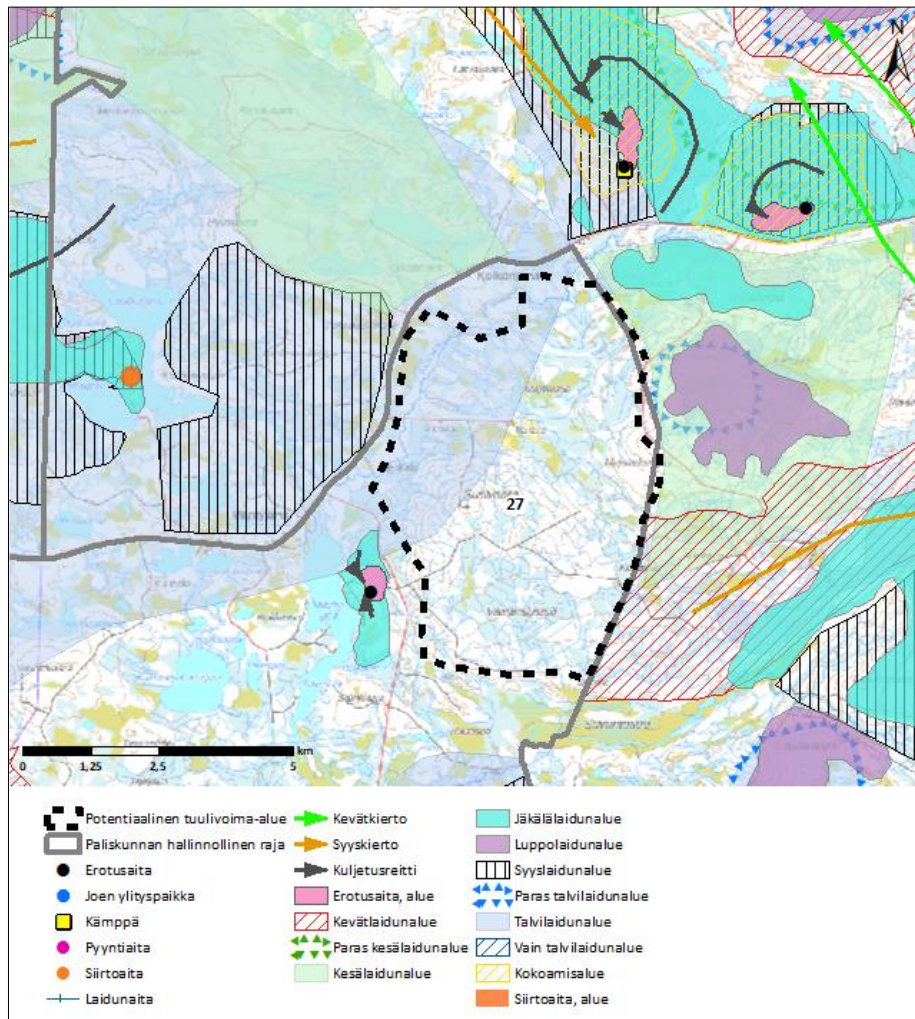

Kuva 58. Pudasjärven-Livon paliskunnan Tokat-aineisto.

Poronhoitovuonna 2020–2021 paliskunnassa oli 48 osakasta ja suurin sallittu eloporoluku on 2 100. Paliskunnan todellinen eloporoluku oli 1 731 ja teurasporoja oli 862. Tokat-aineiston perusteella poronhoito on jakautunut tasaisesti koko paliskunnan alueelle. Kevät-, kesä-, syys- ja talvilaitumia esiintyy koko paliskunnassa, mutta eräänlaisena vedenjakajana hahmottuu paliskunnan keskeltä koillis-kaakko-suuntaisesti virtaava Livojoki. Poronhoito paliskunnassa on todennäköisesti jakautunut useampaan työyksikköön ja tokkakuntaan, jotka laiduntavan eripuolilla paliskuntaa. Laajimmat yhtenäiset laidunalueet löytyvät kesä- ja kevätlaidunten osalta Sarajärven pohjoispuolelta sekä Rytingin ja Kokkokylän väliseltä alueelta. Molemmissa näkyy kartoissa laajoja suoalueita. Laajin yhtenäinen talvilaidunalue sijaitsee Syötteen kansallispuistossa. Paliskunnassa on 16 erotusaitaa ja 20 siirtoaitaa. Eniten erotusaitoja ja syyslaitumia on merkitty Rytingin kylän itäpuolelle. Aineistossa ei ole kuvattu porojen kulkureittejä.

Pudasjärven-Livon paliskunnan alueelta tunnistettiin kaksi potentiaalista uutta tuulivoima-alueita: alueet 27 ja 61, jotka ovat esitetty tarkemmin lähikarttakuvissa.

5.12.2022

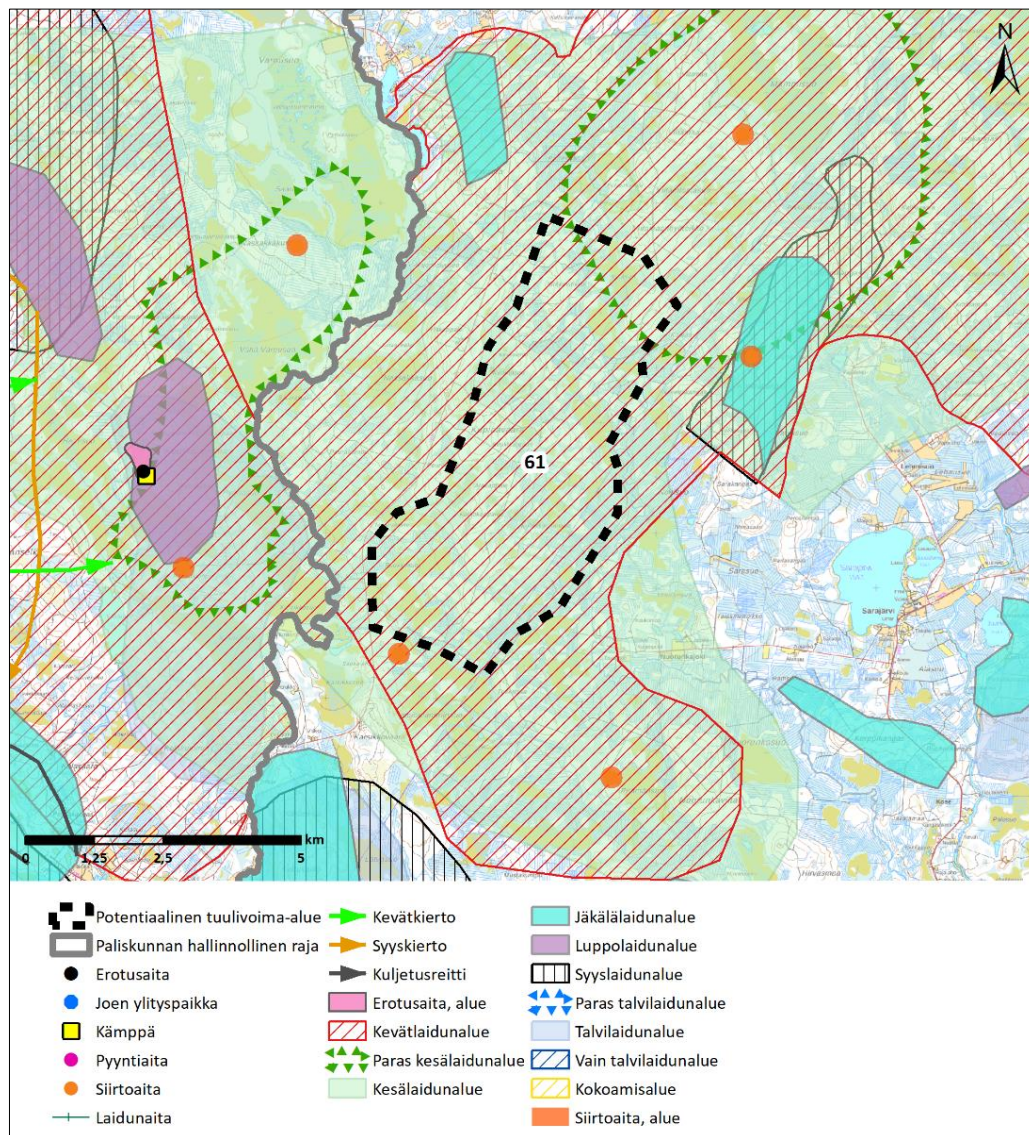

Kuva 59. Alue 27 lähikuva Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 27 sijaitsee paliskunnan pohjoisosissa Posion Livon ja Niemelän paliskuntien väliin jäävällä maakaistaleella ja mukailee paliskunnan rajaa idässä ja pohjoisessa (pois lukien Kolkonjärven aluetta). Lännessä alue kulkee Jäkälävaarantien itäpuolella ja rajoittuu etelässä Livojokea ympäröiviin suo-alueisiin. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2863 ha ja alustavasti arvioitu maksimi tuulivoimalamäärä 30 kpl. Kolmasosa hankealueesta sijoittuisi talvilaidunalueelle ja alueen välittömässä läheisyydessä Mäntyjärven rannalla toimii kiinteä erotusaita.

Alue 27 sijaitsee paliskunnan rajan tuntumassa eikä sinne ole merkitty oleellista paliskunnan toimintaa. Hankealueella oleva talvilaidun ei ole paliskunnan ainoa talvilaidun ja kyseisestä laitumesta noin neljäsosa jäisi hankealueelle. Läheisen erotusaidan toimintaan voi olla alueella vähäisiä vaikutuksia porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella on vähäisiä vaikutuksia poronhoitoon.

5.12.2022

Kuva 60. Alue 61 lähikuva Tokat-aineiston kanssa.

Potentiaalinen tuulivoima-alue 61 sijaitsee paliskunnan pohjoisosassa Ranuan ja Pudasjärven rajan ja Saariharjuntien välissä. Koko potentiaalisen alueen pinta-ala olisi 2297 ha ja alustavasti arvioitu maksimi tuulivoimamäärä 25 kpl. Hankealue sijoittuu Tokat-aineiston perusteella kokonaan kesä- ja kevätlaidunalueella ja sivuaa pohjoisesta parasta kesälaidunalueella. Alueen etelärajalla sijaitsee siirtoaita.

Paliskunnan mukaan alue on tärkeä porojen vasonta-alue sekä kolmen paliskunnan (Pudasjärven-Livo, Kuukas ja Niemelä) yhteistyöalue. Poromäärä alueella on kasvanut merkittävästi, minkä vuoksi alueelle on päätetty rakentaa kiintoaita kesämerkityksiä varten. Kyseiselle alueelle rakentaminen arvioidaan aiheuttavan porojen siirtymisen muualle ja erityisesti maanviljelysalueille, mikä aiheuttaisi alueella eripuraa ja poronhoitajille lisätöitä suoja-aita rakennustarpeen lisääntyessä.

Kuukkaan paliskunta myös lausui alueesta, sillä osa sen poroista käsitellään yhteistyöalueella. Poromäärät ovat alueella kasvaneet, joten Karsikkovaaraan on suunniteltu kiinteän erotusaidan rakentamista nykyisen siirtoaidan tilalle. Alueella laiduntaa molempien paliskuntien poroja ympäri vuoden huomattava määrä n.

5.12.2022

300–450 kpl vuodesta riippuen. Alueen rakentamisen arvioidaan aiheuttavan porojen siirtymisen alueille, missä ei ole riittävää laidunmaastoa tuollaisille poromäärille.

Alue 61 sijaitsee lähellä kolmen paliskunnan rajaa eikä rajoilla ole esteitä pysäyttämässä porojen liikettä. Alue sijaitsee paliskunnan yhdellä laajimmista kevät- ja kesälaidunalueista. Alueen lähiympäristössä on lisäksi neljä siirtoaitaa ja pohjoisessa parhaaksi merkittyä kesälaidunta. Karttakuvissa hankealueella on runsaasti suoalueita. Alueen voi tulkita olevan merkittävää vasonta-alueita paliskunnalle. Alue kattaa pinta-alallisesti laajasta kesälaidunalueesta noin viidesosan ja kevätlaidunalueesta noin kuudesosan. Kyseiset laidunalueet eivät ole paliskunnassa ainoita, mutta saman tyyppiset alueet ovat merkittävästi kauempana, joten voidaan tulkita kyseessä olevan muista paliskunnan poroista erillisenä toimivan tokkakunnan.

Kohtuutonta haittaa arvioitaessa osa paliskunnan menettämistä laidunalueista ovat pinta-alallisesti kohtalaisia, mutta muita laitumia sijaitsee lähistöllä. Vasoma-alueita häiriintyisi. Alue kuitenkin sijaitsee keskeisellä paikalla ja siellä laiduntavat poromäärät ovat merkittäviä. Alueen merkitys korostuu myös paliskuntien yhteistyöalueena ja siellä tapahtuva erotustoiminta voi pitää yllä laissa määritettyjä paliskuntarajoja ja estää vieraspalkisten porojen vaeltamisen syvemmälle toiseen paliskuntaan. Läheisten siirtoaitausten toiminnan ei voi katsoa kokonaan estyvän, mutta ne häiriintyisivät. Vaikutuksia olisi varsinkin porojen kokoamisen ja kuljettamisen osalta, sillä ennestään vähän rakennetulle alueelle muodostuva infrastruktuuri aiheuttaa todennäköisesti porojen liikkumisen muutoksia. Alueella voi olla useita vaikutuksia niin poronhoitotyöhön kuin porojen luontaiseen laiduntamiseen sen keskeisen sijainnin vuoksi. Toiminnan muuttaminen vaatisi sekä poronhoitotyön mukauttamista sekä poron käyttäytymisen pitkäaikaista seurantaa ja edelleen toimintatapojen sopeuttamista havaittuun muutokseen. Alueen toteuttaminen nykyisellä sijainnillaan aiheuttaa kohtuutonta haittaa poronhoidolle, mikä voi estää alueen hyödyntämisen tuulivoimakäyttöön.

5.27 Ikonen

Ikosen paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.28 Tolva

Tolvan paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.29 Akanlahti

Akanlahden paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.30 Taivalkoski

Taivalkosken paliskunnan alueelle ei Lapin liiton selvityksessä 2022 sijoittunut tuulivoimalle potentiaalisia alueita, joten tarvetta paliskunnan tarkempaan läpikäyntiin ei tässä selvityksessä ole.

5.12.2022

6 Yhteenveto

Selvityksen tavoitteena on ollut tarkastella laajan teknistaloudellisen sekä paikkatietoanalyysiin pohjautuvan analyysin perusteella löydettyjen potentiaalisten tuulivoima-alueiden merkitystä ja vaikutusta poronhoidolle sekä arvioida kunkin potentiaalisen tuulivoima-alueen toteutuskelpoisuutta elinkeinon näkökulmasta.

Tarkastelun perusteella tunnistetut tuulivoimapotentiaaliset alueet on jaettu vaikutusten suuruuden mukaisesti seuraaviin neljään kategoriaan:

1. Alueet, joiden vaikutukset poroelinkeinolle ovat ennalta arvioiden vähäisiä ja alue on mahdollinen tuulivoiman jatkokehittämiseen. Vaikutukset poronhoidolle tulee selvittää yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, jos hanketta aletaan suunnitella.
2. Alueet, joiden vaikutukset poroelinkeinolle ovat ennalta arvioiden kohtalaisia ja alue on jossain laajuudessa mahdollisesti sopiva tuulivoiman kehittämiseen. Vaikutukset poronhoidolle tulee selvittää yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, jos hanketta aletaan suunnitella.
3. Alueet, joiden vaikutukset poroelinkeinolle ovat ennalta arvioiden suuria ja alue on mahdollisesti jossain laajuudessa sopiva tuulivoiman kehittämiseen, mutta vaatii alueen huomattavaa sovitamista poronhoidon näkökulmasta. Vaikutukset poronhoidolle tulee selvittää yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, jos hanketta aletaan suunnitella.
4. Alueet, joiden vaikutukset poroelinkeinolle ovat ennalta arvioiden kohtuuttomia tai huomattavia. Alue ei sovi tuulivoiman kehittämiseen sen poroelinkeinolle aiheuttamien haittojen vuoksi.

Arvioinnin perusteella 40 potentiaalisesta tuulivoimapotentiaalisesta alueesta ennalta arvioiden seitsemälle on poronhoidolle vähäisiä, 10 kohtalaisia, 11 suuria ja 12 kohtuuttomia/huomattavia vaikutuksia. Alla olevassa taulukossa (taulukko 2) on esitetty yhteenvetona kunkin alueen arvioitu vaikutus sekä esitetty, minkä paliskunnan alueelle tarkasteltu alue sijoittuu. Arvio kuvaa vaikutusta, jonka alue nykyisessä laajuudessa toteutuessaan vähintään aiheuttaa poronhoidolle. Tarkemman myöhemmässä hankevaiheessa tehtävän tarkastelun perusteella hankkeen todelliset vaikutukset voivat osoittautua arvioitua suuremmiksi, mutta toisaalta alueen pienentäminen tai voimaloiden painopisteen sijoittaminen tietyille osalle aluetta, voi myös vähentää arvioitua vaikutusta. Tarkemman vaikutusarvioinnin edellytyksenä on todellinen hankesuunnitelma, johon vaikutusarviointi voi pohjautua.

5.12.2022

Taulukko 2. Yhteenveto

Alueet	Vähäinen	Kohtalainen	Suuri	Kohtuuton / huomattava
1				
2				
4				
8				
9				
10				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
23				
24				
25				
26				
27				

28				
31				
32				
33				
37				
39				
40				
41				
42				
44				
45				
54				
55				
56				
57				
58				
59				
60				
61				
62				
63				